

ERNER SE CERISULUI

„Va trimite Fiul Omului pe Ingerii Săi, și vor culege din împărăția lui smintelele și pe cei care fac fără de lege.” — Mată 13:41

„Nimenca să nu fie zguduit în stămtorările acestea; căciinși-vă știți că spre aceasta ați fost chemați.”
1. Tealoniceii 3:3.

CONTINUTUL

ERNERILE SE CERISULUI	PAG. 3	T. BLOUL DESPRE CĂRȚILE, BROȘURILE	
INCEPUTUL DURERILOR	4	ȘI FOILE TIPARITE	25
COMISILE DIN VALEA JIULUI ȘI SO-		RPORTUL FINANCIAR	28
VARAD	5	A CUI ESTE VIAȚA?	28
CONFERINȚA DELA TG. MUREȘ	7	NI CE CONSTĂ AVEREA SOCIETĂȚII	29
INCEPUTUL RĂZVRĂȚIRII	8	CASA	29
DELEGATII CONFERINȚEI	11	CIT A COSTAT CASA	31
RAPORTUL COMITETULUI DE ȘAPTE	12	OTOMOBILUL	31
AGITAȚIA CU PREȚUL CĂRȚILOR	12	PASTOR RUSSELL ȘI CRITICII SĂI	32
„SCGATE MAI ÎNTAI BĂRNA” — SPUNE	14	CĂLĂTORIA LUXOASĂ ȘI SACRIFICIUL	34
DOMNUL	15	ORGANIZAREA LUCRULUI	34
CAZIUNE NEAPRECIATĂ	17	„UAȚI SEAMA DE VOI ÎNSIVĂ”	35
OT COMERCIANȚI VOM RĂMĂNEA	18	IN PUNCTUL DE VEDERE AL LUI FA-	39
DIATORIILE CĂTRE FRAȚI	18	LUVEGI	39
DIATORIAȘU NOSTRII	19	INȘELĂND ȘI FIIND INȘELĂȚI	39
UMIT „NU ȘTIU AL CĂRUI SPIRIT SUNT”	20	DECLARAȚII DE LOIALITATE	41
DIN PRISOSUL INIMEI VORBEȘTE	21	INTRE VOI ESTE RĂMNIRE ȘI CEARTĂ	44
„GURA”	22	ȘI DESBINARE	44
EDITURA ȘI TIPOGRAFIA VIAȚA	22	SOCIETATEA PE ACȚIUNI „VIAȚA”	46
CE A FĂCUT „LEPROASA VIAȚA”	24		

Oile Mele ascultă de
glasul Meu în veac
dar nu se vor duce
la cineva din mâna
Mea. — Ioan 10:27, 28.

„Parul nu vine decât
se fure și să înjunghie și
să piarză.” — Ioan 10:10

SPICUIRI DE PRIN „TURNUL DE VEGHERE”

SĂ LOCUIM ÎN PACE

„Iacă, cât de frumos și cât de plăcut este, când frații locuiesc în unire.” — 1. Samuel, 133:1.

ÎNTR-UN MOMENT MELUCEL • a început războiul, și de atunci o parte urmează Melucelului și alții, puțin și puțin, în luptă. Una din armele de război ale lui Melucel, în războiul său contra noastră, este aceea de a ne face să credem în răndurile urmașilor lui Isus. În decursul celor trei ani trecuți experiențele (patimile) au fost înfocătoare, dar nici un creștin nu s-a mirat de aceasta. „Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi, făcut vouă spre încercare, ca și cum vi s-ar întâmpla ceva străin.” (1. Petru 4:12) Diferiți frați privind lucrurile cu diferite minți, au ajuns la unele neînțelegeri; și aceasta era de așteptat. Totuși noi credem, că fiecare din aceia cari au Spiritul Mântuitorului, și a căror singur scop este să placă Domnului și de a câștiga răsplata chemării înalte, se vor învoi să urmeze pe cele dinapoi, spre a se resocoti în scopul de a ajunge la înțelegere și a urma regulamentele dumnezeiești pentru chivăritsirea bisericii, a locui cu ceilalți membri în unire și a progresa cu toții într-un corp armonios.

„Să pare că n'a fost nicicând un timp atât de important și necesar ca, acum, ca credincioșii să înceară împreună în pace și unire. Una din cerințele dumnezeiești dela noi este credincioșia (loialitate), și credincioșie față de Domnul înseamnă a fi credincios față de membrii corpului său. Bănuiala e un dusman ce conduce la neîncredere, și neîncrederea duce la discreditare. Când dușmanului îi reușește să distrugă locul prin care să desbina pe poporul Domnului, înșelăciunea intră în ceață, el atunci culege biruința plănuirilor sale viclene și poporul Domnului culege pagubele. Călătoria bisericii se apropie de sfârșit. Efortul la timp sună deci îndemnul: „Iușiți ochii de voi înșivă, ca să nu porțiți, ca și noi, un joch, și să primiți plata deplină.” — 2. Ioan. 8.

ANUMITE PROPOZIȚIUNI

Punctele de deosebire să par a fi în ce privește relația dintre Societatea de Biblii și Tractate Turnul de Veghere și adunările bisericii ca corp. De unii se pretinde că aceste puncte s'au făcut condițiuni de frățietate și asociere. Mai întâi noi anunțăm pe scurt punctele și după aceea le vom discuta în deianunț.

1. Înțelegerea noastră este, că Societatea de Biblii și Tractate Turnul de Veghere, ca un corp, este servitorul bisericii și nu exercită control sau autoritate asupra poporului lui Dumnezeu.

2. Efortul pentru frățietate, asociere și unire în biserică constă din relația noastră cu Dumnezeu prin Isus Christos și din armonia în care ne aflăm fiecărui cu păzământele dumnezeiești.

3. Fiecare dintre noi se îngăduie deplină libertate de conștiință fără vre-o încercare de a-l constrânge sau a-i impune păreri asupra altuia.

4. Guvernul sau rânduiala bisericii să se fiină așa cum este în vechiul Testament și în

apostolilor, și toți să fie învoii a fi guvernati de majoritate (cei cari sunt unii multi pe o parte). Acest principiu se aplică atât claselor, adică fiecărei adunări în parte, cât și întregii bisericii ca un corp.

5. Societatea rămânând servitorul peretgin adunărilor care vor avea aceluși scop.

6. Societatea nu are autoritate să hotărască Căilele bisericii deosebitelor servitorilor adunărilor (adică nu are drept să hotărască ca cine să-l servească și cine nu e bătrân); dar are autoritate (drept) să hotărască calificările celor cari au să fie oficerii sau servitorii ei [a Societății], și numai ea singură are autoritate să hotărască cine are să fie oficanții și reprezentanții ei.

7. Motivul care să guvernaze toate faptele în biserică, sau între membri ei ca indivizi, să fie iubire.

CANALUL

Unii dintre frați au susținut că Societatea de Biblii și Tractate Turnul de Veghere este Canalul întrebărilor de la Domnul pentru a împărți cușei credinței vestea adevărului prezent. Alții s'au hotărât în această și au susținut cu insistență că Societatea se ridică la o poziție care este neservitorală și în contra cu așezămintele dumnezeiești. Noi credem că deși biserica în păreri se datorește în întregime unei înțelegeri greșite, Deci vom considera această afaceră cu speranță să o facem mai clară.

„Canal să desbina în mod potrivit, ca fiind ceva prin care trece orice, un mijloc de trecere ce comunică sau transmite; ca „noulăile ne-au venit prin deosebite canale.” — Dicționarul Webster. Cu alte cuvinte, este un vehicul sau un mijloc de a transmite a răspândi adevărul. Canalul nu originază adevărul, el servește numai ca mijloc pentru un scop.

RĂNDUIALA E DELA DUMNEZEU

„Ordinea e o rânduială dumnezeiească (1. Corinteni 14:40). Credem noi că mai este lucru de înțelegere pentru credincioși după schimbarea fratelui Russell. La această întrebare, fără îndoială, toți credincioșii vor răspunde că da. Prin urmare, n'ar fi înțelept a crede că Domnul va conduce lucrul său într-o rânduială frumoasă? Dacă Societatea a fost vreodată o cale tuiă sau ridicată de el să fie canalul, servitorul sau mijlocul său de a transmite sau a răspândi adevărul, în toată lumea și în toate limbile, este vre-o cauză, Scripturală sau altcum, pe care să privească acum El a înșelat sau ridicat alt canal deosebit sau mai multe canale, și dacă da, care este acel canal și unde este? Simplul fapt că el continuă să folosească Societatea ca canalul său nu înseamnă că alții cari nu sunt în armonie cu Societatea nu au adevăr. El pot să aibă mult adevăr. (Întrebarea este: lucrează toți cari sunt în adevăr în armonie? Noi nu vom cearta cu aceia cari voiesc să călătorească prin alte canale. Nici n'am refuza al trimite pe unii ca pe frate pentru că el nu crede că Societatea este canalul Domnului.” — Turnul de Veghere, 1921, pag. 35.

„Când neamicul va năvăli ca un fluviu,
Spiritul lui Iehova îl va pune în fugă.”

—Isaia 59:19.—

PROFESSOR OF THE
BIBLE
KNOWLEDGE
OF THE BIBLE
IS THE FOUNDATION
OF ALL THE OTHER
SCIENCE
OF THE BIBLE
IS THE FOUNDATION
OF ALL THE OTHER
SCIENCE

TEACHING THE BIBLE
IS THE FOUNDATION
OF ALL THE OTHER
SCIENCE
OF THE BIBLE
IS THE FOUNDATION
OF ALL THE OTHER
SCIENCE

CERNERILE SECERISULUI

„Trezii-vă, priveghiați. Impotrivitorul vostru, Diavolul, ca un leu răcâind umblă căutând pe cine să înghită.” — 1 Petru 5:8.

C ELE ce scriem aici au de scop lămurirea unei stări cam încalcite între frați. Nici un popor pe pământ n'are o hartă atât de sigură ca poporul lui Dumnezeu. El are Biblia, care îi dă îndrumări precise ce se fac. El nu poate fi un moment la îndoială ce trebuie să facă, pe ce cale să apuce, și de care voce să asculte. În corpul acestei expuneri sau reviste vom folosi și nume, dar asigurăm pe cititori că aceste nume nu le amintim decât în măsura în care aceștia au avut un rol în lucrarea lui Dumnezeu pe care vom aici să o lămurim. Dincolo de aceasta n'avem nici un gând ascuns față de colimanții și lo vrom numai bine. — 1 Tesaloniceni 3:2.

Din timp în timp, prin graț viu, prin peregrinat, cum și prin descoperirile speciale cu cari Domnul a binecuvântat pe credincioși în timpul din urmă prin canalul rândult de dansul, poporul lui Dumnezeu a fost așezat, înștiințat de timpurile periculoase ce vor avea loc la sfârșitul veacului prezent. Credincioșii Domnului să ia notă că acele timpuri au sosit. Lumea întreagă e într-o încercătură și zăpăcăală cari duce la o nimicire sigură. În privința aceasta nici un credincios treaz n'are nici o îndoială. E rezultatul firesc al conducerii greșite a zeului ei, Satan.

Poporul lui Dumnezeu stă sub conducerea Domnului Iisus Christos, înțeleptul lui Iehova, care știe ce vrea și înaintează cu chibzuială spre o izbândă sigură. Toată lucrarea lui Dumnezeu e făcută în ordine, prin urmare și lucrarea secerșului trebuie și este făcută în ordine. Nu începe nici o îndoială că Dumnezeu nu are astăzi decât o singură organizație pe pământ, după cum numai una a avut în toate timpurile. E chiar că această organizație nu poate fi alta decât aceea care îndeplinește lucrarea lui Dumnezeu, și o îndeplinește așa după cum spune Scriptura. Prin organizație se înțelege un sistem de muncă metodică

și în ordine, care înaintează conform unui plan bine stabilit.

Aruncând o privire asupra trecutului creștinul vede clar cum organizația Domnului a mers tot înainte în ciuda tuturor piedecilor și dășmanilor din lăuntru și din afară, cari pe toate căile au căutat să nimicească lucrul sau cel puțin să-l stăpenească. Lucrarea Secerșului dela finea veacului creștin avea sefio o operă mare și strălucită. Pentru îndeplinirea ei Domnul și-a alcătuit o organizație compusă din aceia cari s'au devotat lui. Cu zol, energie, credincioșie și devotament aceștia au luptat și muncit din greu pentru îndeplinirea operii. Încredințându-și la Oprindu-ne un moment, și aruncând o privire asupra lucrării secerșului în cei cincizeci de ani trecuți, care credincioșii nu cade cu fața în pământ, privind întruono săvârșite de Domnul prin aceia cari compuneară organizația Sa. E clar oricărui că ea a fost o operă mare, condusă și binecuvântată de Domnul.

Si totuși în timp ce lucrarea Domnului mergea înainte în mod înălcitos și grandios, au fost o seamă de frați cari n'au putut se vadă nimic bun în toată această lucrare. Dimpotrivă, totul le era disordine, zăpăcit, nescriptural, nepotrivit. Deja pe la 1890 o seamă de acești nemulțumiți s'au despărțit încercând prin toate mijloacele și pe toate căile neonesto să restorne pe fratele Russell și lucrarea Domnului. Rezultatul a fost completa lor nimicire, încă și „amintirea lor s'a uitat”. Lucrarea Domnului și mulțumită Lui a mers tot înainte. Aceluși lucru s'a întâmplat în 1903, cu acelaș rezultat. Nu mai departe ca în 1908, unii dintre aceștia plănuiat într'ascuns să vie la Brooklyn, se răstoarnă pe fratele Russell și să pună mâna și stăpânirea pe întreaga lucrare. Nici aceștia nu mai au astăzi nici o amintire.

Cum era de așteptat, moartea fratelui Russell trebuia se nască în unii poșta de a-i ocupa locul. S'a ivit

CERNERILE SECERIȘULUI

neînțelegerea pe baza conducerii, câștigării, controlului, supra-controlului și ultra-controlului. Rezultatul a fost: că organizațiile s'au strâns toți într-o tabără, formând un front și plan de luptă contra Societății, ca să nimțească tot ceace făcuse până aici. Dar lucrul Domnului trebuia să meargă înainte. El nu discută cu cei nemulțumiți. El le spune net: „Ori nu mi-se cade mie să fac ceace voesc cu ale mele? ... Ica ce este al tău și pleacă.” (Matei 20:15, 16) Și să știe foarte bine ce fiecare din noi are când vine la Domnul: zdrențele proprii sale imperfectiuni, pe care oricând le poate lua să plece.

Dar dacă lucrarea Secerișului până în 1917 a fost măreață, plină de fericire și bucurie, din 1918 încoace ca a fost covârșitor de măreață. Din 1918 Domnul este în Templul său, judecând și stând de vorbă cu ai săi prin multe descoperiri frumoase și încurajări. Bucuria lor a fost și este mare. Domnul le-a încredințat din ce în ce tot mai multe și mai mari ocazii de serviciu. Lucrul merge înainte, fiindcă este al Domnului și nu al omului. Organizația Domnului cuprinde astăzi toată lumea, iar lucrarea Sa să desfășoare din ce în ce pe baze mai molodice și practice peste tot părintul. Să înțelege, în cursul lucrării se fac unele greșeli, unele datorite nădesăvârșirilor inerente în om, altele împrejurărilor, iar altele lipsurilor și neajunsurilor. Dar aceia a căror inimă este curată și dreaptă înaintea Domnului, nu să descurajează ci învață lecții prețioase și merg înainte.

Astfel, paralel cu lucrarea Domnului în mâna celor credincioși progresează și o operă de curățire și reparare a celor murmurători și necredincioși în rugămintele lor. După cum în timpul cântărilor prin pustiu a Israelților, tabăra lui Iehova era din timp în timp curățită de murmurători când prin foc, când prin serpi, când prin înghițire de pământ, ș. a. tot astfel vedem că se întâmplă și acum: tabăra lui Iehova este curățită de murmurători și cârtitori prin deosebirea acestora în tabere separate, cari cu timpul li mănâncă sau „ciuma” (Psalm 92:6, 10) sau altă plagă. Sf. Pavel ne atrage atenția (1 Corinteni 10:10, 11) că „aceste ca semne li să întâmplară acelor, dar fură scrise spre învățătura noastră, în cari au ajuns sfârșiturile veacurilor.”

În timp ce Societatea continuă să ducă lucrul Domnului înainte energic și se vestească din toate puterile pe Rege și vestea împărăției sale, aceia cari în 1917-18, și de atunci încoace, s'au deosebit de Societate și au început să lucreze împotriva ei—o mână de ei în toți—sunt astăzi împărțiți în două prezeca tabere, răsboindu-se întreolaltă, dar nici unul nefăcând nimic pentru înaintarea intereselor Regelui și ale împărăției sale.

„CEASUL ISPITEI”

În România lucrul Domnului are mulți neprieteni, cari dispun de multe mijloace ilegale spre al împiedeca. Aceia cari cunosc istoria lucrului din această țară, știu foarte bine că ceace s'a făcut, s'a făcut prin multă chibzuită, cu multă grijă, spaimă și înțelepciune. (2 Corinteni 6:4-10) Datorită acestor

împrejurări nefavorabile s'au făcut și unele greșeli, ceea ce să recunoaște din toată inima. Nu reușim însă aceste greșeli în sensul ca să aruncăm lucrul Domnului jos și să slăim cu mâinile în sân, ci trăgând înțelepciune din ele vrem să continuăm în organizația Domnului și să lucrăm în conformitate cu liniile trase pentru această organizație.

O seamă de frați au crezut însă de datoria lor să afișeze aceste greșeli și să facă caz din ele, cu scopul de a-și putea forma lor tabără separată, și astfel să ajungă conducători și să tragă după sine ucemici. Cu acest scop în minte au și pornit să holșevizeze pe aceia cari sunt nemulțumiți ca danșii. Nimeni să nu creadă că-i învidiem sau am fi geloși de rezultatele lor. Dacă lucrarea lor este dela Domnul ea va sta, iar dacă este bazată pe socoteli greșite și pe o inimă necredincioasă și plină de murmur și ură, ea va cădea dela sine, iar „căderea”—cum ne spune Domnul în Matei 7:27—va fi mare foarte”, adică dezastruoasă atât pentru plănitorii ei cât și pentru aceia cari o vor susține, după cum să întâmplă de obicei.

„INCEPUTUL DURERILOR”

Toți cari au fost în adevăr în 1920 știu starea în care se găsea lucrarea Domnului de pe urma războiului și lipsei de levătură cu centrul organizației Sale. Nu era nici o formă, nici o regulă, nici un centru. Mergea fiecare de capul său. Dar vor fi unii care vor zice: era mai bine atunci! Da, mai bine, pentru oamenii cari n'au alt merit de muncă decât gura și ca persoana lor se ajungă la însemnătate. Nu se știa nimic ce înseamnă colportajul, ce înseamnă serviciul de peregrin, ce înseamnă o țipărire regulată și sistematică a literaturii noastre, a regulii în adunării în ce privește alegerea bătrânilor, a unității de credință, ș. a. Toate mergeau așa cum puteau și erau la discreția celor „însemnați”, icti și colca, cari ei însăși n'aveau nici o regulă, ci fiecare făcea cum știa mai bine.

În 1920 s'a înființat un centru la Cluj, s'a înscăinat un frate cu sistematizarea acestor lucruri și aducerea lor în ordine și armonie cu metodele organizației Domnului. Cei dintâi cari au salutat cu bucurie acest început au fost frații Szabo, Filipoiu Ciucas, dintre conducători, și alți frați serioși. Necredincioșii în frunte cu Balint, Casian, ș. a., au început să se exprime cu jurnătate de voce că „nu trebuie. Nu e prea sigur” că turma mică nu s'a dus (pentru ei deja era dusă, și o dușă și astăzi, nu numai turma mică, ci și cea mare, și înainte pornind va fi dusă și restatornicirea și chiar Domnul, cum se întâmplă tuturor acestora). Prima ciocnire a fost, desigur, imediat, în ce privește serviciul de peregrini. Condiția a fost: cine nu merge regulat în acest serviciu, și conform unei îndrumări date, nu mai poate sta în acest serviciu. Aceasta a adus la iveală numai decât necredința în adevărul prezent a unora dintre cei însemnați pe atunci și înălțurarea lor din poziția de conducere și sfătuire a fraților. Începutul cu începutul serviciului de peregrini s'a înfiripat și totuși astăzi de sistemul ce există este cel mai bun.

A doua ciocnire s'a produs în adunarea din Cluj. Amintim acest caz deoarece obiceiurile acestei adunări influențau în mare măsură pe adunările din jur și aproape tot Ardealul. În adunarea din Cluj era mai multă necredință decât credință. Vorbirile erau în mare parte îndreptate spre a dărâma în loc de a edifica. Fratele Balint era bătrânul adunării; ceilalți puteau vorbi numai atunci când îi invita el, care de obicei erau nepregătiți întrucât nu știau că trebuie să vorbească. Acesta e un sistem rău și nescriptural, și dacă mai este vr'o adunare care-l practică apoi e timpul să se conformeze Scripturii.

Cu timpul însă treaba s'a schimbat. Adunarea a fost informată asupra felului cum învață Scriptura că trebuie să fie organizația unei adunări. Adunarea a primit cu bucurie, și s'au ales mai mulți bătrâni, care să servească pe rând. S'au înființat studii, pentru a mai împuțina vorbirile, și ai face pe frați să poată cuprinde mai bine adevărul, lucru care nu se știa înainte. Inceț și cu greu frații s'au obicinuit unei organizații. Lucrurile însă n'au mers multă vreme neted. Fiind mai mulți bătrâni, dintre cari unii erau credincioși fără credință, vorbeau, se înțelege, pe rând. Într'o duminică se vorbea „că turma mică este încă aici, și deci trebuie să luptăm, se ne sânguim, se muncim și se alergăm.” În Duminică următoare se vorbea: „Turma mică cât și cea mare s'au dus; nu mai trebuie făcut nimic; putem dormi în liniște.”

Propagatorii necredinței nu erau însă mulțumiți sau liniștiți în necredința lor: ei voiau să facă cât mai mulți necredincioși. Astfel întrețineau o corespondență largă cu unii bătrâni cari erau sub influența lor din Valea Jiului, de pe Secuime și alte locuri. Oricine venea la Cluj la Societate aceștia aveau grija să-l îndoape cu ideile lor, invitându-l la ei acasă, sau îl prindeau pe stradă. Lucrurile au mers astfel până în 1923, când bătrânii necredincioși au prins curaj pfea mare și au început să facă gălăgie. Spre binele adunării din Cluj și a altor adunări care s'au fost infectat de necredința lor, lucrările au ajuns în desbatere publică. Au vorbit pe rând înaintea adunării timp de câte patru ore frații Balint, Olean și Sima. Cei dintâi doi au susținut necredința în adevărul prezent, slăbirea mâinilor și „pescuitul”; cel din urmă a susținut contrarul. Cu 39 de voturi contra 21, adunarea a respins învățăturile lor, eliminându-i dela orice slujbă în adunare pe viitor. Aceasta a avut un rezultat și influență bună asupra tuturor adunărilor cari știau tîmbălăul ce exista mai înainte.

COMISILE DIN VALEA JIULUI ȘI SOVÁROD

Sub influența lui Balint și Beni, câțiva bătrâni din Valea Jiului și Sovárod au fost îndrumați să vie la Cluj și se „controleze” societatea. După unele sfaturi și informațiuni cu frații dela Cluj aceștia au renunțat să facă controlul plănuir, fiindcă n'aveau pentru ce-l face. În alte două rânduri bătrânii din Valea Jiului ne-au invitat acolo pentru a-i lămuri asupra societății, mișcărilor ei, ș. a. Ei au fost împinși la aceasta de informațiunile greșite și îndemnurile

anor peregrini cari au crezut de datoria lor să facă totdeauna vrajbă între frați, și să-i întoarcă în contra Societății, căci altfel nu-și puteau crea lor nume și ucenici. Totdeauna majoritatea bătrânilor de acolo au rămas mulțumiți și s'au bucurat de mersul lucrului. Unul doi doar n'au fost mulțumiți, cum e Orban, care nici n'a voit să fie lămurit și de aceea nici n'a voit să ia parte la aceste sfături. Lucrarea Domnului însă nu constă din unul doi, și în nici un caz din împotriviitori, ci din aceia cari vreau se înțeleagă și înțeleg când sunt lămuiriți și apoi muncesc.

Și aci e bine să lămurim că, după obiceiurile cari constăteau în aceea că fratele Szabo „denumea” pe bătrânii diferitelor adunări, iar mai la anul aceștia se întruneau în conferință și alegeau câțiva „mai mari” peste ținuturi, cari serveau drept peregrini și sfătuitori ai fraților. Acest spirit și obicei atâta s'a adâncit în frații bătrâni, încât se poate socoti ca fiind cauza tuturor apucăturilor unor bătrâni cu capul mare, cât și a confuziei ce predomină actualmente într'o parte a fraților maghiari.

Nu criticăm aceste obiceiuri și nici pe fetele Szabo, sub conducerea căruia s'au făcut. Ele poate au fost bune la timpul lor, iar fratele Szabo a făcut cum a știut mai bine. Ce s'a făcut nu e important, după cum nu e important ce am crezut înainte. Întrebarea e: suntem noi de aceia cari vrem se ne mutăm cu tabăra Domnului înainte? sau vrem să fim de aceia cari, ca și în tabăra israeliților, mergeau după tabără numai din cauza pâinei și apei pe care le primeau dela tabără? și pe cari i-a mistuit focul?

Frații cari s'au deosebit la Târgul Mureș au declarat pe față că ei nu se unesc cu învățăturile Turbulului de Veghere; nu recunosc Societatea din Brooklyn ca organizația Domnului, ci numai ca pe o societate comercială ordinară. Iar în altă ordine de idei au declarat că ei vreau să fie legătura spirituală cu Societatea din Brooklyn, dar nu se vor supune metodelor de administrare ale acesteia. Cu alte cuvinte: ei vor se urmărească tabăra lui Iehova, dar murmurând: și nu doară că sunt în simpatie de inimă cu Cortul, cu serviciile și metodele sale ci numai pentru pâinea și apa spirituală care nu se găsește aiurea. Deci aceștia nu vor se recunoască regulile Cortului și taberei Domnului. Nu: ei vor alte reguli: ei vreau comitete alese de bătrâni fără știrea adunărilor, ș. a. Și este vr'o mirare că „focul” încercării unei astfel de apucături neînțelepte îi mistue?

De aceea, nu stați la marginea taberei și nu vă asociați acelor cari stau la margine și o disprețuiesc; văriți-vă în mijlocul ei: acolo e sigur. Fiți cu organizația Domnului care nu se învârtă în jurul unui stâlp ci progresează.

Era odată o vreme când nu trebuia nici diaconi nici bătrâni în biserica Domnului. Când însă credincioșii s'au înmulțit, a fost nevoie de diaconi, iar bai târziu de bătrâni. (Fapte 6). Tot așa și acum, până lucrul a fost mai mic, erau poate mai bune metodele și obiceiurile întrebuintate de fratele Szabo. Astăzi acele metode de a lucra nici pe departe nu mai corespunde. Pa baza acestei prevederi...

făcând un centru care să reglementeze și să facă posibilă dezvoltarea și înaintarea în armonie a taberei și lucrării Domnului.

Noi plecăm de la punctul de vedere și de convingere că:

1) Lucrarea Domnului este una și aceeași peste tot pământul;

2) Că Domnul are numai o singură organizație astăzi pe pământ, iar aceasta organizație se compune din toți aceia cari sunt consacrați și devotați lui, în oricare ramură de slujbă ei ar fi puși.

3) Această organizație trebuie să aibă unul și același sistem de muncă, întrebându-se aceleași reguli și principii.

4) Dumnezeu pune pe membrii în corp așa după cum voește El; iar așezarea acestor membrii acolo nu se face prin conferințe secrete, prin intrigi și alte manopere: ci prin darul lui Dumnezeu care se manifestă în aceia cari îi sunt devotați și credincioși și cari fac puțină gură și mai multă muncă. Așezarea lui Pavel ca apostol în organizația lui Dumnezeu s'a dovedit prin munca și activitatea sa în cauza Domnului. Tot așa și acuma. Frații cari s'au deosebit la Targu-Mureș îl iau la două parale pe fratele Rutherford, Societatea, Turnul de Veghere și altele părți ale organizației Domnului, batjocurindu-i și batjocurându-le. Dar atât fratele Rutherford, cât și Societatea cu toate branșele-ei din toate țările fac astăzi din rășputeri lucrarea Domnului pe care nici unul din dușmani nu o face. În aceasta constă dovada cine e în corp și cine nu; cine e pus de Dumnezeu și cine vrea să se vâre singur.

7) Ținând seamă de cele de mai sus, e absolut clar că ideea și procedura unor frați și mai ales a unor „bătrâni” ca ei să se aleagă comitete și conducători, să înființeze organizațiuni noi, să publice T. de V. cu altă hrană, ș. a. e absolut greșită, a fost în trecut greșită, și va fi greșită atâta timp cât organizația de astăzi a Domnului îndeplinește cele ce Domnul arată că trebuie îndeplinite. Și cine altul îndeplinește acestea decât organizația Domnului? Dușmanii săi nici unul nu face nimic!

Dar să spunem că ideea și procedura unor frați cari susțin că ei—„bătrânii” neautorizați de adunările lor—ar fi în drept, și Scriptural, să se aleagă pentru țara lor comitete, conducători, să publice un Turn de Veghere deosebit, ș. a., ce s'ar întâmpla? Logic și întemeiat ar fi ca atunci fiecare țară să facă la fel, și la urmă te-ai trezi cu un babilon întreg și nu cu o organizație frumoasă cum e astăzi a Domnului—una și aceeași peste tot pământul. Mai departe, dacă în fiecare țară s'ar publica un T. de V. separat, redactat de un Sima, de un Pancel, un Orban sau Balint, în timp de un an studenții Bibliei ar fi o confuzie nemai pomenită. Aceasta e ceea ce fac baptiștii, și de aceea nu știu nici ei ce cred: fiecare crede altfel și, ceea ce e și mai rău, nu știu singuri ce cred.

Unii cred că ei pot sta în adevărul prezent și dacă se deosebesc de organizația Domnului și devin de capul lor mesupuși la nimeni, independenți—cum le place să se numească. Aceasta e o greșală. Nimeni,

pe cât știm noi, care a părăsit organizația Domnului n'a fost după aceea mai credincios, ci din contră în curând sau mai târziu, el a ajuns în complet întuneric și s'a întors împotriva Domnului. De aceea stai lângă Domnul și organizația Sa: afară e întunec, rătăcire, nefericire.

CONFERINȚA DELA TURDA

Cu înființarea centrului local la Cluj, lucrarea Domnului a început să primească o formă de organizație în care fiecare își avea locul și poziția sa, și era împiedecat de a se amesteca în lucruri cari nu-i aparțineau. Astfel peregrini erau peregrini, colportorii erau colportori, cei ce lucrau în oficiu își avea fiecare oficiul său. Un frate era însărcinat cu conducerea acestui centru, ajutat de fratele Carol Szabo. În 1924 fratele Szabo a plecat. Sub influența și conduși de spiritul obiceiurilor de mai înainte, o seamă de frați maghiari mai mari au crezut că lucrul maghiar trebuie separat, care să-și aibă reprezentanții săi, deosebiți de cei ai lucrului român. Astfel imediat după plecarea fratelui Szabo, frații Faluvegi și Ludovic Szabo au cerut ca lucrul maghiar să aibă un reprezentant deosebit cu aleași puteri și rol ca cel român care se ocupe locul fratelui Szabo. Se susținea că fratele C. Szabo l'ar fi încredințat pe fratele L. Szabo să-i ocupe locul. Conducerea locală n'a admis aceasta, pe baza faptului că poziția de reprezentant se aranjează numai de către fratele Rutherford, și întrucât C. Szabo plecase cu încuviințarea sa, de bună seamă el denumia pe un altul să-i ocupe locul dacă credea de bine. Acest răspuns n'a plăcut celor cari agitau această chestiune. E bine știut, că între unii bătrâni și peregrini ai fraților maghiari exista încă de multă vreme ideea de-al înlătura pe bătrânul Szabo dela poziția sa, ca locul să-i fie ocupat de unul mai tânăr.

Astfel s'a pus la cale istorica conferință dela Turda. Crezând că conferința ar putea fi zădărnicită de către reprezentantul centrului, ea s'a aranjat cam pe ascuns, cum se aranjează de altfel toate conferințele de această natură. Deși s'a știut însă dinainte de aranjarea ei, nici o încercare de împiedecare nu s'a făcut. Era bine să se ție acea conferință, pentru a se lămurii odată pentru totdeauna că Domnul nu are două lucruri în țara aceasta: adevăratul român și altul maghiar, ci UNUL, care este al Său, și nu al românilor sau al maghiarilor. Conferința s'a ținut. S'a trimis un raport și memoriu fratelui Rutherford, în care se cerea denumirea unui frate maghiar. Răspunsul n'a fost cel așteptat. Fratele Rutherford s'ocotea lucrul Domnului ca unul, iar pe Domnul nu-l privește naționalitățile, deosebirea de limbă, ș. a. Spiritul de a fi mare, în poziții sus puse, de a împărți lucrul, este un spirit rău în creștin, și a fost muștrat de Domnul în ucenicii Săi. Apostolul spune că împărțirile și deosebirile sunt rezultatul unui spirit carnal, și nu e deloc dovadă de spiritul minții Domnului. (1 Corinteni 3:3, 4) În organizația și corpul Domnu-

* Conferința a hotărât unele lucruri pe care le-a pus într-o scrisoare și le-a adresat fratelui Sima. Scrisoare conferinței se găsește la pagina 50.

lui niciodată credincioșii nu caută poziții mai mari, ci pozițiile îi caută pe ei.

După conferința dela Turda, și hotărârea fratelui Ruthertford, chestia conducerii s'a aplanat, sau cel puțin așa părea. Frații s'au pus toți pe lucru, și roadele acestei unități de muncă și unirii forțelor tuturor fraților se cunosc din campania din toamna anului 1924. Dela Octomvrie până la Decemvrie s'au răspândit circa patruzeci de mii (40.000) broșuri, și cincizeci mii (50.000) calendare, vr'o patruzeci mii Epoca de Aur, ș. a. O, dacă frații și-ar da seama câtă putere este în unire (Vezi Ecclesiastul 4:12) câtă binecuvântare este în a conlucra împreună, și cât de fericit este al socoti totdeauna pe altul mai mult ca, pe tine însuși, și a nu căuta mândrie deșartă, ci înaintarea cauzei Domnului! Este vr'o mirare că atunci când aceasta se neglijează sau se lucrează în împotriva-i, El își retrace această binecuvântare, iar noi tot putem umbla dela o conferință la alta până ne obosim atât în minte cât și în suflet.

CONFERINȚA DELA TG.-MUREȘ

Toți cunosc piedecile puse lucrului Domnului începând cu Ianuarie 1925, și cari au terminat în oprirea tuturor revistelor și broșurilor noastre de către guvern. Aci a fost o altă ocaziune pentru aceia cari nu vedeau cu ochi buni unitatea lucrului. Conducătorii fraților maghiari, cuprinzând și pe peregrinii lor, s'au prezentat direcțiunii cerând să deosebească lucrul maghiar și mână liberă în ce privește conducerea lui. Au fost sfătuiți să mai aștepte puțin pentru a se vedea indicațiile Domnului; dar ei n'au voit. La stăruința lor, și deoarece Societatea nu putea face nimic, li s'a dat voc, căci mai bine a face ceva decât nimic.

Li s'a dat următoarea scrisoare pentru a fi citită la conferință:

Iubiți frați:

Din diferite motive nu pot lua parte cu voi. Spre lămurirea și orientarea voastră însă, cred de cuviință să vă scriu cele ce urmează cât se poate de rezumat.

Trăim zile de grele încercări pentru poporul lui Dumnezeu. Dușmanului i-a reușit să pună stavilă progresiunii adevărului. Isus ne-a prevestit că va veni o noapte când nu se va putea lucra. Acea vreme trebuie să vie odată. Pare că a și venit. Cât va dura, nu se poate spune. Un lucru e sigur: „Adevărul e puternic și va învinge”. Dușmanii săi n'au de ce să se bucure în biruința lor care va fi în orice caz de scurtă durată. Isus e Regele regilor și va călca în picioare pe toți împotrivorii săi.

Actualmente eu mă găsesc strămtorat între patru pereți, unul superiorii, altul autoritățile, altul starea financiară în care ne găsim și al patrulea sunt unii frați cari deja de mult au dorit să ajungem în această situație și le pare bină că acum am și ajuns. Fiindcă lucrul nu mai merge, frații care și-au investit [depus] banii aici fi vreau numai-decât înapoi. A scoate astăzi 12.000.000 (douăsprezece milioane) nu e glumă. Momentan eu sunt obligat cu lichidarea acestei datorii. Deasemenea autoritățile și-au pus ochii pe mine, așa că orice activitate din partea mea ar avea urmări neplăcute pentru întreg lucrul.

Și fiindcă eu nu pot face nimic, nici nu voesc să tin înapoi pe aceia care cred că ar putea face ceva. Prin urmare sunteți liberi din partea mea să hotărâți cele ce credeți de cuviință, purtând totodată și întreaga răspundere pentru cele ce veți face și cele ce vor urma. Eu îmi rezervez numai dreptul de a controla tipărirea cărților. adecă a Tur-

nului de Veghere și a Volumelor din punct de vedere tehnic fie în țară sau în străinătate. Aceasta însă nu înseamnă o obligație a voastră de a le tipări la tip. Viața.

Mai departe, eu nu pot spune dacă planul vostru va reuși, și de aceea vă las mână liberă, și nu-mi leu nici-o răspundere. Sunt însă de părere că între a nu face nimic și o încercare perezuită, eu aș prefera-o pe cea din urmă.

Vă doresc darul lui Dumnezeu și multă pricepere de la spiritul sfânt, sunt cu iubire etc.

J. B. S

Imediat s'a făcut o conferință a fraților maghiari la Târgu-Mureș, prin care au hotărât separarea lucrului, au ales un comitet de șapte frați care să conducă acest lucru. Comitetul a ales apoi el din sânul său un președinte și un cassier. S'au făcut o serie de promisiuni la acea conferință, printre altele și 100.000 lei, și astfel lucrul a început.

El n'a mers însă așa de ușor cum s'a crezut la început. În primul rând sută de mii nu s'a mai realizat, iar mai târziu s'au ivit neînțelegeri în comitet cari au condus la neîncredere unul în altul și mai târziu la ceartă. În curând peregrinii nu mai erau peregrini, ci un fel de controlori și inspectori financiari. Aproape săptămânal țineau „ședințe” la Cluj sau în alt loc. Fiind toți „egali” în onoare și autoritate, fiecare (cu excepția unuia sau doi) se credea îndreptățit să părăsească calea croită lui pe la frați, și să vâneze pe la tipografii oferte cari de cari mai ieftine. Aproape săptămânal și de multe ori și mai des, venea careva din comitet la Cluj speriat, cerând „președintelui” și cassierului să-i deie numai decât raport!

Lupta din comitet a fost transpusă apoi între frați, acuzându-se unul pe altul înaintea fraților. Să știe că acest obicei de a propaga neîncrederea între frați în conducătorii lucrului, unii frați peregrini și conducători maghiari l'au practicat de mai mulți ani contra Societății. Morala unei astfel de purtări este aceasta: Cine nu are încredere în alții, nu se poate bucura nici el de încrederea altora; și mai departe: „Cine sapă groapa altuia cade singur în ea.” Aceasta s'a întâmplat nu numai fratelui Faluvégi ca președinte al comitetului și fratelui Szabo ca cassier, ci și conducătorilor deosebiților dela Târgu-Mureș, cari n'au avut încredere în președintele și cassierul vechiului comitet de șapte, iar la rândul lor, n'au fost încrezuți de urmași lor acum când și-au format sectă aparte, nepunându-i în nici o poziție de răspundere. Ceea ce seamănă unul aceea și seceră. Cine seamănă neîncredere, niciodată nu ajunge om de încredere. Acesta e un adevăr veșnic, de care cei cu „gândul pe sus” (Romani 12:3) ar fi bine să ție seamă.

Aceasta mai are și o altă latură. Experiențele din anul trecut și cel curent dovedesc în mod complet că metodele și procedurile organizației Domnului sunt superioare și cele mai practice, în aceea că toată lucrarea Domnului de peste tot pământul se socoate ca una și se dirijează dintr'un loc. Se numesc oameni de încredere pentru poziții de încredere, și frații sunt scutiți de atâtea comitete, controlori peste controlori, ș. a. Cine nu e om de încredere nu se pune în așa poziție, sau, dacă a fost pus și pierde încrederea

după aceea, este dat jos. Trebuie ceva mai frumos și mai simplu ca aceasta.

Se știe că mai toate necazurile de această natură rezultă din frica celorlalți membrii din comitet că președintele și „cassierul” se scaldă în bani. Scriptura spune: „Argintul e rădăcina tuturor relelor”, iar experiența dovedește aceasta. Ura fraților maghiari în contra fratelui Sima se datorește acestei cauze. Neînțelegerile din comitetul de șapte s'a ivit tot pe chestia acestei „rădăcini” rele. Dar dacă cineva este pus să inmanueze bani, iar el ti întrebuițează greșit, dacă o face cu voința și cu intențiunea de a defrauda cauza Domnului, putem fi siguri că el prin aceasta nu-și face decât si-eși pagubă; el nu păgubește pe Domnul, care spune că „al Lui este tot aurul și tot argintul.” El nu păgubește nici pe frați. El se păgubește numai pe sine. Unul care defraudează cauza Domnului în urma încrederii pe care Domnul și frații au pus-o într'insul, prin aceea că l-au însărcinat cu această poziție, nu poate sta mult timp în adevăr; dacă nu-l muștră conștiința sa, are Domnul alte mijloace pentru al da afară.

Avem pilda lui Iuda. El era casierul micii societăți fără acțiuni: Isus și cei 12, cari toți erau acționari în cauza Domnului. Citim că Iuda „pungă având la o parte din cele puse într'ansa.” (Ioan 12:6) Domnul știa aceasta. El n'a pus pe Petru cu sabia sa în spatele lui Iuda ca să-i ceară un control riguros asupra pungii celor 12. Domnul a lăsat. El n'a făcut nici un control—deși știa. El n'a voit să conturbe pe cei 11 cu chestii financiare. Iuda s'a păgubit pe sine. El și-a murdărit sufletul, i-s'a întunecat conștiința, și sfârșitul a fost peirea sa. Deși Domnul știa și aceasta totuși nu l'a împiedecat prin controale și supra controale ca să-l scape de peire. De bună seamă aceasta pildă este pusă acolo spre învățătura noastră. Dacă un frate este pus într'o poziție de încredere și trebuie să manueze banii cauzei Domnului, iar el este încercat, în curând s'au mai târziu aceasta se va observa. El nu va putea sta mult timp în poziția sa sau în adevăr. Ceilalți însă poate nu știe că pentru ce. Domnul știe, după cum a știut în cazul lui Iuda.

COMITETUL DE TREI

În urma multor scrisori învinuitoare trimise fratelui Rutherford, din partea unor frați maghiari, și în urma situației grele prin care trecea lucrul și Societatea „Viața”, acesta a cerut să se întrunească frații mai de frunte ai adunărilor din România spre ai face un raport comun. Aceasta s'a făcut, și după o discuție de douăsprezece ore fără întrerupere s'a ajuns la următoarea încheiere:

1) Lucrarea Domnului să se deosebească de societatea comercială „Viața”.

2) Frații români și maghiari să aleagă fiecare câte un comitet de doi frați, care să lucreze împreună cu un al cincilea pe care să-l numească fratele Rutherford. (Comitetul român să reprezinte „interesele” fraților români, iar cel maghiar pe ale fraților maghiari, pe când al cincilea să reprezinte Societatea. (O formalitate absolută, fără folos ca praxă.)

Acest raport a fost iscălit de toți cei de față inclusiv comitetul de șapte.

După oarecare stăruință din partea fratelui Sima, frațele Rutherford a aprobat aceasta, dar mai mult în mod provizoriu decât în definitiv; și mai mult ca un fel de împlinire a dorinței fraților decât ca o măsură înțeleaptă sau practică. El a limitat însă mult datorițele și drepturile celor două comitete, cu scopul ca lucrul Domnului să nu sufere de pe urma neînțelegerilor ce s'ar putea ivi, ca în trecut, în aceste comitete. Fratele Filipoiu a fost numit ca reprezentantul Societății, acordându-se și dreptul de a separa lucrul Domnului de „Viața”.

INCEPUTUL RĂZVRĂTIRII

Îndată după sosirea acestui răspuns, s'a comunicat fraților și s'a procedat la alegerea comitetului între frații maghiari. Candidații listei maghiare au fost întreg comitetul de șapte, adică: Faluvégi, Szabo, Kiss, Beni, Thiess, Lucaci și Simon Illes. Aproape mai fiecare credea că el va fi ales cu siguranță. Dar cum numai trei puteau face parte din comitet, careva trebuia să rămâie afară. Astfel au reușit ca cei cari au primit mai multe voturi: frații Faluvégi, Szabo și Kiss.

Fratele Thiess și Beni, cari, pe cât se spune făcuseră și oarecare propagandă în favoarea lor, au fost nemulțumiți cu acest rezultat și au început să lucreze contra noii rânduieli. Astfel au pornit lupta de a-și face lor turmă separată pentru a putea ajunge capi în fruntea unei turme.

Unii frați cred că numai făcând parte din vre-un comitet sau ocupând o poziție de răspundere mai mare, strălucind ca capi și șefi în fața altora pot servi pe Domnul. Spre mângâierea acestora, scriitorul acestor rânduri vrea să se știe că el ar dori să nu mai facă parte din nici un comitet, să nu mai ocupe nici o poziție de răspundere sau oficiu în societate—toate acestea numai pentru a putea servi mai bine pe Domnul, prin servind fraților. Poziția de „mai mare”, de „director”, de căpetenie, este foarte grea pentru oamenii serioși și cari vreau să o împlinească așa cum trebuie. Ea are multe încercări, ispite și buclucuri, pe lângă faptul că munca ei e lipsită de orice farmec și e plină de plictiseli, cari nu ajută deloc sufletului. Cea mai fericită parte din lucrarea Domnului este atunci când poți sta de vorbă cu oamenii și le spui despre adevăr. Ea umple cu bucurie și fericire inima celui care vorbește și împărtășie bucuria Domnului tuturor celor cari-l ascultă. De aceea și este serviciul de colporter cel mai binecuvântat serviciu dintre toate, și atâta timp cât lucrarea Domnului de a vesti evanghelia împărăției nu va fi terminată, și cariera bisericii pe pământ nu se va fi sfârșit, serviciul de colporter a fost, este și va fi cel mai însemnat dintre toate.

Serviciul de peregrin este important în latimea lui, dar mai puțin plăcut pentru peregrin decât este colportajul pentru colporter. Experiența dovedește că numai puțini pot rezista sufletește acestui serviciu, mai multă vreme. Câți frați credincioși și plini de zel și de iubirea lui Christos n'au intrat în acest

serviciu, spre a sfârși după câțiva ani complet discorajați. Serviciul lor între frați îi pune în legătură cu toate neccazurile acestora și acestea au o mare înrăurire asupra peregrinului, și rare ori rămâne el neatins și neinfluențat de ele, care nu rare ori rămân pe toată viața. El merge la o adunare; găsește pe frați ocupați, discorajați, împrăștiați, neglijenți, ba câte odată împărțiți și certați întreolaltă. Cumva, frații se adună. Bietul peregrin văzând această stare, aproape că este discorajat și el; mai că nu știe ce să vorbească—ce i-ar ajuta, ce i-ar îndemna pe frați mai mult. Incepe vorbirea. Unul adoarme, altul se mai uită prin cartea de cântări, altul își notează versete din Biblie, ș. a. m. d. Vorbirea se termină: frații pleacă; peregrinul rămâne lângă masă. În sufletul său se petrec acum frământări mari: oare a avut venirea sa acolo vre-în folos? Nu vor reincepe ei iară după adunare acolo de unde au lăsat când au venit la adunare: cu ocupația covârșitoare și nesfârșită, cu nepăsarea față de cele spirituale, cu ne iubirea și neînțelegerea între ei, și atâtea altele? N'a fost el oare de atâtea și atâtea ori pe la acea adunare, cu același rezultat? N'au fost atâtea alți peregrini pe acolo?

Și încă poate stând lângă masă mâinele i-se lasă în jos, gândul îi zboară la sute de cazuri de acestea pe cari le-a întâmpinat în cei câțiva ani și el este adesea complet discorajat. În această stare el merge dela adunare la adunare cu același rezultat, până ce odată se răstoarnă.

De curând într-o sfātuire dintre fratele Rutherford și directorii branșelor s'a constatat că procentul cel mai mare dintre frații cari cad dela adevăr îl dau frații peregrini. Unii se discorajează în felul de mai sus, pe alții îi umple mândria și importanța lor, cari apoi pornesc o mișcare printre frați, fac o mare lumină [ca meteorii] și după aceea se sting complet.

Notăm cele de mai sus nu spre ai discoraja pe frații peregrini, ci numai spre a arăta că acela care vrea să îndeplinească acest serviciu este expus la multe ispite și chiar căderii dela adevăr. Numai aceia cari se bizuie complet pe Domnul și continuă a sta la picioarele lui Isus pot să reziste. Este vr'o mirare că doi din cei mai puternici apostoli ne prevein de primejdia ce pândeste pe aceia cari vor să ocupe poziții de învățători?—1 Timotei 3:6; Iacob 3:1, 2.

Poziția de conducător, de căpetenie, e cu atât mai primejdioasă cu cât trebuie să se ocupe cu partea tehnică a lucrului, care de multe ori nu merge cum e plănit, diavolul având toată grija ca să bage atâtea bețe în roate cât numai e posibil. De aceea zice Sf. Pavel: bine este a vorbi în limbi, frumos este a avea puterea de a tămădui; dar este un dar mult mai mare ca toate acestea: iubirea. Tot așa și astăzi: bine este a fi peregrin, frumos este a fi la conducerea unui lucru, dar mult mai presus de toate acestea este al vesti pe Rege și Împărăția Sa direct prin grai viu și literatură. Isus l'a pus pe Iuda cassier, pe Petru, Iacob și Ioan să aranjeze paștele, etc. Cât pentru Sine, a socotit mai de mare însemnătate să steie înaintea poporului ca să le spuie despre împărăție. Poziția ochiului, deși e frumoasă, e cu atât mai primejdioasă cu cât dacă corpul dă într'o groapă

și se prăbușește de vină *sint ochii și nu picioarele*, care au fost mijloacele de a duce corpul în groapă. Dar când picioarele încearcă să facă lucrul ochilor iar ochii al picioarelor numai bine *nu poate urma*.

CAUZELE

Cauzele acestei porniri din partea lor sunt care stau la baza tuturor astorfel de porniri: nea: nie de credință cu organizația Domnului. Au spus pe față că ei nu recunosc Societatea din Brooklyn ca organizația Domnului pentru îndeplinirea lucrului Său acuma pe pământ, ci numai ca o societate comercială ordinară [cuvintele lui Zilai la conferința din Târgu-Mureș], nu-l recunosc pe fratele Rutherford, cu un serv al Domnului pentru conducerea lucrului Său, nu sunt în armonie cu învățăturile Turnului de Veghere [din gura lui Thiess], ș. a. Deci aceia cari vor să le urmeze, să noteze bine drumul pe care apucă—sunt primii pași din drumul spre **necredință**. Toți cari au început a se deosebi de organizația Domnului, începând Turnuri de Veghere noi, tipărind broșuri în contra ei, ș. a. au ajuns mai târziu în totală necredință, întuneric și confuzie. Deci cine se hotărăște să apuce pe drumuri de aceste să se pună să-și facă mai întâi socoteala dacă vrea să plătească prețul pe care în urmă va fi silit să-l plătească.

Metodele acelor cari se deosebesc de organizația Domnului, sunt de obicei minciuna, vorbirea de rău, batjocurirea și defăimarea altora, cu toate că Scripturile pozitiv opresc pe creștin dela toate acestea. Chiar și numai acest fapt dovedește că aceștia nu numai se despărțesc de organizația Domnului, dar se despart încetul cu încetul și de Scriptură. Așa de pildă, aceia cari au început sectă nouă a făcut multă propagandă în favoarea lor pe chestia că Societatea „Viața” ar datora sume enorme de bani fraților maghiari pe care nu vrea să le plătească, când adevărul este că „Viața” datorește fraților maghiari la scrierea acestor rânduri mai puțin de 10 mii lei. În altă parte vom publica numele tuturor acelor cărora suntem sau am fost datori, ca dacă este cineva care ne-a dat bani și nu e notat acolo să ne scrie că să-i plătim cu ceea ce îi suntem datori.

Tot din metodele mai sus amintite fac parte și batjocurile acestora în legătură cu „Viața”, casa din Cluj și automobilul. Toate acestea se vor explica și lămuri în altă parte a acestei foi. Aci vom remarca numai atât, că ei „vorbesc cele ce nu știu, defăimând”. Este bine știut că:

1) Oricât ar fi de desăvârșită o lucrare sau o organizație tot se găsesc unii cari să fie nemulțumiți și să cătească.

2) Ori de câte ori se găsesc nemulțumiți, aceștia își găsesc numai decât simpatizatori și urmași.

Dovezi despre acestea avem destule. Când unul din frații lui Iosif a propus că să-l omoare pe acesta, ceilalți erau numai decât gata să-l urmeze, afară de Ruben. Când Core cu Datan, Abiram și On s'au hotărât într'o conferință secretă să se răscoală în contra lui Moisi și a taberei lui Iehova, numai decât se găsiră alți „două sute cincizeci de bărbați dintr'ii lui Israel, mai marii comunității aleși de adunare.

oameni renumiți." (4 Moise 16:1-3) Când Petru a spus că el merge iarăși la pescuit au fost câțiva cari au spus „mergem și noi”. Fratele Russell a fost un om credincios și un serv onest al lui Dumnezeu. El a făcut lucrul Domnului cum a știut mai bine. Totuș s-au găsit nemulțumiți și împotriviți, cari l-au numit pe fratele Russell „sluga cea rea și necredincioasă” și pe baza aceasta s'au despărțit de organizația Domnului, formând tabere separate, cari astăzi au perit. Ar fi o adevărată minune și un semn că nu facem lucrarea lui Dumnezeu, dacă noi cei de astăzi am fi scutiți de aceste răzvrătiri a celor nemulțumiți. Nu aducem aceste pilde pentru ai clasa pe frații care s'au pus în fruntea celor răsvrățiți dela Tg.-Mureș cu Core sau alții. Vrem numai să scoatem la iveală că motivele acestora pentru o despărțire sunt nescripturale. În ce privește starea inimii lor și motivele lor adevărate, acestea le va judeca Domnul.

DESPĂRȚIRE DE ORGANIZAȚIA DOMNULUI

Datorită faptului că în fostul comitet de șapte al fraților maghiari exista o nearmonie completă, și la stăruința unora din foștii membrii de a se convoca o conferință a tuturor fraților maghiari, care aveau de scop confuzarea și mai rău a fraților și probabil zădărnicierea alegerilor deja făcute, această convocare s'a făcut, asupra căreia s'a revenit, anunțându-se. Atunci cei interesați au trimis ei înșiși altă convocare și pe la unele locuri, au umblat chiar în persoană îndemnându-i totuș să vie. Chiar și dacă motivele lor au fost bune și îndreptățite pentru aceasta, totuși procedura a fost complet greșită—un spirit de anarhie și nesupunere.

În sărbătorile paștelor numita conferință s'a ținut cu câțiva din Valea Jiului cu care „membrii aran-jatori” complotau împreună. S'a hotărît la acea conferință că înfrucăt Societatea vrea altfel de cum vreau ei, că având în vedere că în comitet au ajuns Faluvegi, Szabo și Kiss, de aceea numita conferință prin reprezentanții trimiși ai tuturor adunărilor din țară, în unanimitate hotărâsc să se separeze de organizația Domnului, adică de Societate fie de cea de aici sau dela centru, și somează pe fostul președinte și fostul cassier să le dea socoteală de banii ce îi au căci altfel „vor lua măsuri legale contra lor.” Conferința se ținu cu ușile încuiate și „constatându-se prezența reprezentanților aleși și trimiși ai tuturor adunărilor din țară” s'a procedat la alegerea unui nou comitet. În persoanele lui Vasile Panczel, Gaál Sándor și Samu András. Conferința a mai hotărît redactarea și publicarea unui nou Turn de Veghere, cu Panczel Vasile ca redactor, alții, pe care nu-i știm, ca revizori, controlori, peregrini, etc. S'a trimis și un comunicat adunărilor în acest sens, îndemnând pe frați să le urmeze.

După aceasta „comitetul aran-jator” s'a pus pe lucru cu scopul de a convinge pe adunări să le urmeze și de a-și face dănsilor ucenici. Astfel au petraclat sau au vrut să petraceze cu bătrânii din Valea Jiului în vederea unei alte conferințe. Majoritatea acestora însă au refuzat să ia măcar parte la conferințele secrete convocate acolo pentru bătrâni. Au umblat apoi și s'au

tărguit cu câțiva bătrâni de pe Secuime și astfel au hotărît o a doua conferință. Au convocat la dînsa numai pe aceia bătrâni cari știau că sînt cu ei.

Îndată după auzirea hotărîrilor acestei conferințe, frații Filipoiu, Faluvegi, Szabo și Sima au mers la Târgu-Mureș cu scopul de a convinge noul comitet să-și părăsească planul, explicându-li-se timp de patru ore cum stau lucrurile.

Aceștia au făgăduit că se vor sfătui cu colegii lor și vor abzice, rămânând ca să răspundă în timp de opt zile. Răspunsul a fost însă altul decât cel promis și așteptat, iar mergerea noastră la ei numai i-a încălzit și mai mult în noua lor întreprindere. Vezi Turnul de Veghere 1922, pag. 38, coloana 2, paragraful 2.

La aceasta de a doua conferință, au fost invitați și frații Filipoiu, Faluvegi și Szabo Lajos în vederea unei înțelegeri. Având din nou ocazia de a constata „prezența reprezentanților aleși și trimiși ai tuturor adunărilor din țară” conferința a procedat la discutarea chestiunii. După ce fratele Filipoiu le-a explicat baza pe care poate fi vorba de înțelegere, adică recunoașterea Societății din Brooklyn ca capul și organizația Domnului pentru conducerea lucrului Său, precum și supunere și conformare regulilor și metodelor acestei organizații, în limita posibilităților, care sunt și trebuie să fie aceleași peste tot pământul, „conferința”—după ce i-a invitat afară până vor discuta ei singuri,—au refuzat să facă înțelegere pe această bază. Ba mai mult, a hotărît și au invitat pe fratele Filipoiu să meargă cu ei, pe frații Faluvegi, Kiss și Szabo i-a invitat să ia serviciul de peregrini, sub conducerea comitetului dela Târgu-Mureș: adică Vasile Panczel, Gaál Sándor și Samu András; astfel „ca să rupă orice legătură cu Societatea ordinară de comerț din Brooklyn și Cluj”. În altă ordine de idei, și probabil la propunerea unora mai moderați, au mai hotărît că vor să fie legătura „spirituală” cu Brooklyn, vor „alege” (cine? Panczel, Gaál sau Thies?) spre traducere acele articole din T. de V. englez pe care comitetul le va crede de „bune” pentru frații de aici, dar nu se vor conforma regulilor venite dela aceea Societate (E vorba despre regulile pentru reorganizarea branșelor, publicate în altă parte, și cari li s'au fost citit.) Scopul „comitetului aran-jator” a fost, nu acela de a se uni ei cu organizația Domnului din țara aceasta și toată lumea, ci organizația Domnului să se unească cu ei.

Fratele Gaál era de ani de zile reprezentantul Societății pentru cărți din jurul acela. În timpul acela se găseau la el cărți în valoare de 33.000 lei vândute și nevândute și cam tot atâția bani ca donări pentru lucru. Comitetul a hotărît confiscarea acestora în favoarea lucrării noi. N'avem nimic de obiectat împotriva confiscării donărilor, dacă n'au aceia cari le-au donat, dar confiscarea banilor primiți pe cărți cari nu le aparțineau, este foarte puțin creștinească, a nu spune nimic că e ilegală. Nu ne vom folosi însă de lege, după cum nu ne-am folosit nici împotriva diferitelor prefecturi de poliție, posturi de jandarmi, preturi și alții cari au confiscat tot cam în acelaș fel cărți în valoarea de zeci de mii de lei.

Cu data de 17 Aprilie, aceștia au trimis o somațiune pe care o reproducem aci, după cum urmează:

Târgu-Mureș, la 17 Aprilie 1926.

Iubiți frați Faluvégi și Szabo:

La scrisoarea voastră din 16 luna curentă vă răspundem prin următoarele:

Cu fratele Rutherford și cu Watch Tower suntem în armonie în privința credinței—deci schizmatici [neuniți] nu suntem, însă cu „Viața” nici direct și nici indirect nu voim să conlucrăm, căci conlucrătorii ei au întors pe o cale comercială lucrul nobil al Domnului.

Adevărul nu-l socotim ca monopol, care numai unii frați îl pot propaga și astfel din partea reprezentanților a toată frățietatea precum și din însărcinarea primită de la Domnul, aceasta îl vom vesti în curând prin literatură mai multă, iar pe voi vă rugăm ca să vestiți cu noi,—cu toată frățietatea,—acest adevăr. Să vă luptați lângă frați pentru Domnul și nu despărțiți de ei, pentru interesul câtorva oameni.

Pe noi ne-au ales cei încredințați în conferință, reprezentând toată frățietatea, nu din influența lui Thiesz sau Bēni ci după conștiința lor creștinească și precum scrie Scriptura despre alegerea bătrânilor și cum ne sfătuiește și Vol. 6 că „hotărîrea fraților e singură sfântă”, în fața noastră și a voastră.

Cugetați-vă iubiți frați că comisia de 7 cu votul acelor frați s'a ales cari acum și-au retras încredințarea pe mai departe și astfel banii aflători la comitet negreșit acolo să vor depune unde au hotărît frații. Cu credința că nu veți adopta cugetele de despărțire în inimile voastre, și nici pe noi nici pe ceilalți conlucrători nu-i veți privi ca pe cei cari fac ruptură.

Rămânem cu iubire frățească așteptând socoteala urgetă a banilor și oferindu-vă harul Domnului.

Gaál Sándor

Samu András

Pánczel László.

BLUFF SAU FĂTĂRIE

Din cele de mai sus reies următoarele fapte care le vom aduce la iveală sub formă de întrebări:

1) Ar fi în stare frații români și maghiari din România să-și permită ruperea legăturilor cu restul organizației Domnului? Care frate, vorbind în mod individual, care cunoaște Biblia și care cunoaște felul cum ajuns în adevărul de față ar vrea s'o facă aceasta și care i-ar fi folosul?

2) Ar fi în stare frații români și maghiari din România să respingă Turnul de Veghere—„așa cum este”—adecă să respingă lumina din ce în ce mai strălucitoare, explicările noi pline de hrană sufletească și adevăruri puternice, și să se lase pe mâna unui „comitet” care să-i „aleagă” spre traducere—sau să le scrie ei înșiși niște nimicuri pentru hrana sufletească—cele ce crede acest comitet de cuviință? Sau nu e oare mai bine ca Turnul de Veghere să se traducă așa cum vine, „bune” cu „rele”, că dacă este vr'o rază nouă de lumină, aceasta să strălucească și lor; dacă este vr'o sfărâmatură nouă de adevăr din aceasta să muște și ei? * S'ar putea ei despărți de acest privilegiu al lor, dat de Domnul? Care frate, vorbind gură cu gură, care e treaz și con-

* T. de V. se traduce întocmai așa cum vine, branșele primind cele dintâi și cu două săptămâni și o lună înainte de el se trimite din Brooklyn altor frați, așa că de multe ori aceeași hrană merge la toți deodată, în toate limbile. Ce frumos e aceasta! Ce privilegiu! Ce binecuvântare! Dar câți o apreciază?

știincios de harurile pe care Domnul i le-a împărțit, s'ar putea despărți de aceasta?

3) Conducătorii fraților, deosebiți la Târgu-Mureș au spus că ei vor alege spre traducere numai din Turnul de Veghere scris de fratele Russell. **Întrebare: Cred frații români și maghiari din România, că din 1916 Domnul n'a dat nici o lumină nouă iubiților Săi? Cred ei Scriptura: „Dară cărarea celor drepti este ca zorile strălucitoare, cari tot mai mult luminează până se face ziua deplină.” (Proverbe 4:18) Sau cred ei aceasta: „Drumul celor necredincioși este ca umbrele întunericului, cari tot mai mult se întunecă, până ce întunecimea i-a cuprins cu totul”? Pe care din cele două și-ar alege frații? Și dacă din 1916 a venit Bisericii vr'o lumină, atunci prin cine a venit această lumină? A venit ea prin comitete ca cele alese la Tg. Mureș, sau prin conferințe sau prin grupările cari s'au deosebit de Societate, ca cele de la Târgu-Mureș, din care mulți astăzi sunt în complect întuneric, și unii nu mai cred că există nici Dumnezeu, de cum un plan al Său? Sau a venit această lumină prin Organizația Domnului, Societatea care a mers tot înainte? Fiecare frate român sau maghiar să-și pună în mod individual această întrebare și să ajungă la concluzia care o va crede de cuviință. Domnul nu silește pe nimeni să-i recunoască îndurările, dar nici nu le aruncă după nimeni. Dacă Iuda n'a putut observa timp de trei ani și jumătate bunătatea și sinceritatea Domnului, el l'a lăsat să meargă peirei.**

DELEGAȚII CONFERINȚEI

4) Conducătorii grupei de la Tg. Mureș, au spus, prin comunicatul lor, fapt care a fost scris și fratelui Rutherford, că la conferințele pe care le-am arătat că au avut loc la Tg. Mureș, au participat „reprezentanții trimiși ai tuturor adunărilor [maghiare] din România.” Întrebăm pe aceste adunări și pe frații maghiari în general: Au avut ele sau ei cunoștință de aceste conferințe sau de scopul lor, dacă au avut atunci au ales, votat și trimis ele reprezentanți pe bătrânii lor, ca să le reprezinte la aceste conferințe, și cari bătrâni sau reprezentanți să-i separe de restul organizației Domnului sau de învățăturile Turnului de Veghere? Noi am vrea să știm care sunt acele adunări, care au avut reprezentanți trimiși la aceste conferințe, cu cunoștința lor, și cărora adunarea le-a delegat puterea să-i separe de organizația Domnului și de Turnul de Veghere.

Vrem să știm aceasta din cauza următoarei împrejurări: A fost o adunare maghiară cam de vr'o 35 frați, în care se afla un frate care de ani de zile nu mai ținea cine știe ce legături cu Domnul sau cu lucrul Său. I-a sosit în urechi știri despre aceste conferințe și a anunțat adunarea că el pleacă la acea conferință. Adunarea i-a răspuns: poți se pleci, dar pe noi nu ne reprezintă în nici o calitate. Ei bine, când la conferință s'a făcut somarea care ce adunare reprezintă (căci altfel era dat afară), bietul reprezentant a spus că el este din... și este „reprezentantul trimis” al acelei adunări. Nu presupunem că toți cari au luat parte la această conferință au fost atât de obraznici ca acesta, dar arată în general vino-

viața adora care au exploatat astfel de minciuni. *Spre pildă, i-a scris* o scrisoare fratelui Rutherford, *in care se spune că* „bătrânii din România au hotărât *in unanimitate* separarea lucrului.” Se poate o minciună mai mare ca aceasta? Pot bătrânii adunărilor maghiare să permită o astfel de înșelăciune asupra lor sau pot ca adunările fraților maghiari să permită o astfel de înșelăciune a lor din partea bătrânilor lor, pe care nici nu i-a autorizat nici nu i-a trimis cu astfel sau alte scopuri și nici n-au știut de plecarea lor sau de ceea ce vor să facă?

Interesant ar fi să se știe câți din bătrânii cari au luat parte la „conferințele” dela Tg. Mureș au fost aleși de adunări, sau trimeși de acestea.

RAPORTUL COMITETULUI DE ȘAPTE

Se va observa din somațiunea „comitetului” dela Tg. Mureș că aceștia cer un raport asupra mișcării trecute a fraților Faluvégi și Szabo. Nu-i interesează atât de mult ce s'a făcut pe terenul spiritual, decât câți bani au mai rămas și care să li se pună fără prea multă întârziere la dispoziție. In cuvinte bombastice aceștia spun: „Supuneți-vă voinței fraților; dați paralele incoace!” Intrebăm pe frații maghiari: Cui să ne supunem? Să părăsim noi organizația Domnului, să împroșcăm cu piciorul regulile acestei organizațiuni și să facem raport unui comitet ales pe sub mână de câțiva „bătrâni” nemulțumiți și neautorizați de adunările lor? In adevăr, cred frații maghiari că banii lucrului Domnului să se pună în mână acestui comitet? Dacă ar fi vorba numai de „bani” pe care anumitul comitet îi pretinde, chestiunea n'ar avea atâta importanță, și stăm oricând la dispoziție să li-i punem în mână; dar am vrea să știm mai întâi dacă Vasile Panczel, Gál Sándor și Samu András sunt aleșii fraților în fruntea lucrului Domnului, sau aleșii câtorva bătrâni complotiști? Pentru noi este mai important principiul decât banii: principiul că recumosc frații pe acest comitet, și vor ei ca noi să părăsim organizația Domnului, să aruncăm în șanț toată experiența câștigată de ani de zile și să mergem la Tg. Mureș spre a lua instrucțiuni dela acest comitet?

Mai departe, nu vrem să fim rău înțeleși: noi nu disprețuim și nici nu-i înjosim pe numiții frați ca frați; dar dela a fi frate și până la a ocupa o poziție de a da instrucțiuni altora și de a conduce o lucrare care pe lângă „pace ție frate” măi trebuie și ceva puțință de a face câte ceva, e o mare deosebire—sau dacă nu e „mare”, există totuși „oarecare” deosebire. Nu ne lăudăm cu cine știe ce știință sau cu capacități, cine știe ce mari, căci nu suntem decât „niște slugi netrebnice” (Luca 17:10), și ne mulțumim „să fim ca nedovediți buni” (Corinteni 13:7); dar au fost timpuri când apostolul Pavel a trebuit să se ridice să apere munca Domnului în contra unor guralivi, arătându-și capacitățile sale și munca ce a depus-o în cauza Domnului. El o făcea aceasta pentru ca „să laie prilejul celor care voesc prilej, ca în ceea ce să laudă să fie aflați ca și noi.”—2 Corinteni 11:12.

„Mișcarea dela Târgu-Mureș nu e decât opera unora cari vor să-și neavând alte capacități de muncă

și ținând cu tot prețul să devie conducători să-și facă turmă și să devie capi. Cei cari vreau să le urmeze e treaba lor. Explicațiile acestei foi n'au alta de scop decât de a lămuri fraților starea lucrurilor așa cum există. După aceea fiecare e liber se aleagă drumul care-l crede de cuviință.— Ezekiel 33:1-6.

Mai jos copiem raportul financiar al președintelui și cassierului fostului comitet de șapte din Iunie 1925, până în 15 Maiu 1926:

TABLOU

despre situația financiară a comitetului maghiar dela 1 Iunie 1925 până la 6 Maiu 1926

Intrări	Lei	Lei	Eșiri
Cărți, insigne, abonamente etc.	272,062.-	Cheltuieli pentru lucrări și cărți cumpărate	208,860.-
Donări	120,833.-	Cheltuieli generale; expediția, suținerea personalului, călătoriilor, etc.	148,703.-
		Imprumut p. Kosztóné	5,650.-
		Bani în Casa la 6 Maiu	29,882.-
	392,895.-		392,895.-

CHITANȚĂ

„Subsemnatul prin aceasta adevăresc că am primit dela Szabo Lajos, fostul cassier al comitetului de șapte, suma de lei 29.882—adecă douăzeci și nouă mii optsute optzeci și doi lei.”

Cluj, la 6 Maiu 1926.

Onisim Filipoin

Se observă că cheltuielile de administrativă, postă, traduceri, permisuri se ridică la cifra de 137.104 lei, și vor fi unii cari vor crede că suma e prea mare și deci președintele și cassierul n'ar fi curați. O mică socoteală dovedește însă contrarul. Se explicăm: fratelui Faluvégi comitetul i-a hotărât 3500 lei lunar, deci 12 luni face 42.000; fratele Szabo a avut poate 2000 lunar, deci 24.000—total 66.000 lei. Dacă în țară poșta nu e atât de scumpă, pentru America, Ungaria și Cehoslovacia, unde o bună parte a cărților și literaturii făcută de comitet s'a expedit, ea este extrem de scumpă—96 lei per 2 kg. Deci cheltuiala cu poșta se urcă și ea la circa 35 până la 40 de mii. Restul e puțin pentru traduceri, cheltuieli de călătorie a „comitetului”, peregrinilor, permiselor, ș. a. Norocul a fost că comitetul n'a avut de plătit chirie, de a întrebuița oficiu, căci atunci contul lor de cheltuieli era și mai mare.

AGITAȚIA CU PREȚUL CĂRȚILOR

„Comitetul aranșator” al conferințelor dela Târgu Mureș caută să-și facă „prilej” cu prețul cărților și a făcut multă propagandă în privința aceasta, agitându-i pe aceia cari și-au dat urechile să-i asculte împotriva noastră, îndemnându-i să nu cumpere cărți, ș. a. E treaba fiecăruia dacă el citește sau nu. Dar dacă un frate vine și-ți spune: „Uită, cartea asta este de mare folos pentru tine; ea conține tocmai hrana sufletească de care tu ai imediată nevoie și fără de care nu poți fi. E însă prea scumpă; o vând niște comercianții ordinari de la Cluj; ea costă 150 lei. Rușine! Dacă ti-o dau pentru 75 lei, cumpără-o, dacă nu—

poți fi și fără ea! N'o să-i îmbogățim noi. Așteptăm noi și doi ani, de zile până le-or eftini." Astfel aceia cari se lasă înșelați de asemenea raționament hotărâsc să nu cumpere cartea, și nu citesc. Lasă rabde sufletul foame,—spun ei,—decât să dau eu 75 lei mai mult pe o carte de care nici așa nu am prea mare nevoie.

Nu știm dacă aceștia ar face tot la fel când e flămând corpul?! Publicăm mai jos o corespondență ce a avut loc de curând cu unii de aceștia:

Sărata, la 14 Iulie 1926.

Iubite frate:

Cu multă bucurie răspund scrisorii tale. Dar înainte să-ți răspund iubirea mea față de tine mă îndeamnă să-ți cer iertare pentru serviciul meu slab și imperfect. Eu recunosc că era rezonabil să-ți mulțumesc ție și Domnului căci el te-a trimis la noi. Sunt convins și din aceea experiență că serviciul tău ne-a adus o mare bucurie și binecuvântare sufletească pentru toți.

Acum mulțumim frumos, că ai venit la noi, iubite frate; căci întru care măsură ți-am putut servi ție e foarte puțin demn de amintire. Inșă Domnul răsplătește tuturor aceluia cari îl servesc cu credincioșie până la moarte.—Luca 14:14.

După acestea vorbim despre banii dați fratelui nostru Sima. Am înțeles că am drept a reflecta asupra sumei de 5000 lei plus dobânzile convenite și voi și priini-o. Pentru aceasta vă mulțumesc.

Lei 2000 despre care ai cunosțință cum că sunt ca donări sunt ai adunării din Sărata. Nici nu așa stă treaba. Banii adunării sunt asigurați prin bonul dat de fratele Sima. Mai departe, numele tuturor fraților dela cari prin fratele Iacob Beni s'au adunat bani sunt scrși pe o listă și fratele Sima cu iscălitura sa recunoaște că datorează cu sumele acestea și că va restitui aceste sume. Pe această listă figurează și banii adunării, nu ca donație, ci ca bani împrumutați cu 10 la sută dobândă.

Acum să vorbim despre Volumul al V-lea. Mie cu mult mai bine îmi plac cărțile și afacerea cu cărțile decât afacerea cu banii. Eu i-am amintit fratelui Iacob Beni, despre înțelegerea mea avută cu fratele Magyarosi, despre afacerile expuse mai sus și fratele Beni mi-a răspuns că aceasta ar fi bine și despre aceasta am mai avut învoială în anul 1925, și anume așa că dacă primim cartea cu prețul de 85 lei, inșă această învoială s'a nimicit. Acest preț este însemnat în calendarul din anul 1926. El a spus că numai eu acest preț se poate vinde fraților maghiari. Eu acum așa m'am cugetat, că dacă ași primi bucata cu 100 lei, și 25 la sută reducere, și astfel le-aș vinde cu 85 lei fraților, eu ași avea 10 la sută sau 10 lei câștig, cu care sumă ași fi deplin mulțumit și ași avea mare bucurie că ași putea servi fraților scumpi ai Domnului.

Iubite frate Magyarosi și toți acei iubiți frați cari lucrați în Cluj la Societatea Biblică la, partea literară; voi inși-vă știți că între fiii lui Dumnezeu este o mare boală spirituală, și una din cauzele principale ale acestei boli este că toate sunt scumpe. E adevărat că în lume e astfel, dar la fiii lui Dumnezeu aceasta ar trebui să fie invers. Eu așa cred că o astfel de schimbare ar îndemna toți frații un mai mare zel de jertfire și lucrul Domnului ar progresa cu o mai mare putere. Mana 20 Octomvrie.

Pentru acest scop iubiți frați să ascultăm de Domnul nostru Ius Christos. Evrei 3:1, 12-14. Ca să nu greșescă nu este nici un om. Inșă dacă suntem în recunoașterea greșelii noastre, să ne căim și să ne grăbim a o îndrepta. Evrei 4:15, 16.

După toate acestea, dacă conform istorisirii mele de mai sus ne putem învoi atunci pe contravaloarea banilor mei trimiteți-mi Vol. Psalm 133. In caz contrar, banii cât de urgent, având lipsă de ei.

Scumpe frate Magyarosi, te rog să bun pune înaintea spre desbatere această chestiune fraților din Cluj pe cari li privește, după capacitatea ta cea mai bună. Te rog să-mi răspunzi imediat după desbaterea chestiei.

Biro Pd și scția

O a doua scrisoare primită tot atunci sună astfel:

Sărata, la 14 Iulie 1926

Iubiți frați:

N'am putut cu siguranță pricepe Marți la telefon ca cărțile de cântări chiar așa sunt tipărite ca celelalte. In cazul că da, cumpărăm 200 bucăți, dar cu 25 la sută rabat.

Noi avem ofertă în 39 lei tipărind 1000 bucăți. Inșă dacă voi scădeți din preț acolo unde trebuie pentru interesul fraților, aceasta o faceți bine—dacă nu vă mai ocupați cu urcare de preț.

Și volumul V dați-l cu 100 lei, căci în unele adunări nici unul nu este; și dacă nu dați, lipsa așa vom repara-o că avem vr'o câteva și le vom împărți pentru fiecare adunare câte unul și astfel voi veți dovedi că interesul serviciului vostru e banul și nu interesul popoului Lui. Scrieți-mi urgent despre cărțile de cântări, fotodrama și volumul V, căci in caz contrar vom întocmi sub tipar cărțile de cântări și pe frați li vom înștiința în tot locul să aștepte până își vor putea procura cartea mai estin, conform ofertei din urmă. Și cu Vol. V, vom fi siliți a proceda în modul expus mai sus.

Sperând că cauza Domnului e mai scumpă ca banii și interesele popoului Lui sunt mai presus decât toate scumpetele lumii. Cu răspunsul se nu așteptați mult, și nici să nu credeți că prețurile cărților vor fi mai scumpe căci este timp pentru toate: acum încă e în mâna voastră de a face ce e bine și plăcut lui Dumnezeu.

Iacob Beni

La scrisorile de mai sus noi am răspuns:

Iubite frate Biro și Beni:

Scrisoarea voastră adresată fratelui Magyarosi ne-a sosit, din care am înțeles dorința voastră relativ la cartea de cântări și Vol. V. In răspuns vă comunicăm următoarele:

Nu vă putem face vouă, cari lucrați în contra societății, o favoare mai mare decât fraților cari lucrează în armonie cu societatea. Deci este neîngositoare încercarea voastră de a vă alcăzui cu noi cu privire la prețul cărților. Vol. V costă 150 lei, cartea de cântări 50 lei din care vi s'ă dă 25 la sută rabat, in cazul că cumpărați dela 50 bucăți în sus.

Anunțul din Calendarul maghiar din anul trecut, că prețul a fost 85 lei, s'a făcut fără autorizația noastră și n'a fost valabil niciodată. Vol. V a fost și atunci 150,* din care s'a acordat lucrării maghiare, care pe atunci era separată, 40 la sută rabat pentru a se putea susține și ajuta. Aceasta era tot ce se putea face, și să face și astăzi. Lucrarea Domnului primește 40 la sută rabat la toate cărțile, din care ea acordă 25 la sută fraților, cari cumpără mai multe, iar cele 15 la sută servesc pentru a ajuta la cheltuelile lucrului Domnului.

După cum voi pretindeți 10 la sută după banii voștri, iar unii frați au pretins 26 și 22 la sută, tot astfel cele 375.000 de lei băgați în Vol. 5 de atata timp, costă ceva.

Chiar procentele cari trebuiesc plătite vouă și altora au scumpit cărțile. Vă dăm aici o pildă: Vol. 5 a costat acum un an când s'a făcut 75 lei bucata. Cele 5000 volume au costat astfel 375.000. Socotiți la acești bani 24 la sută camăta pe un an de zile, cum noi plătim

* Cercetări ulterioare au dovedit că volumul V era anul trecut cu 100 lei și nu 150 cum spune scrisoarea noastră din care 40% se acordau reducere departamentului maghiar, cu condiția că volumul să se vândă numai cu 100 lei bucata. Comitetul maghiar l'a redus la 85 lei, ceea ce n'avea dreptul s'o facă, conform învoiei. Presupunem că comitetul a făcut-o aceasta cu scopul de a se arăta mai „neegoist” în fața fraților maghiari decât editura „Viata”.

pentru banii împrumutați dela Bancă și dela frați, și ies pe un an go mi lei, care se înțelege trebuie adăuși la prețurile cărților.

Fratele Beni, știe foarte bine că în toamna trecută **fratele Beni**, având mrire nevoie de bani, a oferit comitetului maghiar vol. 5 cu 60 lei bucata, ba și cu 50, numai să cumpere 4000 bucăți! Comitetul de atunci al fraților maghiari, numai a răs și a oferit în batjocură să cumpere 1000 bucăți cu 50 sau 40 lei bucata! Deci prețul mai mare de astăzi al vol. 5 se datorește necumintenței comitetului maghiar, în care fratele Beni a făcut multă gură. Deci nu este vina noastră că se scumpesc cărțile, și nici setea după bani după cum se mințeste despre noi fraților. Va veni în curând timpul când toate acestea vor fi lămurite fraților în general, ca să iasă la iveală neadevărurile pe baza cărora câțiva frați s'au apucat să-și facă ucenici.

Relativ la cele 2000 lei ai adunării din Sovărad se vor achita, cât și cele 5000 lei ce ți-se datoresc ție.

Cu multă dragoste frățească
Onisim Filipoiu.

RĂSPUNSUL PRIMIT

Sărata, la 25 Iulie 1926.

Iubite frate Filipoiu:

Am primit scrisoarea ta și am înțeles că atât banii mei cât și a adunării îi veți restitui. Aceasta e la loc și vă mulțumesc înaintea.

Am înțeles și aceea pentru ce e așa de scump volumul 5. Aceste cauze arată pe deoparte interesul lumesc și specula, iar pe de alta o intențiune stricată și dăunătoare cauzei adevărate a Domnului și a fiilor Lui spre ai defăima. Domnul ne spune să nu urmăm drumul acesta, ci pe acela care el ni-l arată nouă. Romani 13:8; Luca 6:34. Fratele nostru iubit Russell răspunde la adresa unui preot căci el lucrul Domnului îl conduce cu bani de jertfă. Romani 12:1; Vol. 7 pag. 358 § 2. Luați aminte iubii frați că unde greșim acolo trebuie să ne curățim și dacă aceste le vorbesc, atunci lucru contra Societății?

Citez Mana de azi și să ne grijim, căci numai atunci vom cuprinde învățătura dacă ne vom conforma ei.

Dacă vouă vă convine trimiteți cărți cu prețul 100 lei și 25 la sută rabat, dacă însă nu atunci cer imediat banii înapoi atât ai mei cât și ai adunării. Iacob 4:17. Domnul mi-e martorul că vă iubesc. Să ne ajute Domnul ca să îndeplinim tot ce e bun înaintea lui.

Vă salut cel mai mic conserv al vostru.

Biro Pál

„SCOATE MAI ÎNTĂI BĂRNA”—SPUNE DOMNUL

Dacă este ceva de comentat sau de adăus la aceste scrisori, apoi căm acestea ar fi:

1. Fratele Biro și Beni sunt gata să cumpere 50 volume 5, cu 100 lei, minus 25% rabat, adică pentru 75 lei bucata. Asta numai pentru că ei nu se unesc cu Societatea; frații cari se unesc, aceia pot plăti și mai mult. Mai departe, ei sunt gata și pentru jertfă: adică ei vor primi cărțile pentru 75 lei bucata și le vor vinde fraților cu 85 lei, mulțumindu-se și cu 10 lei câștig, numai spre a se jertfi și a sluji Domnului, fraților și adevărului. Morala acestei proceduri este aceasta: Pentru editura „Viața”, care a băgat sume enorme de bani în cărți [după cum se va vedea] și din care cauză este astăzi în bună parte datoare, este „comerț” ordinar și rușinos să câștige 10 lei. Pentru Beni și Biro, cari n'au pus nici un ban pentru ei este la loc să câștige 10 lei la carte, nu pentru a o vinde publicului, căci atunci am înțeles că numai pentru a le duce la adunare. Pentru

ei aceasta nu e comerț, ci „slujire Domnului și fraților”. De ce, dacă fratele Biro este „negoișt cum spune în prima scrisoare, și nu e comerciant ordinar ca noi, cum spune în a doua, nu ne-a scris astfel: „Fraților, știu că ați avut multe cheltuieli și greutatea cu facerea cărților; dar fiind că anul trecut cartea era anunțată cu 85 lei, și frații o vor numai cu acest preț, de aceea trimiteți-mi vă rog cartea cu 85 lei, iar eu tenunț la orice câștig precum și la cele 10% câștig ce mi s'ar cuveni dela voi după cele 5000 lei împrumutați vouă, numai pentru a putea sluji astfel Domnului, fraților și adevărului.” Fratele Biro însă n'a făcut asta: el pretinde 10 lei la carte, câștig, pentru care n'a cheltuit nimic și nu-l costă nimic, pe un preț pe care-l dictează el și 10% după banii săi, conform Scripturii.

2. Noi suntem „comercianți ordinari și slugile celui rău” când pretindem să câștigăm 10% pentru a acoperi alte cheltuieli în lucrul Domnului, dar același lucru este o jertfă, slujire Domnului și fraților pentru ei. E adevărat că „în lume toate-s scumpe”—spune fratele Biro—„dar la fiii lui Dumnezeu aceasta trebuie să fie invers”, ca și când noi am primi hârtia, pânza și munca tehnică în facerea cărților gratuit, din aer. Face bine fratele Biro și meargă la o librărie și încercă să cumpere o carte ca vol. V. Suntem siguri că se va convinge, că la „fiii lui Dumnezeu e mai estin.” La prăvălie trebuie să dai 300 până la 500 lei pe așa o carte. Luați Fotodrama în mână; uitați-vă la ea, citiți-o, mergeți la librărie, comparați cartea [nici nu există o carte cu atâtea chipuri, tipărită pe așa hârtie și legată așa frumos] cu o carte din librărie și întrebați cât costă?

Cineva va spune: noi nu plătim textul; noi plătim numai hârtia și lucrul. Foarte bine. Dar traducerea unei cărți ca vol. V. costă circa 30.000 lei, a nu spune prea mult. Și de fapt frații nici nu plătesc textul sau cunoștința pe care conține o carte: aceea nici nu se socotește niciodată la calculare.

Vedem așa dar unde conduce pe om spiritul de critică, care numai dela Domnul nu poate veni, și în ce încurcături cu sine însuși îl pune diavolul pe acela care vrea să fie înțelept în ochii săi.

Procedura noastră în ce privește prețul cărților este aceasta: se acordă o reducere de 25% asupra tuturor cărților când se cumpără dela 50 bucăți în sus, și 40% aceluia cari merg în serviciul de colporter. Prin colporter se înțelege acela care își devotează tot timpul și exclusiv acestui serviciu. Frații și surorile care vând cărți sau foi în jurul lor, atunci când au ocaziune, dar nu trăesc din aceasta, noi credem că li-e de ajuns 25%. Sunt unii cari refuză orice procente.

Că cărțile sunt scumpe, e edevărat, dar nu așa de scumpe ca să nu se poată cumpăra și de cel mai umil și sărac frate sau soră. Erau vremuri când o Biblie și o carte costau o avere și cei credincioși le obțineau cu orice preț. Mulțumită lui Dumnezeu, pentru timpul în care trăim noi când cu ajutorul tiparului cărțile aproape se aruncă pe nimic, dar nu se apreciază.

Nu fraților, cărțile nu s'au scumpit de loc; ci leul

si-a pierdut valoarea lui de cumpărare. Se aducem dovada: In 1920 prețul Vol. 7 maghiar era 100 kor. sau 50 lei. Cu 54 lei puteai cumpăra in 1920 un dolar American, care inseamnă că un volum 7 era atunci cu circa 97 cents americani. In 1926, 97 de bani americani costă 219 lei! Deci după prețul cărților din 1920, volumul 5 ar trebui se coste astăzi 219 lei, și nu 150 cum îl dăm noi. Vol. 5 maghiar e tot cam atât de mare ca cel 7. Luați un vol. 7 maghiar in mână, făcut de tipografia Sonnenfeld, pentru 97 kor, sau 48 lei, și asemănați-l cu vol. 5, făcut de tipografia „Viața”, de care unii frați vorbesc in hațjocură, și notați deosebirea. Observați deosebirea între hărția și legătura unuia și altuia.

Aduceți-vă apoi aminte, că din cauza lipsei de bani și greutățile financiare prin cari tipografia „Viața” trecea anul trecut, ca a oferit comitetului maghiar cu 60 lei volumul, ba chiar și cu 50, dacă cumpără 4000 bucăți. N'ar fi putut oare frații maghiari să cumpere 4000 de volume pe un preț de 25 lei sub cost, aproape de nimic? Pentru ce nu și-a băgat fratele Biro sau alții cari spun că cărțile sunt scumpe, 200 mii de lei in cele 4000 volume pe care le oferea tipografia „Viața”, iar ei să le vândă astăzi cu 85 lei bucata, și astfel să câștige 35 lei la volum in loc să se mulțumească numai cu 10 lei?

Să mergem mai departe: In 1920 un muncitor avea dela 400 până la 800 lei pe săptămână; in 1926 acelaș muncitor are dela 1700 până la 2500 și 3000 de lei. In 1920 hărția pe care e tipărit vol. 5, era 16 lei kg., astăzi aceeaș hărție este 47 lei kgr. o diferență de 31 lei la kg. Pânza era 32 lei metru, astăzi e 120 metru. Tot așa aurul, cleiul, tablele, etc. De ce s'au urcat toate acestea? Pentru că a scăzut puterea de cumpărare a leului. După cum am arătat, in 1920 cu 54 lei puteai cumpăra un dolar sau 100 de cents; astăzi cu 54 lei poți cumpăra numai 25 cents. Nu mai departe decât acum un an, muncitorul care a cules vol. 5, avea 1450 lei pe săptămână; astăzi acelaș muncitor are 2500 lei pe săptămână. Hărția pe care e tipărit vol. 5, a costat 32 lei kg. astăzi aceeaș hărție, din care avem aproape două vagoane in magazie, costă 47 lei. Deși noi am cumpărat această hărție cu 32 kg., loco fabrică, și deși ea se găsește la noi in magazie, totuș din cauză că n'am plătit-o de un an de zile, fabrica ne-a ridicat prețul ca și cum hărția ar fi a ei. De ce nu se găsesc frați cari murmură că cărțile sunt scumpe, care să facă o conferință și să zică: „Fraților se scumpește hărția; cărțile se vor scumpi deasemenea. Hai să băgăm 500 mii lei in hărție, ca atunci când se va scumpi, noi să putem avea cărți eftine.”

Deci față de urcarea materialelor și a lucrului de mână, prețul cărților noastre s'a urcat foarte puțin. Dacă ar fi se faci astăzi vol. 5, ar fi cu neputință să-l faci pentru 75 lei. Dar careva ar zice: Ei bine, voi cărțile le-ați făcut in 1925, atunci când ele v'au costat numai 75 lei: de ce nu le dați cu prețul acela, și să ridicați prețul numai la cele ce le faceți astăzi? La aceasta răspundem: că oricât de răi „comercianți” am fi, n'am putea face o afacere atât de proastă pe socoteala cauzei Domnului. Sunt care dintre voi,

având o litră de grâu, care *costa 100 lei acum un an* iar acea litră costă astăzi 250 lei, ar da-o cu 100 lei? Și dacă v'am întreba de ce? De sigur a-ți răspunde: Omule, acum un an cumpăram cu o sută lei o pereche de cisme, astăzi aceeași pereche de cisme mă costă 250 lei! Tot așa și noi. Fiindcă hărția costă 47 in loc de 32, muncitorul 2500 in loc de 1450 de aceea trebuie să ne ridicăm in aceeași măsură. Sintem noi de vină? Putem noi opri vălul scumpete. Suntem noi necreștini pentru aceasta? Este tipografia „Viața” de vină pentru aceasta? In cuvintele apostolului răspundem: „Vă uitați la cele ce sunt in față? Dacă are cineva încredere in sine că este al lui Christos, gândească aceasta iarăși numai despre sine însuși, că după cum este el al lui Christos, astfel și noi.”—2 Corinteni 10:7.

Editura „Viața” a făcut mari jertfe pentru răspândirea adevărului, după cum se va vedea din raportul general, că in timp ce cheltuielile de tipar [socotite pe prețul de cost] au fost de peste 9 milioane lei, intrările venite din vânzări [deși cu profit!] au fost numai de 6 milioane și ceva, adică o diferență de aproape trei milioane lei a intrat mai puțin decât s'a cheltuit. Deși suntem bajocoriți ca comercianți ordinari și că am strâns averi mari de pe spatele fraților, in realitate lucrurile stau altfel. Cu drept cuvânt să poate spune despre lucrarea de șase ani in această țară, ceea ce Pavel a spus Corintenilor: „Alte biserici am prădat luând plată pentru a vă sluji pe voi, și de față fiind la voi și lipsă având n'am fost sarcină nimănui.”—2 Corinteni 11:8.

OCAZIUNE NEAPRECIATĂ

Dovadă mai departe despre jertfele cu care noi am suportat cauza Domnului, este și următorul anunț din 1925:

SEMNELE SFĂRȘITULUI

„Noi trebuie să facem până este ziua lucrurile ceini care m'a trimis; căci vine noaptea, când nimenea nu va putea lucra.”—Ioan 9:4.

Când Isus vorbi cuvintele de mai sus el știa că se apropie de sfârșitul drumului său pe pământ. Aceste cuvinte ale Mântuitorului deși s'au aplicat într'o măsură specială lui, au fost totodată profetice zugrăvind sfârșitul veacului creștin, când membrii corpului său vor da lupta din urmă și care se va sfârși pentru ei cu o noapte întunecată.

Vorbind de stările ce vor avea loc atunci, și care vor fi semnele sfârșitului, Domnul nostru ne spune, că „veți auzi de războaie și turburări... se va ridica neam peste neam și împărățiile asupra împărăției; vor fi cutremure mari pe alocurea foamete și molime, arătări îngrozitoare și semne mari in cer.”—Luca 21:9-11.

Profeția lui Isus o vedem implinindu-se inaintea ochilor. Acela e student in Biblie care nu le poate vedea. Abia s'a isprăvit cu grozavul război și știri despre un altul și mai grozav umplu văzduhul. Cutremurile sociale se perindă unul după altul, și toată societatea omenească este amenințată cu ruină. „Arătări îngrozitoare” de ale științei omenești amenință așa zisa civilizație cu nimerire completă.

„Dar inainte de toate aceste își vor pune mâinile pe voi și vă vor urmări, dându-vă la sinagogi și la inchisori, țărâți fiind inaintea [reprezentanților] împărățiilor și stăpânilor pentru numele meu; și se va sfârși pentru voi spre mărturie.”—Luca 21:12-13.

Clar aceste cuvinte își au îndeplinirea in ziua de azi, in anul 1925.

„Si vor pune minile pe VOI“. Acești „voi“ sunt aceia care îndepărtase lucrarea de a fi „martorii Domnului“. „VOI suăteți martorii mei, zice Domnul.“ Aceștia sunt aceia care de fapt pun mărturie pentru Domnul și Imperăria sa.

Unii dintre acești umili martori au avut din Ianuarie încoace nu mai puțin de optsprezece procese, „tărăți“ fiind înaintea [reprezentanților] împăraților și stăpânilor pentru numele Său, și au o mulțime de alte procese înainte. Unii au fost deja și condamnați dela una lună până la un an închisoare și pedeapsă în bani. Din toate părțile ne vin știri că matorii Domnului sunt întemnițați, sunt bătuți, amenințați, închiși, maltratați și opriți. Faci tu parte dintre acești martori? Faptul că aceste lucruri să întâmplă, dovedesc că se apropie sfârșitul deplin despre care a vorbit Domnul, să apropie noaptea când nu se va mai putea lucra, să apropie timpul când nu se va putea nici vinde nici cumpăra de către aceia care nu vor avea marca baptilistă sau adventistă pe frunțile și mâna lor.

Cei credincioși nu disperează. Din contră, Domnul le înalță inimile cu cuvintele: „Iar când încep acestea să fie, mișcați-vă și ridicăți capetele voastre pentru că s'a apropiat răscumpărarea voastră.“

Clar, Domnul ne spune să ne „mișcăm“; și să ne mișcăm ca matorii Săi, dacă cumva ne-am apert în loc. Este timpul când mărturia trebuie dată. Lăsând aceasta pe mai apoi, poate să fie prea târziu.

Zilele de acum sunt zilele de strămtorare pentru poporul lui Dumnezeu. În asemenea timpuri cei credincioși să strâng către olaltă, pentru a face front unic împotriva vrășmașului și pentru a da lupta din urmă.

CĂRȚILE CU REDUCERE

Trăind în aceste vremuri turburi, când ne vedem sfârșitul apropiindu-se și gata fiind al urma pe Domnul, nu numai la lanțuri și închisoare, dar chiar și la moarte. Deaceea, să aduce la cunoștința fraților că cărțile ce mai avem le oferim cu mari reduceri, aproape pe nimic, și sperăm că fiecare care iubește pe Domnul să va folosi de acest prilej pentru ași procura din toate cărțile notate mai jos:

Vol. VII.	— — — — —	50 lei
Harfa format mare	— — — — —	20 lei
Harfa forma mic	— — — — —	25 lei
Dezastrul	— — — — —	5 lei
Gubern	— — — — —	5 lei
Socialismul	— — — — —	3 lei
Calendarul pe 1925	— — — — —	5 lei
Milioane rom.	— — — — —	3 lei
Milioane evree	— — — — —	3 lei

Toate prețurile să înțeleg dela 10 în sus, pentru broșuri, iar pentru volume, dela 5 în sus.

E mai bine ca acestea să fie puse în mâinile poporului decât să fie arse. Noi ne-am făcut datoria. „Trebuie să facem până este ziuă lucrurile celui care ne-a trimis, căci vine noaptea, când nimenea nu va putea lucra.“ „Deci luați aminte cu deamănuntul cum umblați, nu ca nepricepuți, ci ca pricepuți, răscumpărându-vă cu desăvârșire timpul nimerit, căci zilele sunt rele.“ Orice e de făcut trebuie făcut repede.

Acesta e avizul pe care, noi l-am trimis fraților în 1925, când cărțile erau în pericol. Nu e vina noastră că cei necredincioși nu s'au folosit de această ocazie. Ce alta puteam noi face? Dece nu și-a pus fratele Beni banii în cărți atunci când ele erau în adevăr effine. Ah! pe atunci el, și mai toți ceilalți membri din comitet, făceau propagandă printre frații maghiari se nu cumpere nici o carte dela Editura „Viața“, cu nici un preț, ca să o ruine. Este această purtare creștinească? Lucrează această purtare spre înalțarea cauzei Domnului și binele fraților? Fiecare se judece pentru sine.

ALTĂ OCAZIE

Ni se spune că suntem egoiști, iar fratele Biro ne îndeamnă să fim mărinimoși. Iată o adevărată mărinimoșie:

Societatea are în depozit cărți: Fotodrame, Volumele 1, 5, 7, broșuri de tot felul, în valoare [socotită pe prețul de cost] de circa 2 și jumătate milioane lei (2.500.000). Ca să dovedim mărinimie, le dăm pe toate acestea pentru suma de un milion și jumătate lei, adecă deși sunt socotite cărțile pe prețul exact cat au costat, hai să piardă „Viața“ încă un milion de lei! Să vie fratele Biro, Beni, Zilai, Gál, Simei și se le cumpere. Toți aceștia frați au avere de sute de mii lei. De ce nu și-ar investi ei o parte din averea lor, băgându-o în cărți? pe care apoi să le vândă pe un preț cât de mic? Valoarea acestor cărți, socotite la prețul de vânzare—se urcă la aproape 4 milioane lei.

Mai toți frații dela centrală au avut situații bine hotărâte în viață, cari le puteau aduce onoare, cinste și bani. Alții dintre aceștia au cheltuit sume cari trec peste un milion, au vândut tot cecece au avut (ar mai vinde numai dacă ar mai avea), numai pentru a putea servi Domnului, adevărului și fraților. Și ce primesc în schimb? Batjocura unora „neintregi la minte“. (Romani 12:3 Sunt frați cari și-au pus în-treg agonisitul lor în tipografia „Viața“, și alături de aceștia vrea să steie un Zilai, care n'a ajutat căruța Domnului decât prin piedicile pe care i-le-a pus. Este un frate care văzând starea în care se găsea anul trecut tipografia, a vândut o avere de cinci sute mii lei ca să ajute căruța Domnului. Un alt frate și soră, au pus nu mai puțin de 2 milioane și jumătate—dând ultimul leu din buzunar ca să scape tipografia „Viața“ de rușinea unui faliment la tribunal, care faliment se întâmpla nu din cauza conducerii greșite, ci pentru mulțimea de cărți tipărite, răspândite și neplătite, și care se resfrângea asupra cauzei Domnului. De aceștia sunt vr'o câțiva. Știe careva cine sunt frații aceștia? Nimeni afară de direcțiunea lucrului. Acești frați înțeleg altfel lucrul Domnului de cum îl înțeleg cei câțiva răsvrățiți, care fac multă gură, și puțină treabă. Nu vrem să precupețim lucrul Domnului și să-l facem se atârne de banii omenesți; dar credem de cuviință să punem această întrebare: care a mai plăcut Domnului și fraților: acela care pune umărul la sarcină (Facere 49:15), și cine dă ultimul ban și nu vrea să-l știe nimeni, sau aceia care fac multă gură și țin banul în buzunar? Răspunsul să și-l dea fiecare.

Deaceea, aideți fraților! arătați-vă mărinimoși; vindeți averile voastre, puneți banii în cărți și cărțile împărțiți-le gratuit săracilor, sau vindeți-le contra cost. Făcând astfel, faceți de două ori bine: răspândiți adevărul și vă adunați vouă comoară în cer. Aideți fraților, faceți o conferință secretă: hotărâți ceva bun; hotărâți ce să faceți cu averile voastre, nu cu ale altora. Numai atunci veți dovedi voi neegoism, de care frații dela centrală sunt atât de plini, pentru cauza Domnului. „Pentru ce vezi gunoiul ce este în ochil fratelui tău, și nu zărești bârna ce este în ochiul tău? Cum poți zice fratelui tău, frate: stăi să scot

gunoiul ce este în ochiul tău, nevăzând tu însuși **birna** din ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi birna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți gunoiul ce este în ochiul fratelui tău."—Luca 6:41-42.

Aideți fraților, ne adresăm vouă în toată sinceritatea în cuvintele apostolului: „Gura noastră este deschisă către voi, Corintenilor, inima noastră este lărgită; nu sunteți strămtați în noi, dar sunteți strămtați în cele dinlăuntru ale voastre; fiți largi și voi, în acelaș chip, ceea ce este aceeași răsplată,—vorbec ca unor fii.”—(2 Corinteni 6:11-13) Noi pierdem, socotind prețul de vânzare al cărților, două și jumătate milioane sau un milion lei din prețul cât ne-au costat. Cu toate greutatele pe care le purtăm, suntem gata să facem această jertfă. Aruncați și voi banul vostru schimbătorilor de bani. Vă punem la îndemână o adevărată ocazie—pentru un milion jumătate lei, vă dăm cărți în valoare de 4 milioane! Vreți să fiți mărinimoși vreți, să serviți Domnului, vreți să serviți adevărului, vreți să serviți fraților—apăsăți de noi,—dacă în adevăr sunteți sinceri, dacă în adevăr vreți să faceți cele ce mereu spuneți fraților că nu le facem noi, atunci aceasta se va dovedi prin primirea sau refuzarea propunerii noastre. Luați pildă pe „negustorul înțelept” din Matei 13:45. Martor ne este Dumnezeu dacă nu vorbim din sinceritate, și martori să ne fie toți frații căroră aceasta le va ajunge în mână, dacă nu vom face toate cele zise aici. Puneți umărul frații noștri iubiți, și nu pretindeți cei 10 lei pe care trebuie să-i scoatem din buzunarul altor frați [necunoscuți vouă] ca să vi-i dăm vouă pentru nimic. Nu vom fi atunci obligați a vă plăti nici 10% sau 26% după banii împrumutați dela voi, căci nu vom mai fi datori la nimeni. Noi avem peste 700.000 lei pe la frați, și nici o dobândă n'am cerut dela nimeni după ei. „Cunoaște Domnul pe care sunt ai Săi”; și dacă sunt frați care încearcă să îngreuneze sarcinile noastre, Domnul le va răsplăti după sinceritatea lor.

TOT „COMERCIANȚI” VOM RĂMÂNEA

Experiența ne face să așteptăm că mărinimoasa noastră propunere nu va fi primită. Din contră, vom fi din nou acuzați de „comercianți”. Dar dacă suntem comercianți, apoi suntem niște comercianți practici! Și este oare necinstit în a fi comerciant? Care a fost mai de treabă înaintea Domnului, acela care a legat argintul său în ștergar, necăstigând nimic, sau acela care fiind un negustor priceput a mai câștigat pe cât a primit?—Matei 25:14-30.

Da, noi suntem comercianți—comercianți de treabă. Frații ne-au dat unele sume de bani, unii cu procente alții fără procente, toți aceștia noi i-am plătit înapoi, și ceea ce nu este încă plătit, se va plăti. Nimeni n'a păgubit prin noi un ban. „Faceți-ne loc în inimile voastre; pe nimenea n'am adus în stare rea, dela nimenea n'am luat mai mult.” (2 Corinteni 7:2) Chiar donările, care în cursul celor șase ani ne-au fost încredințate, au fost creditate lucrului Domnului; și chiar mai mult decât ni-s'au dat. Astfel să vedem că în ce privește cele ale traiului, am trăit cam prin „măinele noastre”, și nu numai am câștigat

pentru noi, ci și am ajutat și pe cei din jurul nostru. E adevărat, că frații din apropiere și depărtare ne-au ajutat cu alimente, dar și aceea e adevărat că aici s'au ospătat sute de frați, cari în schimb n-au dat nimic, astfel dovedindu-se principiul Apostolului, 2 Corinteni 8:13-15.

Din cele de mai sus reiese următoarele fapte și anume:

1. dacă toate donările dela 1920 încoace se restituie înapoi lucrului Domnului, și
2. dacă cheltuielile cu tipărirea cărților au fost 9 și ceva de milioane, iar ca venit din acestea au fost abia 6 și ceva de milioane, și
3. dacă n'am păgubit pe nimeni cari ne-au dat bani împrumut, atunci reiese
4. că tot lucrul ce s'a făcut din 1920 încoace, s'a făcut gratuit, atât în ce privește serviciul de peregrini, cât și vestirea adevărului prin evanghelie, și în fine,
5. cele premergătoare dovedesc în mod conclusiv, că la urma urmei n'am fost cine știe ce negustori răi.

Știm că nu ni-se recunosc aceste merite, pe care de altfel nici nu le pretindem, lucrarea fiind a Domnului și nu a noastră; dar nici nu vrem să lăsăm ca câțiva gălăgioși să-și facă de cap. „Iarăși zic, nu gândească cineva că nu sunt cuminte; iar dacă nu; primiți-mă ca și pe unul fără minte, ca să mă laud și eu ceva puțin. Ceea ce vorbec, nu vorbec după Domnul, ci ca în stare de necuminenție vorbec în această încredere temeinică a laudei. Deoarece mulți se laudă potrivit cărnii, mă voui lauda și eu. Pentru că bucuros îngăduiți pe cei fără minte, fiind voi cumiți; căci îngăduiți dacă vă robește cineva cu sila, dacă vă roade cineva, dacă vă prinde cineva mândru, dacă vă lovește cineva în față. În chip de neciste zic, cum că noi am fost fără putere! Dar în ce este cineva oarecum îndrăzneț, în necuminenție zic, îndrăzneț sunt și eu. Ebrei sunt ei? Și eu. Israelii sunt? Și eu. Slujitori ai lui Christos sunt ei? Eșindu-mi din minți vorbec! Mai presus sunt eu.”—2 Corinteni 11:16-23.

Deci „comercianți” așa cum suntem, facem lucrarea lui Dumnezeu: prin multă grijă, prin multă osteneală, prin multe piedeci. Dumnezeu este care ne întărește și aceia frați cari iubesc pe Domnul și cari cunosc greutatele prin care am luptat să ținem lucrul Domnului în picioare, în mijlocul piedecilor de tot felul. Am avut multe clipe întunecoase, când inima omenească dorea să se crape pământul sub picioare și să ne inghită. Dumnezeu ne-a păstrat, poate pentru clipe și mai întunecoase, în ciuda tuturor piedecilor puse.

Că unii frați nu sunt mulțumiți de noi, asta e clar. Dar unde este o lucrare dumnezească făcută prin oameni care să fie fără greșeli? Ne prindem de pe acum, că în timp de un an, în noua sectă dela Tg. Mureș au să se ivească nemulțumiri, neînțelegeri și murmurări. Deaceia, noi „nu îndrăsnim să ne numărăm sau să ne punem de-o potrivă pe noi înșine cu unii dintre aceia care se fac cunoscut pe danșii însuși; ci danșii măsurându-se pe sine, lor însuși,

și punindu-se deopotrivă pe sine lor însuși, nu sint pricepuți - 2 Corinteni 10:12.

Vedeți fraților: ne faceți să ne lăudăm în carne. **Voi ne-ați silit.** Cele de mai sus și cele care vor urma le scriem pentru a tăia „prilejul” unora cari vor să se deie pe sine drept altruști, „impotriva unora care ne țin ca umblând în carne” (2 Corinteni 10:21) iar ei „numai după spirit”.

PREȚUL CĂRȚILOR

Motivele adevărate cari au condus la turburările de astăzi între frații maghiari au fost totdeauna că parte din peregrinii lor încontinuu s'au amestecat în administrarea lucrului, în loc de a-și vedea de chemarea lor. Astfel e și cu cartea de cântări. Se știe că în trecut au fost mai multe ediții a cărții de cântări și totdeauna au fost ceva schimbări, adaosuri, fără ca să mulțumească pe toți, mai ales pe unii peregrini. Fiecare avea o cântare sau mai multe a sale, care dacă au rămăneau afară, nici cartea nu mai era bună. În timpul din urmă cartea a epuizat și a trebuit tipărită din nou. Niciodată în cărțile trecute n'au fost toate cântările din cartea engleză, iar frații maghiari americani au cerut ca să fie tipărite numai acestea. Am primit din Brooklyn revizuirea cântărilor deja traduse și potrivirea lor cu cele engleze, precum și traducerea celor încă netraduse. Noi le-am tipărit pe acestea, lăsând toate alte adaosuri afară, pe motivul ca să fim în unitate cu cartea engleză după cum suntem și în ce privește adevărul. Sunt în acestea destule cântări fără a mai imprumuta și dela alte secte. E drept că nu toți frații știu toate aceste cântări, dar nici nu e necesar ca fiecare frate să le știe pe toate. Unii știu unele, alții altele, și cu timpul se vor învăța toate. Nici adevărul nu l-am știut tot de-odată. Cine însă ține la cele vechi, poate să cânte din acelea. Noi însă vrem să fie o carte la fel cu cea engleză, și e o fericire a ști că suntem și în aceasta în armonie și unire cu restul organizației Domnului.

Opoziționiștii au găsit cu cale să se amestece și aici, și să înceapă o propagandă împotriva noastră pe această chestie: 1) că noi deaceia am fi făcut cartea astfel, ca să facem pe frați să cumpere din nou. (Titu 1:15); 2) că ele sunt prea scumpe cu 50 lei și să le dăm pe un preț de 23 lei. Astfel, pe cât știm, ei s'au apucat să facă una deosebită, care are să coste 39 lei! Ce era mai bine sau mai estin: Să cumpere dela noi cu 50 lei, și dacă cumpărau dela 50 de bucăți în sus, să primească 25% reducere, și cartea le venea astfel cu 37.50, sau să plătească 39 lei și să facă altele? Dar nu vrem să judecăm înainte. După ce ya apare, frații vor avea ocaziunea să judece dacă au făcut bine sau au făcut rău. Dacă vor da-o cu 39 lei cât i-a costat, atunci e mai scumpă ca a noastră; iar dacă o vor da cu 50 lei, atunci fac și ei gheșeft și să fac comercianți ca și noi, după cum au făcut și cu „Hit Probák”. Au anunțat că-l vor face pentru 2.50 și astăzi îl vând cu 7 lei bucata. Toate acestea vor merge poate până vor ținea banii confiscați de comitet. Mai târziu se va vedea. Noi avem multă răbdare de a aștepta. Înțeleptul Solomon spune, și cu multă dreptate: „Mai bun este sfârșitul unui

lucru decât începutul lui.” E bine și ușor a început un lucru; dar e foarte greu a stăruii în conducerea continuă și armonioasă a aceluși lucru, și mai ales e greu a atinge scopul pentru care ai început acel lucru.

Deci să fie știut fraților de pretutindeni, că ceea ce ne-a condus pe noi la tipărirea cărților de cântări în acest fel este nu pentru a specula pe frați, ci pentru că având în vedere spiritul unora de a se depărta de organizația Domnului, noi, în schimb, vrem să ținem la aceasta, și cu mai multă tărie și vrem să ne îndeplinim datoria de-a pune pe frați în aceeași credință și unitate cum sunt în alte părți (Efeseni 4:12, 13). Mai departe, se plănuiește tipărirea unei Cărți de Cântări cu note, și în vederea acestui scop trebuia de pe acum să facem cartea de buzunar să se potrivească cu aceea. Deci nu ideea de speculă ne-a condus să facem cele ce am făcut, ci având în vedere: a) însemnătatea unității ce trebuie să existe în organizația Domnului, și b) interesele fraților în ce privește viitoarea carte cu note. Cine vrea, creadă altfel.

DATORIILE CĂTRE FRAȚI

Multă propagandă s'a făcut între frații maghiari împotriva noastră pe socoteala acestor datorii. Era credința acestora că ei au depus aici milioane de lei, pe care s'a clădit casa din Cluj, s'a cumpărat tipografia, etc. Când în Maiu, anul trecut, frații maghiari s'au separat de „Viața”, și când mai târziu comitetul acestora a început să tipărească la alte tipografii, frații maghiari au început să-și reclame banii și încă cu oarecare procente. Astfel tocmai când noi ne aflam în cele mai mari greutăți bănești, frații insistau să le reîntorcem banii, iar unii ne-au amenințat chiar cu legea. Multe scrisori aspre am primit dela unii din aceștia, pe când alții au fost mai moderați și răbdători cu noi. Publicăm mai jos câteva din aceste scrisori:

Sováord la 27 Iunie 1926.

Iubite frate Sima:

Cu cea mai mare iubire dorim a-ți trage atențiunea că banii luați împrumut prin fratele Iacob Băni, cele 2000 lei, rugăm binevoiește a-i trimite fiindcă timpul fixat a trecut deja demult și de bani avem mare lipsă, căci în caz contrar, dacă în termen de 8 zile nu-i vei restitui, vom fi siliți ca să te silim la aceasta pe cale judecătorească. Nu credem că pentru această neînsemnată sumă vei lua asupra-ți această neplăcere.

Rămănem cu cea mai mare iubire

Madaras Márton, secretarul adunării
din Sărata.

Scrisoarea de mai sus n'are nevoie de nici un comentariu. Dăm alta:

6 Iunie 1926.

Iubiți frați în Domnul:

Așa să vede că din nou suntem siliți să vă atragem atenția căci cerința voastră am îndeplinit-o, deși ce e drept cu oftat căci ați scris că pe 1 Mai va fi speranță ca să ne plătiți această mică sumă (3000 lei) și așa am și așteptat cum am putut pentru care fapt Domnul ni-e mărturie și nici acuma nu-i avem. A trecut 1, 2, 3, 4, 5, 6 Maiu și nici acuma nu sunt aici, astfel să vede că minciuna nu numai în lume domnește dar și între cei din casa credinței și încă din izvorul principal și

de unde vine adevărul. Astfel frați de unde așteptăm **înavățură** nici acolo nu-e adevăr, și acolo lătesc minciuni ca și noi să le mințim acelora cari știu că minciinoșii nu vor moșteni împărăția cerurilor. Deci vă facem de cunoscut, dacă până în 15 l. c. nu vom primi banii, atunci cu chitanța vom face pașii mai departe, acesta e timpul cel mai din urmă; căci credința față de voi va deveni necredință, că nu urmați adevărul, căci cuvântul celui ce urmează adevărul este sfânt.

Tovarășii voștri în serviciu: **B. F. și B. A.**

Cehul-Silvaniei, la 23 Iunie 1926.

Iubiți frați:

Prin prezenta epistolă vă rog ca suma de 25.000 lei și spezele de 750 lei, pe care i-am cheltuit la Șimleul-Silvaniei și la secretarul din Cehul-Silvaniei, cât și 15 procente dobândă după toți banii dați, vă rog ca să mi-i trimiteți în timp de 15 zile, căci în caz contrar, voi fi silit să dau lucrul la avocat.

Cu stimă: **Vasile Bontea**

Cam în acest chip, și unele și mai și, am primit mai multe scrisori. Nu murmurăm; nu ne-am supărat: tot am plătit, și vom continua a plăti până-i vom plăti pe toți. Publicăm mai jos lista fraților maghiari cari ne-au împrumutat bani, și dacă este cineva care nu e pe listă, să ne scrie. Prin datorii nu înțelegem donări, ci numai banii dați expres ca împrumut:

1. Baroti János, Ierņuleni — — — 15.000	achitați
2. Gidofalvi și adunarea din Cocoșd — — — 7.000	"
3. Enyedi Mártonné, Tg.-Mureș — — — 3.000	"
4. Szabo Dénes, Reghin — — — 3.000	"
5. Szakács Ferenc, Nicoleşti — — — 1.000	"
6. Daroci Bálint, Nicoleşti — — — 1.000	"
7. Muntean Teodor, Crăciunești — — — 1.000	"
8. Szűcs Márton, Crăciunești — — — 1.000	"
9. Bartha Péter Tg.-Mureș — — — 1.500	"
10. Enyedi Sámuelné, Găleşti — — — 1.100	"
11. Muska Mihályné, Păucioara — — — 1.000	"
12. Ifj. More Albert, Budiul Mic — — — 1.000	"
13. Borbely Árpád, Găleşti — — — 700	"
14. Adunarea Murășeni — — — 600	"
15. Magyarai tñö. Kisadorján — — — 500	"
16. Imre Lajos, Crăciunești — — — 500	"
17. Magas Albert, Crăciunești — — — 500	"
18. Sebestyén Ferencné, Crăciunești — — — 500	"
19. Szabo Ferenc, Mitrești — — — 500	"
20. Varga György, Mitrești — — — 500	"
21. Kakasdi Gyülekezet (Adunarea din Cocoși) — — — 500	"
22. Máthé Lajos, Păucioara — — — 300	"
23. Czegő Márton, Cocoși — — — 300	"
24. Szabo Jozsef, Săcădat — — — 225	"
25. Györgyfy György, Săcădat — — — 200	"
26. Török Jozsef, Săcădat — — — 200	"
27. Tövisi András, Ilici — — — 112	"
28. Gedő Ferenc, Păucioara — — — 100	"
29. Biro Károly, Sărata — — — 100	"
30. Imre Györgyné, Folea — — — 100	"
31. Márton Jánosné, Săcădat — — — 100	"
32. Kádár Jánosné, Uioara — — — 100	"
33. Szabo Sámuelné, Tg.-Mureș — — — 35	"
34. Dozsa Dénesné, Tg.-Mureș — — — 30	"

Bani împrumutați dela frații maghiari cu camătă

1. Muntean Teodor, Crăciunești 29.000	20%	achitat
2. Márton Mihály, Săcădat — 5.000	10%	"
3. Sebestyén Victor, Folea — 3.000	10%	"
4. Balla Antal, Simriaș — 3.000	10%	"
5. Balla Ferenc, Simriaș — 3.000	10%	"
6. Moga Péter, Sărata — — 2.000	10%	"
7. Simion Ferenc, Simriaș — — 2.000	10%	"
8. Biro Pál, Sărata — — 5.000	10%	"
9. Adunarea din Sărata (Sovárdi gyülekezet) — — 2.000	10%	"
10. Gál Sándor, Tg.-Mureș — 6.000	15%	"

Neachitați fără dobânzi.

1. Magyar Samu, Ied — — — — 2.730
2. Daroci Bálint, Nicoleşti — — — — 2.000
3. Imre Jozsef, Nicoleşti — — — — 500
4. Harko György, Nicoleşti — — — — 500

Neachitați cu dobânzi

1. Imre Bálint, Crăciunești — — — 1.000	10%
2. Imre Roza, Nicoleşti — — — 1.000	10%
3. Sebestyén Victor, Crăciunești — — — 1.000	10%
4. Szabo Ferecz. Mitricești — — — 1.000	10%

Total neachitați încă 9730.

Banii fraților începând cu No. 2 și până la No. 34. cu excepția No. 4, 5 și 6 la îndrumarea acestora, s'au predat lucrării maghiare, adecă comitetului de șapte. în total 23.404 lei, după cum adeverește următoarea:

ADEVERINȚĂ

Subsemnații adevărim că pe baza instrucțiunilor primite dela frați, am primit dela „Viata” banii depuși de frați acolo, lei 23.400 (adecă douăzeci și trei mii patru sute lei), pe cari i-am folosit la achitarea datoriilor pentru tipărirea revistelor noastre.

Cluj, la 6 Maiu 1926.

Faluvégi Dénes, președinte.

Szabo Lajos, casier.

După cum se vede, suma totală depusă a fost de 111 mii 132 lei, și nu milioane, cum se credea și spune. Mai toți au fost replătiți, așa că astăzi mai datorăm doar 9730 lei. Se înțelege, cea mai mare parte s'a plătit numai cam din Februarie încoace, dar deoarece o bună parte din suma de mai sus a fost pe camătă, nu s'a făcut fraților o prea mare nedreptate. De pildă: un frate ne-a dat în 1922 zece mii lei, iar în Noemvrie 1924 ne-a dat 19.000 cu 20%. Astfel după 29.000 lei din care 15.000 i-s'au restituit la 6 Martie, iar 14.000 la 17 Iunie, fratele respectiv a primit 14.615 lei numai camătă; deci în loc de 29.000 lei, fratele respectiv a primit 43 mii 615 lei. Cine capătă la bancă o așa mare dobândă după banii depuși?

Cu toate acestea, noi nu găsim nici un motiv să murmurăm, ci numai să mulțumim fraților de bunăvoința pe care au arătat-o față de noi. Astăzi a primit bani împrumut până și pe camătă este o mare favoare.

DATORIAȘII NOSTRII

Poate unii nu știu că cu sume mult mai importante ne sunt datorii nouă frații pe cărți, decât am fost și

suntem noi datori lor. Dăm aci o listă a sumelor pe care unii frați ni-le datorează:

Din 1921, frații ne datorează	—	15.182 lei
Din 1922, frații ne datorează	—	11.064 lei
Din 1923, frații ne datorează	—	204.125 lei
Din 1924, frații ne datorează	—	403.542 lei
Din 1925, frații ne datorează	—	125.872 lei

Total 769.785 lei

Cum se vede, unele sume sunt pe la frați de ani de zile. Totuș nu le socotim nici o camătă, și nici nu i-am amenințat să-i scoatem dela ei „pe cale judecătorească”, deși unii s'au exprimat foarte puțin complimentar sau creștinesc despre aceste datorii. De pildă, fratele Majláth Sándor, care ne datorează încă din 1924, 4678 lei, a spus că nu numai că nu-i plătește pe aceștia niciodată, dar că îi pare rău că n'a dus mai multe cărți pe credit, ca să facă o pagubă și mai mare! Nouă ne pare bine însă că cărțile duse au fost puse în mâna poporului, iar în ce privește socoteala și achitarea lor, chiar și dacă el nu vrea să se socotească cu noi, el tot va avea să se socotească cu Domnul. Ceeace ne interesează aici, este că acest frate a avut un mare rol și a făcut multă gură pe la conferințele dela Tg. Mureș pentru o separare de „Viața”. Mai este apoi secretarul [sau fostul secretar al] adunării din Tg. Mureș, Han Sándor, care tot din 1924 ne datorează 4505 lei pentru cărți duse pentru acea adunare.

Nu-i batjocurim pe acești doi frați pentru că le amintim numele, și nici nu le dorim nimic rău, și-i asigurăm că nu vom lua nici o „cale judecătorească” contra lor: Ei se pot mângâia cu aceea că nu sunt singurii cari n'au plătit și cari nu vor să plătească. Noi am adus numai o pildă, după cum Pavel aduse odinioară pe Imeneu și Filet, deși putem fi siguri, că existau și alți Imenei și Fileți.

UNII „NU ȘTIU AL CĂRUI SPIRIT SUNT”

Un slujitor al lui Dumnezeu și al fraților este chemat a îndura greutăți și a suferi multe batjocuri. El este învinuit de lume, este bănuț și batjocurit de frați; diavolul își pune ochii asupra lui ca să-l nimercească, sau, dacă nu poate asta, cel puțin să-l facă de nimica în ochii altora. Mana din 16 Februarie spune:

„In vreme ce ne'mplnim datorințele după cele mai bune puteri ale noastre, atunci când vedem cu ochii, că binecuvântarea lui Dumnezeu planează asupra noastră și a lucrului nostru, adeseori să'ntâmplă că deodată vine tulburare, se ivește împotrivire, puterile întunericii par aproape învingătoare și pentru un moment trecem ca vinovați înaintea oamenilor, și par'că și îndurarea dumnezească ne-ar fi părăsit. Astfel de experiențe negreșit ne sunt de folos, căci cu toate că cântăm:

„Mai bine a umbla cu Dumnezeu în întuneric,

Decât a merge singur în lumină”

totuși, aceasta e numai laudă goală până nu am trecut prin astfel de probe, cari să desvolte în noi așa credință, așa încredere, ca să nu ne mai lăsăm de brațul Domnului și să fim și'n cele mai întunecoase ceasuri liniștiți în purtarea de grije dumnezească.”

Turnul de Veghere din Ianuarie 1921, pagina 12, pune.

„Nu e probă-sau dovadă de iubire cînd admîm sau laudăm pe cutare persoană pentru izbănzile sale. Așteaptă până ce aproape fiecare întorsătură și mișcare a acelei persoane o să-ți pară sucită, nepotrivită, și greșită, și atunci bagă de seamă să vezi câtă iubire ți-a mai rămas pentru acea persoană.”

Sf. Pavel spune: „Pentru că vouă vi s'a dat darul pentru Christos, nu numai ca să credeți într'însul, ci să și suferiți pentru dînsul” (Filipeni 1:29). Profetul Isaia (66:5) spune: „Ascultați cuvîntul lui Iehova, voi cei ce tremurați de cuvîntul său: frații voștrii, cari vă urăsc, și vă lapadă pentru numele meu, au zis: mărească-se Iehova; dară el se va arăta spre bucuria voastră, și aceia se vor rușina.” Istoria dovedește că cele mai grele suferinți au fost cauzate de către frați: Abel a murit de mâna fratelui său, Cain; Iosif a fost vîndut de frații săi; Isus a fost urit de frații săi; Pavel a suferit din cauza unor frați cari n'au făcut alta decît să-i „îngreuneze legăturile”. (Galateni 6:17) Deci trebuie să ne mire faptul că unii frați—și dintre aceia cari ar trebui să știe mai bine—se dedau la intrigi, la comploturi, la aranjări pe sub mână, ș. a. contra fraților lor? Pe noi nu ne miră, și ca dovadă la aceasta este statornicia noastră lângă lucrul început—nu odată aici și mâine dincolo—precum și păstrarea unui spirit liniștit în mijlocul greutăților de tot felul.

Pentru a învedera acest spirit, reproducem mai jos două scrisori cari învederează spiritul de ură pe care-l cultivă unii în loc de spiritul iubirei lui Christos. Nu reproducem acestea pentru a-l face de ridicol pe fratele care le-a scris, căci ca persoană nouă ni-e indiferentă. Prin aceasta vrem numai să dăm o pildă fraților, că oricare ar fi deosebirile între noi, e mai bine a rămânea lângă Christos și a ne păstra cinstea noastră de creștini și a nu deraia în asemenea expresiuni, cari nu dovedesc decît o inimă plină de ură. Creștinii de acest spirit, dacă ar avea puterea în mâna lor, te-ar chinui mai rău decît inchiziția din vremile întunecate. Bine este așa dară a ne aminti că noi suntem ai spiritului lui Dumnezeu și nu ai celui rău—„Iar dacă cineva nu are spiritul lui Christos, acesta nu este al lui.”

„IN ZILELE DE PE URMĂ VOR VENI BATJOCORITORI”

După conferința dela Turda, un frate maghiar ne scrie cu data de 15 Decembrie 1924, următoarele:

Prea stimate Domnule Director!

Am luat la cunoștință de scrisoarea președintelui, care ați binevoit a ni-o comunica și nouă și ne bucurăm că D-l Director în sfârșit după multă stăruință și luptă a primit denumirea; dar în așa scurt timp, la ce nu ne-am așteptat. Căci și biserica dela început numai dela 325-539 s'a amănat până în sfârșit a putut pune pe cap coroana de dafin, însă D-Voastră, din contră, sunteți cu mult mai norocoși. Nu că doar n'am recunoaște admonițiunea și îndrumarea adresată nouă de președinte, ci mai mult vedem bunăvoința arătată față de noi în gestul lui. Dar și el numai așa un răspuns ne-a putut da, după cum a primit și el dela alții întrucât privește chestia centralei dela Cluj. Deci lăsând aceasta la o parte, ne bucurăm că D-l Director a dobândit deja putere de dominațiune și chiar vedem deja roadele, mai cu seamă întru cât privește cele 16 întrebări, căci săvârșește un lucru de purificare; căci cine nu subscrie este expulsat

CERNERILE SECERIȘULUI

din adunare ca pe părinții în vechime. Numai blăstămul îl mai așteptăm, ca să decurgă ca în epoca medie întunecoasă.

Ar fi foarte potrivit ca D-l Director să ne dea instrucțiuni referitor la spovedanie ca pe frați barem odată pe săptămână să-i spovedească bătrânii adunării, ca bucuria să fie mai mare. Într'adevăr ce bucurie e că se poate arunca praf în ochii fraților se nu vadă. Deci acum nu bunăvoința Vă conduce ci violența și protecția, căci și la centrală nu ca muncitori voluntari și servi credincioși se angajează ci ca agenți și funcționari.

Domnul se ajute pe Domnul Director în această însemnată pozițiune.

Rămân cu stimă umilitul serv
N. N.

„DIN PRISOSUL INIMEI VORBEȘTE GURA“

Reproducem aici altă scrisoare tot în acel spirit:

Aninoasa, Octomvrie 1925

Prea Stimată Domnule Director!

Imi parte foarte rău că din nou trebuie să mă ostenez și să pierd timpul cu scrierea acestor rânduri și pe de altă parte și pe D-l Director îl conturb cu această scrisoare. Inșă sunt silit ca din nou se scriu despre unele lucruri și mai cu seamă referitor la acelea despre care în 11 l. c. ați avut discuția. Eu regret foarte mult că n'am putut participa la sfat ca să-l combat după gustul gurii mele pe D-l Director și pe ceata interesată de frați pe cari D-l Director i-a chemat ca să fie prezenți și au votat cu d-ta. Căci așa cred, că nu despre butoiul cu vin a fost vorbă, ci despre adevăr. Și chiar pentru aceasta ar trebui să grijim mult ca adevărul nu cumva cineva să-l răstoarne cu capul în jos.

Nici nu am loc și nici timp ca să vă descriu ceea ce voiesc. Și pe scurt numai atât voiesc a întreba, că după ce D-l Director a expulzat din lucru personalul dela centrală și astfel frățietatea a fost silită se convoace o adunare în Tg.-Mureș cu lucrul acolo unde s'a întrerupt să-l reînceapă, și ca să ducă mai departe interesele comune ale Domnului și a fraților; deci acum ce interes mai are D-l Director către frați și pentru ce cere acum sfatul lor dacă mai înainte n'a avut nimeni nici un interes față de centrală. Acum deci nu e nevoie a cere sfatul fraților când a ajuns la faliment tipografia vestită a D-Voastră.

Și e de ajuns 6 ani din domnia despotică ce a exercitat D-l Director, căci nu suntem în vârstele întunecoase. Întrucât să domnească ca un Papă. Și acum D. Director să stea liniștit în acel mare palat și să fie mulțumit cu aceia că are tipografie frumoasă, mașină de imblănt și dacă să poate să-și mai edifice o fabrică de spirt că aceea va aduce mai mult venit.

Și am cunoștință și despre aceia ce scrisoare ați trimis D-Voastră fratelui Rutherford cu privire că pentru ce a ajuns centrala la faliment. Referitor la aceasta eu voi scrie iubitelui frate Rutherford toate și să știe că dacă mai e lipsă pe cine să-l încredințeze, sau dacă ar afla acolo în America încă un Sima pe cine să-l denumească aici ca Director.

Numai pe scurt am voit a aminti aceste, barăm ar fi multe de scris despre mișelia alor 6 ani. Noi ne bucurăm că vedem mâna lui Dumnezeu în lucru; și, lângă marea tipografie, deși în mic, dar progesează lucrul și nu stă.

Credem că Domnul dispune de destulă putere întrucât privește înaintarea lucrului. Și cum frații au aranjat afacerile Domnului în Târgu-Mureș, aceea numai Domnul o poate desfășura, altcineva nu: nici Sima și nici asociații săi, nici fratele Rutherford fiindcă el nici nu cunoaște starea.—Galateni 6:7-8.

Orbán János

RĂSPUNSUL DAT

21

Iubite frate Orban:

Scrisoarea ta batjocoritoare din 22 Octomvrie am primit. Domnul Isus spune: „Din prisosul inimei vorbește gura”; și iarăși: „Omul bun din comoara sa bună scoate afară cele bune; iar omul rău, din comoara rea, scoate afară cele rele.” La alt loc, Mântuitorul spune: „Căci dinlăuntru, din inima oamenilor, es gândirile rele... defăimare, trufie, necumințenie. Toate relele acestea es dinlăuntru și spurcă pe om”—adecă spurcă pe aceia care le rostesc, și nu pe aceia împotriva cărora sunt rostite.—Matei 12:34, 35; Marcu 7:21, 22.

Intențiunea ta este de-a mă vătăma, de a-mi cauza durere. În acest scop, folosești cele mai batjocoritoare cuvinte, ca să mă tai.

Aci e primejdia ta, iubite frate. Intențiunea ta e rea, mult mai rea decât metodele întrebuintate: ea arată o inimă nelaloc. Nu este al meu să spun dacă inima ta este sau nu curată, dar tot Domnul ne spune că „după fructele lor îi veți cunoaște.”

Dar dacă scopul tău este de a mă vătăma și răni prin cuvinte tăioase și batjocoritoare, atunci prin metodele alese, te pot asigura, nu-ți vei ajunge scopul. După cum laudele prietenilor nu mă înalță, tot astfel batjocurile neprietenilor nu mă înjosesc.

Cu cât sunt mai batjocorit, și mai ales de către frați, cu atât mă simt mai tare spre a le suporta aceste batjocuri. Domnul dă putere celor care în toate necazurile lor se încred într'insul. Deci încercările tale de a mă tăia pe mine sau a-mi cauza durere, sunt zadarnice și nu-și vor ajunge scopul. Isus zice: „Oile mele... în veac nu vor peri, și nu le va răpi cineva din mâna Mea. Tatăl este mai mare decât toți; și nimeni nu le poate răpi din mâna Tatălui meu.”—Ioan 10:28, 29.

Totuși eu cred, iubite frate Orban, că oricare ar fi deosebiri ce există astăzi între ai Domnului și cuvintele amare care se aruncă, în urmă va birui iubirea. Nu poate fi altfel pentru acei acare au spiritul Domnului, iar în privința acelor care nu sunt ai săi, prea puțin trebuie se ne pese ce zic și ce spun despre noi, „Iar dacă cineva nu are spiritul lui Christos, acela nu este al Lui.”

Cu multă dragoste creștinească, sunt

al tău frate
J. B. S.

ALT NEMULȚUMIT

19 August 1925.

Iubite frate Chintze:

Am primit poștala ta din 17 crt. la care mă grăbesc a-ți răspunde prin următoarele:

Serviciul, pentru care mă roază Sima, nu sunt aplecat a-l face pe lângă nici un preț, din cauza că nu mi-ai comunicat „scopul” pentru care i-ar lipsi.

De altcum nici nu se pare a fi corectă o astfel de procedură din partea unui om sincer și serios, ca pe căi indirecte și pe sub mână să se poarte cu frații. Acestea sunt obiceiurile sale vechi, pe care eu nu le pot tolera și din cauza aceasta nici nu mă pot uni cu ele. Aceste sunt păcatele, cari au pătat și pătează reputația sa și a întregii organizațiuni și puțin e cam dureros, că voi, cari aveți cunoștință despre acestea, le mai tolerați și nu căutați să le împiedecați.

De altcum țin să-ți spun sincer, că prea puțină încredere mai am față de persoana sa din cauza purtării sale și din cauza aceasta nu mai sunt învoit a-i face vre-un serviciu. Și mai mult decât atâta: Dacă până acum i-am fost protectorul, de acum înainte-i voi fi împotrivorul în toate cele nedrepte.

E drept că aceasta ar trebui să i-le spun direct lui, dar întrucât constat că în ultimul timp nu m'a considerat dem de a-mi răspunde la scrisorile ce i-le-am adresat precum și în cazul de față, decât numai să se servească de mine, am văzut de cuviință a proceda tot în modul în care înțelege și el a proceda.

Te salut cu multă iubire, al tău frate

Iubite frate:

Scrisoarea adresată fratelui Chințe am citit-o și eu. Scopul pentru care ți-am cerut o copie după scrisoarea trimisă fratelui... a fost că să pregătești un Memoriu al lucrării din 1920 și până acum, precum și toate luptele cari au dus la despărțirea unei părți a fraților maghiari precum și înființarea tipografiei, clădirea casei, etc. Aveam nevoie de aceea copie, pentru a o reproduce în acest memoriu. Știam că am o copie a acestei scrisori aici, dar n'am putut-o găsi. M'am adresat astfel ție prin Chințe și chiar printr-o scrisoare scrisă ad-hoc și trimisă prin un frate Sâmbătă, neștiind starea sufletească în care actualmente te afli.

Acum îmi retrag ambele scrisori. Nu mă serveai pe mine, ci o cauză care trebuie lămurită în interesul cauzei Domnului. E bine că te-ai pus și tu împotriva-mi—adică bine pentru mine. Am cu un potrivnic mai mult: Am citit mai dăunând o scrisoare scrisă fratelui Filipoiu, în care spui că te-ai sfătuit mult cu fratele Băni și că în multe cele are drept. Deci împotrivirea ta o înțeleg. Decât, iubite frate, împotrivirea și lupta contra mea, n'are nici un rost, nici din partea fratelui Beni și soților și nici a ta sau altor frați. Personal, mie foarte puțin rău îmi puteți face, și tot așa cauzei Domnului.

Cauza Domnului, de bine de rău, va merge tot înainte în ciuda tuturor piedecilor dinlăuntru și din afară, fie cu sau fără de mine. Prin cele ce voi faceți, voi luptați de drept împotriva cauzei Domnului pe care în mod sincer credeți și vreți s'o apărați. Nu te supăra—îți zic nu te supăra fiindcă după cum apare, te apleci către lagărul opoziționist—dar trebuie să spun că dușmanilor lucrului Domnului întotdeauna le-a lipsit tactica, armonia și prevederea, și pentru ași valorifica planurile au trebuit să se departă în mare parte de Sf. Scriptură și să recurgă la calomnii și minciuni. Tot ce aceștia sunt în stare să facă, este să facă nițică zarvă în jurul lor, să confuze pe câțiva frați care li simpatizează, să facă o scânteiere printre frați și să termine, apoi, deplin descurajați. Aceasta e istoria tuturor acelora cari s'au despărțit de lucrul Domnului din toate țările. Servește aceasta cauzei Domnului? Desigur nu! Deci aceia cari vor să desfășoare împotrivire contra fraților lor însărcinați mult sau mai puțin cu cauza Domnului, trebuie să fie puțin prevăzători.

De sigur tu și fratele Băni sau alții veți fi având motive întemeiate contra mea și eu recunosc aceasta, căci, spune Solomon, „Apăsarea chiar și pe înțelept îl scoate din minte” (Ecclesiastul 7:7) Dar e completă lipsă de prevedere—pentru aceia cari vreau să șam-pioneze o cauză—și e contra oricărui adevăr și principiu al adevărului, că din cauza mea să se facă din lucrul Domnului ceea ce face fratele Băni, Thiess și alții. Dacă eu sunt marea vină, cum zici tu, eu sunt în stare să mă retrag, mai bine decât să văd lucrul Domnului împărțit. Ce însemnătate are persoana mea? Dar cum tu iarăși bine știi, lucrul acesta s'a clădit în mare parte pe umerii mei, și deci nu-l pot trânti ca dintr'un fulger la pământ și să plec—fără ca aceasta să nu sufere din aceasta—numai ca să fac pe placul celor nemulțumiți. Vezi, asta e prevederea mea. Deci pentru că ceea ce de atâția ani s'a clădit, de mine și de alții nu vreau să dărâm prin asemenea apucături, și să-mi fac mie renume din aceasta. Căci oricât sunt de rău astăzi, totuș am făcut și eu câte ceva bun în trecut și am și simpatizatori. Eu însă nu vreau să mă folosesc de simpatia altora pentru folosul persoanei proprii. Deci în interesul cauzei Domnului pe care o iubesc mai mult decât cred prietenii mei împotriviți, vreau să mă retrag dela conducere cu încetul ca alții să se obicinuiască și ca lucrul să nu sufere.

Asta nu înseamnă retragere din serviciul lui Dumnezeu, căci pentru mine plasament în cauza sfântă se găsește fie în țara asta, fie peste graniță. Sunt multe alte linii de serviciu în cauza Domnului și, mulțumită lui Dumnezeu, în fiecare îmi găsesc plăcere și bucurie, mai

mult chiar decât în poziția ce am ocupat până de curind. Dacă eu n'ași fi incurcat financiarmente pe frații din America, retragerea mea s'ar întâmpla mult mai repede chiar și din țară. Dar nu astfel se răsplătește încrederea pusă în cineva. M'ași simți mult mai la largul meu să lupt contra inamicilor organizației Domnului în afară de haina oficialității decât în ea. (2 Corinteni 10:10, 11) Eu mă rog Domnului și sperez că acel timp va sosi, nu așa peste mult. Dar până atunci trebuie să stau la postul meu, și suport cele ce vor veni.

Iată dar câteva gânduri asupra cărora poți să te gândești. Contra mea n'ai de ce să lupți. Organizația Domnului nu depinde de mine. Rolul meu într'nsa este limitat. Cu ceea ce contribuie eu—munca fizică sau intelectuală—nu-i strică ci o ajută. Îți spun cele de mai sus, cu scopul ca să nu permiți loc gândurilor rele, căci foarte rău li strică—numai pe ei—pe aceia cari îngăduie acestor gânduri un cuib cât de mic. (Evrei 12:15) Fii curajos, fii energic, fă-ți datoria de bătrân—„Fii treaz în toate, suferă răul, fă lucrul de evanghelist, adevărte-ți cu desăvârșire slujba.” (2 Timotei, 4:5) Lasă restul în seama lui Dumnezeu. El se va îngriji; El n'a părăsit încă Sionul. El își va face lucrul. Său pe căile Sale. El „așează membrele în corp așa cum îi place Lui.” El este Vierul care curăță Via Sa. Să nu încercăm noi aceasta pentru El, cu foarfécile noastre ruginite, cari lasă în urmă rugina urei și infectează toată Via. Lasă laoparte certele și neînțelegerile făcute de unii contra altora. (Vezi Titu 3:10) Dacă fratele Băni și alții au ceva împotriva mea, Dumnezeu e destul de competent să judece și să pedepsească pe cel vinovat. „Nu vorbești de rău unii pe alții, fraților. Cine vorbește de rău pe fratele său ori judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești împlinitor al legii ci judecător. Unul este legiuitor și judecător, cel care poate să mântuiască și să pearză; cine ești dar tu, care judeci pe aproapele.”—Iacob 4:11, 12.

Ți-am scris aceasta, cu gândul să te feresc de rugina urei care infectează pe unii astăzi—numai spre răul lor, căci, cum am spus, mie nu-mi vor face nici un rău. Vei avea mai multă bucurie în sinul fraților și activând în armonie cu organizația Domnului, decât amestecându-te în certele și minciunile ce sbângăie printre frați, purtate de unii interesați.—Vezi Psalm 119:165; Isaia 57:20; Proverbe 16:25.

Cu multă dragoste frățescă, sunt

J. B. S.

EDITURA ȘI TIPOGRAFIA „VIAȚA”

Ne apropiem acum de laturea „materială” a chestiunii, care trebuie cu atât mai clar și deplin lămurită cu cât unii caută să confuze pe frați tocmai pe această linie. Sau răspândit multe neadevăruri, minciuni și batjocuri în sarcina fratelui Sima și a celorlalți frați dela Cluj, că sunt „hoți”, „capitaliști” și alte epitele de acest fel. Este bine așa dar să ne lămurim activitatea noastră trecută. „Pentru că nu cine se face cunoscut pe sine însuși, acela este dovedit bun, ci acela pe care Domnul îl face cunoscut”—prin lucrul care-l îndeplinește prin aceia care-i folosește. Dăm aceste explicații cu gândul că cei cu inima curată vor înțelege cum stau lucrurile, spre clarificarea și bucuria lor. „Înțeleptind cu blândețe pe cei care se împotrivesc, nu cumva le-ar da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea deplină a adevărului.”—2 Timotei 2:25.

Înainte de a proceda la lămurirea lucrului, dorim să reproducem următoarea scrisoare primită din partea fostului comitet maghiar la câteva zile după întoarcerea fratelui Sima din America:

Iubite frate Sima

Având în vedere posibilitatea de colaborare pe viitor și imposibila stare din prezent, și fiindcă dorim ca colaborarea în viitor să fie bazată pe aranjamente potrivite, atât pe terenul financiar cât și pe toate terenurile, te rugăm ca pentru restabilirea liniștii și pentru clarificarea chestiunilor să binevoiești a ne da lămurire în chestiunile de mai jos:

1) Cine sunt interesați financiarmente [bănește] în Soc „Viața” și edificiul din Cluj, și anume cât au contribuit fiecare aparte? Totodată câtă datorie are societatea și casa pe la bănci, ș. a.

2) Cu câtă donațiune: adevărat cu lucru, cu bani, în natură precum și venituri de pe cărți, au contribuit frații maghiari din 1920 până la sfârșitul anului 1924?

3) Câte drepturi și acțiuni [părți] vrei să dai fraților maghiari pentru lucrul lor, sau cum vrei să achiziți sau să despăgubești departamentul maghiar?

4) Ce dorești să faci cu edificiul și cu „Viața” în viitor?

5) Din cărțile apărute până acum, ești aplicat să dai din când în când departamentului maghiar cărțile cari vor fi necesare cu o reducere de 50 la sută din prețurile cari au fost în vigoare în 1925?

Iubite frate: cu speranța că convingându-te cât de nestatornică este situația de azi și că în această țară suntem așa de puțini cu activitate pentru cauza Domnului, trebuie să adunăm toate forțele, și te rugăm să clarifici situația pe temeiul juridic, pentru că aceasta este singura cale pentru respingerea atacurilor adversarului, etc.

Cluj, la 19 Februarie 1926.

Iacob Thiess Szabo Lajos Faluvegi Dénes Jacob Béni

Această cerere nu s'a putut satisface, fiindcă la timpul acela situația financiară relativ la tipografie și casă nu era decât în parte clară, și nici nu se știa exact încă dacă se vor putea salva sau nu. Căci, cu toate că fratele Sima a fost în America, datorită propagandei prin scrisori făcută de unii membri ai fostului comitet și altora și știrile rele răspândite de aici printre frații maghiari, aceștia nici n'au vrut să știe de datoriile cari apasă casa și tipografia, și unii s'au exprimat chiar butjocuritor față de toată chestiunea. Dacă frații maghiari, în număr de vr'o 600 n'au vrut să participe, ce puteau face ceva cei câțiva frați români, în număr de 12? Aceștia au făcut tot ce au putut, venind în ajutorul nostru cu aproape 1 milion și 6 sute mii lei; dar ce erau aceștia față de o datorie de 7 jumătate milioane? Societatea

nu putea nici ea să ia banii Domnului în sumă atât de mare și să-i bage în proprietăți. Cu toate acestea fratele Rutherford cunoscând situația și văzând ce are să se întâmple dacă nu putem plăti datoriile, a promis la acel timp să încerce el în mod privat să ne câștige un împrumut ieftin dela băncile din Londra, dar că nu o poate face asta decât prin Maiu, când va veni în Europa.

Astfel situația pe cât era de neclară, pe atât de nesigură. Era deci fără folos ca să încerc să explic o astfel de situație unui comitet care nu avea în vedere și puțința sa decât se împartă și nu să ajute să eșim din greutăți. Dovada despre aceasta este faptul că îndată ce au apucat ei la conducere, au plecat la alte tipografii să-și tipărească cărțile, iar la conferința din toamna trecută unii și-au exprimat dorința ca toate aceste trebue să se prăbușească fiind că așa vrea Dumnezeu și pentru că sunt făcute din capul unui om, îndemnând pe frați să nu sprijinească cu nimic scăparea lor. Aceasta s'a făcut atât la conferința din toamnă cât și printre adunări pretutindeni. Acum însă, când se mirosea că casa și tipografia au să fie totuși scăpate de-a ajunge pe mâna datornicilor, numitul comitet se prezintă cu cererea de mai sus.

În al doilea rând, comitetul cerea ca din prețul cărților în vigoare în 1925 să li-se deie 50 la sută reducere, pe lângă faptul că cărțile li-se dădeau pe credit. De pildă volumul 5 era 100 lei, 50 la sută însemna o reducere de 50 lei. Ne-a costat pe noi mai mult decât atât. Tot la fel era și cu alte cărți.

Nu avem de adus nici o vină fraților acestui comitet ca indivizi și ca frați, ci vrem numai să arătăm inconsecvența acestui comitet ca comitet. Odată ce condamnă un lucru ca fiind al diavolului, comerț ordinar, și lucrezi la prăbușirea lui, onoarea de om moral și al ideilor îți dictează nu numai să nu reclami acțiuni pentru tine sau partizanii tăi în așa o lucrare, dar chiar când ți-se oferă, să le refuzi. Dar greșelile din trecut săvârșite pe de-o parte sau pe alta, oricât le-am răscoli, nu se pot îndrepta. Prin cele zise mai sus am avut de scop numai restabilirea unor lucruri pe baza cărora am fost și suntem blamați ca fiind răi.

CE A FĂCUT „LEPROASA VIAȚĂ“

Dușmanii noștri din lăuntru se acată de Editura „Viața“, și fac multă excepție existenței acestei Societăți, dorind din toată inima ca să „moară“. Unii o numesc o societate comercială care face lucrurile diavolului; alții îi zic „leproasă“, alții „capră răioasă“. Se înțelege, când ei o numesc astfel, prin

acea ei nu înțeleg „firma“ acestei societăți, ci pe frații cari o conduc, și pe aceia cari conlucrează cu ea.

Spre a se vedea ceea ce s'a făcut, alăturăm un raport al lucrului făcut din 1911 până în 1920, după cum urmează:

**TABLOU DESPRE CĂRȚILE TIPĂRITE
DELA 1911 PÂNĂ LA 1 Iunie 1920**

Data tipării	TITLUL CĂRȚILOR	Vândute		La mână la 1 Iunie 1920	
		Rom.	Ung.	Rom.	Ung.
1912—19	Cărți de Cântări	1500	2400	500	100
1913	Părți din Planul divin	500	1000	—	—
1915	Umbrele Cortului	500	500	—	—
1916	Volumul II.	435	1000	65	—
1916	Comentariul Apocalipsului	—	500	—	—
1917	Colecție de studii (Tanulm. gyűjteménye)	—	750	—	250
1916	Memorii (Emlék füzet)	—	950	—	50
1913—18	Mana	1150	1988	350	12
1919	Volumul III.	—	750	—	250
1919	Cântarea Cântărilor	—	750	—	250
Total:		4085	10488	915	917

Bani în casă la 1 Iunie 1920, 35,475 kor. sau Lei 17,737

Binecuvântarea Domnului a fost asupra acestei lucrări și a fost destul de frumoasă, având în vedere greutatea provenite din cauza războiului. Din 1918 Domnul este în templul Său. Lucrarea dela acel timp încoace avea să fie mai grandioasă ca oricând în istoria secerișului și a veacului evanghelic. Vestea Domnului că „împărăția cerului s'a apropiat“ (Matei 24:14) trebuia să fie dată tuturor popoarelor. Ea s'a dat. Raportul următor arată că cei credincioși din țara aceasta și-au făcut datoria, în ciuda tuturor

flecărilor cari încă din 1918 începând s'au împotrivit oricărei noi dezvoltări sau întinderi a lucrului. Ca și „Alexandru Căldărarul“, aceștia „multe rele ne-au făcut; Domnul îi va da după lucrurile lui“ și tot astfel acestora.—2 Timotei 4:14.

Domnul însă nu cunoaște împotrivitori; El îi strivește „cu suflarea buzelor sale pe cei nelegiuți.“ (Isaia 11:4) Astfel cei credincioși au mers înainte curajoși făcându-și datoria. Mai jos dăm un raport despre ceea ce s'a tipărit din 1920 încoace.

TABLOU DESPRE CĂRȚILE, BROȘURILE ȘI FOILE TIPĂRITE
 DELA 1 IUNIE 1920 PÂNĂ LA 1 OCTOMBRIE 1925 (SOCOTITE CU PREȚUL DE COST)

ROMĂNEȘTI

MAGHIARE

Anul	Câtimea	TITLUL	Costul		Anul	Câtimea	TITLUL	Costul	
			per b.	Total				per b.	Total
			Lei	Lei				Lei	Lei
1920	10.000	Iaduri	3 40	34.000	1920	1.000	Vol. VII.	47 —	47.000
1920	10.000	„Unde-s Morții“	— 70	7.000	1920	1.000	Intrebări	5 70	5.700
1920	5.000	Turnuri de Vegh.	5 —	25.000	1920	6.000	Turnuri de Vegh.	3 —	18.000
1921	12.000	Turnuri de Vegh.	5 —	60.000	1921	25.000	Milioane	3 20	80.000
1921	25.000	Milioane	3 20	80.000	1921	5.000	Calendare	7 —	35.000
1921	5.000	Tabernacole	16 70	83.500	1921	50.000	Speranța lumii	— 50	25.000
1921	500	Int. la Vol. I.	5 —	25.000	1921	1.500	Cărți de Cântări	25 —	37.000
1921	50.000	„Vestea Milen.“	— 50	25.000	1921	12.000	Turnuri de Vegh.	5 —	60.000
1921	3.000	Calendare	8 —	24.000	1922	12.000	Turnuri de Vegh.	5 —	60.000
1922	5.000	Mane	50 —	250.000	1922	8.500	Calendare	8 —	68.000
1922	2.000	Cărți de Cântări	35 —	70.000	1923	123.000	Epoca de Aur	1 —	185.250
1922	10.000	Calendare 1923	9 —	90.000	1923	1.500	Mane	45 —	67.500
1922	12.000	Turnuri de Vegh.	5 —	60.000	1923	4.500	Cărți de Cântări	35 —	157.500
1922	30.000	Epoca de Aur	1 50	45.000	1923	10.000	Harfe	25 —	250.000
1923	10.000	Harfe	25 —	250.000	1924	13.000	Harfe	30 —	390.000
1923	10.000	Creațiunea	3 —	30.000	1924	4.000	Cărți de Cântări	40 —	160.000
1923	15.000	Calendare 1924	12 —	180.000	1924	20.000	Calendare	10 —	246.000
1923	216.000	Epoca de Aur	2 —	432.000	1924	15.000	Iaduri	9 —	135.000
1923	12.000	Turnuri de Vegh.	5 —	60.000	1924	20.000	Dezastru	7 —	140.000
1924	12.000	Turnuri de Vegh.	8 —	96.000	1924	25.000	Guvern	7 —	175.000
1924	168.000	Epoca de Aur	2 —	360.000	1924	10.000	Creațiunea	3 —	30.000
1924	4.500	Vol. VII.	50 —	225.000	1924	10.000	Socialismul	3 —	30.000
1924	20.000	Dezastru	7 —	140.000	1924	24.000	Turnuri de Vegh.	7 —	168.000
1924	25.000	Guvern	7 —	175.000	1924	168.000	Epoca de aur	2 —	336.000
1924	10.000	Socialismul	3 —	30.000	1925	5.000	Vol. I.	40 —	200.000
1924	4.000	Cărți de Cântări	35 —	140.000	1925	10.000	Vol. V.	50 —	500.000
1924	18.000	Calendare	12 —	516.000	1925	32.000	Calendare pe 1925	12 —	390.000
1925	10.000	Photo Drama	60 —	600.000	1925	10.000	Photo Drama	60 —	600.000
1925	10.000	Creațiunea	3 —	30.000	1925	5.000	Tabernacole	17 —	85.000
1925	4.500	Vol. VII. Ezekiel	40 —	180.000	1925	12.000	Turnuri de Vegh.	6 —	72.000
1925	10.000	De vorbă cu morții	12 —	120.000	1925	46.800	Epoca de Aur	2 —	93.000
1925	50.000	Foi gratis	30 —	15.000	1925	150.000	Foi	— 50	75.000
1925	16.000	Turnuri de Vegh.	8 —	132.000					

TOTAL

211.500 Cărți și broșuri, costând Lei 2,972,500
 69.500 Turnuri de Veghere „ 434.000
 414.000 Epoca de Aur „ 837.000
 110.000 Foi gratis „ 47.000

Total Lei 4,289.500

TOTAL

238.000 Cărți și broșuri, costând Lei 3,829.200
 66.000 Turnuri de Veghere „ 378.000
 338.300 Epoca de Aur „ 614.000
 300.000 Foi gratis „ 150.000

Total Lei 4,972.050

SUMARUL

449.500 cărți și broșuri legate Lei 6,801.708
 135.500 Turnul de Veghere „ 811.000
 752.300 Epoca de Aur „ 1,451.850
 410.000 Foi gratis „ 150.000

Total Lei 9,252.550

5) Din cele de mai sus reiese la iveală minciuna acelor care spun că de pe banii veniți de pe cărți s'ar fi clădit casa și s'ar fi cumpărat mașinile tipografiei. Adevărul este că în loc ca din venitele de pe cărți să se fi ajutat fie casa sau tipografia, s'a întâmplat tocmai din contră, că din datoriile ce se află astăzi asupra casei și tipografiei s'a plătit diferența dintre cele 9 milioane la eșiri pentru cărți și cele 6 milioane la intrări, prin urmare lucrul Domnului n'a fost păgubit nici prin casă nici prin tipografie, ci ajutat.

6) E adevărat că Societatea are astăzi în depozit cărți în valoare de circa 2 milioane 400 mii lei, și asupra acestor cărți nu stă nici o datorie; dar nimeni nu-ți dă doi bani împrumut pe ele; nici măcar aceia cari să presupun ca șampionii cărților.

7) Toate donările, începând dela 1920 încoace, au fost 888 mii 392 lei. Din aceste donări, circa 150 mii lei sunt dela frații din America.

8) Societatea „Viața” a dat cu ocazia despărțirii lucrului Domnului de ea, cărți în valoare de 900 mii lei, deci mai mult cu ceva decât toate donările dela 1920 și până acum, atât dela frații români cât și dela cei maghiari.

9) Dacă donările s'au dat toate înapoi, dacă de pe cărți a venit cu 2 milioane și jumătate mai puțin decât s'a cheltuit, atunci urmează că cele două milioane și jumătate diferență le suportă „Viața”, serviciul de pelerin cu 345 mii 505 îl suportă gratuit „Viața”, că posta cu 753 mii îl suportă „Viața”, că 88 mii lei pentru colportori îi suportă „Viața”, că 87 mii 500 lei ajutor pentru săraci și adunări îi suportă „Viața”, că cele 135 mii cheltuieli legale le suportă „Viața”, că cei 1 milion 491 mii cheltuieli de întreținerea birourilor și personalului îi suportă gratuit „Viața”, precum și celelalte câteva sume de sute de mii cari iar se ridică la milioane în legătură cu această lucrare, le suportă tot „Viața”. Cine le plătește aceste milioane? „Răioasa” și „leproasa” societate „Viața”. Luați raportul în mână și-l cumpăniți, și atunci țineți seama de cele amintite mai sus și veți vedea că lucrul Domnului a fost făcut gratuit, iar „Viața” a suportat toate cheltuielile oficioase în legătură cu conducerea lui.

Deci cuvintele lui Pavel, după ce își expune munca și truda sa, se pot aplica și nouă, celor răioși și leproși, aceste cuvinte: „Cine este slab și eu nu sunt slab? Cine este abătut și eu să nu mă aprind de durere.” (2 Corinteni 11:29) Tot așa și noi. Este v'ro mirare că „Viața” mai trăiește după ce toate aceste împrejurări i-au supt sângele din vinele financiare? Este cineva mai slab bănește? N'ar trebui să fie oare „Viața”?

Deci urata „Viața” a făcut bănește mai mult decât toți frații puși laolaltă. E adevărat că „Viața” are astăzi cărți în valoare de circa 2 milioane și jumătate lei, dar aceștia sunt bani **morți**, pentru care ea a trebuit să dea bani vii, și care stau ca datorii asupra casei și tipografiei, cum stătea odinioară sabia lui Democles.

E adevărat că Societatea ne-a dat **6 milioane și 491 mii lei**, dar din aceștia s'au plătit înapoi prin cărți aproape 2 milioane, iar restul s'au întabulat pe casă. Vedem dar, iubiților frați, că chestiunea nu stă așa cum vi-o prezintă unii care caută „prilej” în carne, fără să pună o muncă serioasă sau să-și bată capul cum să eși la iveală cu toate acestea. Știm că unii vor zice: Mai bine e să fii simplu lângă Biblie, să umblăm ca și Domnul din loc în loc, fără atâtea incurcături bănești și altfel. De sigur e mai bine. Dar ce să facem noi dacă lucrarea Domnului a crescut atât de mare încât să trebuiască o mișcare corespunzătoare mai mare. Până erau numai 12 ucenici, era de ajuns un casier, când ucenicii s'au înmulțit, a fost nevoie de diaconi, mai apoi de străngeri de bani, iar astăzi de societăți cari să vâre adevărul în toate unghiurile.

Să vie împotrivorii lucrului—Balint și Co., Oltean și Co., Casian și Co., și alte companii ce se separă de organizația Domnului, și să arate ce-au făcut ei pentru cauza și mărirea Domnului dela 1918 încoace?! „Aduceți judecata voastră, zice Iehova; apropiați-vă cu dovezile voastre, zice regele lui Iacob, ca să cunoaștem că sunteți zei;—da, faceți bine sau faceți rău, ca să ne mirăm și să vedem cu toții.”—Isaia 41:21, 23.

Nici un credincios, nici dela centrală și nici din câmp, nu pretinde nici un merit pentru această lucrare: ea este a Domnului: **Domnul a făcut** „lucruri mari prin dănzii”, și nu ei însăși. Dela noi, noi nu putem face nimic. Nici nu ne lăudăm în carne, căci spune apostolul, afară numai dacă jertfa noastră e mișcată de iubire, nu suntem decât un cimbăl sunător. Dar nici aceea nu există ca cineva se spună că iubește pe Domnul și stă cu brațele încrucișate, și nu face nimic. Domnul spune: „Veți fi ucenicii mei în adevăr, dacă veți face toate câte vă zic.” (Ioan 13:14) Și iară: „Cel care are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește.” (Ioan 14:21) Porunca Domnului e clară: (Vezi Matei 24:14) Cine o împlinește aceasta? Iacob spune, și tot astfel spunem și noi împotrivorilor noștri: „Dar va zice cineva: tu ai credință, și eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta **din faptele mele credința**.” (Iacob 2:18) Tot așa spunem noi împotrivorilor noștri: „Voi ziceți că noi suntem necredincioși, n'avem credință. Voi aveți **credință**, noi avem **fapte**. Bine: hai arătați-ne credința voastră din faptele voastre și noi vă vom arăta din faptele noastre credința—credința în prezența Domnului, credința în stabilirea împărăției Sale, credință că vrem să luptăm împreună cu El până la moarte.” Voi aveți numai o credință teoretică—o credință **moartă**, spune Iacob.

Spunem acestea sus și tare, pentru că câțiva oameni guralivi vreu să răstoarne o lucrare făcută cu multă gingășie și multe lacrimi și greutate; vreau să împoasăte cu piciorul în jertfa acelor cari au muncit pentru cauza Domnului—**toți cei credincioși din această țară**. Ca și Pavel: „Acestora nici un ceas măcar nu le-am intrat în voe cu supunerea, pentru ca adevărul evangheliei să rămână neclintit la voi.”—Galateni 2:5.

Apostolul Pavel spune despre sine: „Și voi este pentru mine dacă nu binevestesc. Căci dacă de bună voe fac aceasta am cuvenită răsplată; iar dacă nu de bună voe fac, mi-s'a încredințat o sarcină de îngrijitor.” (1 Corinteni 9:16, 17) Tot astfel putem zice și noi: suntem puși să vestim pe Rege și împărăția Sa. Socoteala o vom face mai târziu—cu Domnul.

dacă am făcut-o aceasta din iubire, sau pentru comerț.

A CUI E „VIAȚA”?

Intrebarea de mai sus a nedumerit pe mulți. De aceea vrem să lămurim aici, și pentru a putea lămurii aceasta trebuie să dăm aici un bilanț încheiat cu data de 1 Iulie 1926, de un expert contabil din Cluj.

Iată-l aici:

ACTIV				BILANȚ LA 1 IULIE 1926				PASSIV			
Cassa	1	—	2,358	Acțiuni	—	—	—	—	6.971,606		
Mașini conf. Inv.	2	—	7.190,000	Conturi Curente Creditorii					4.052,627		
Cărți	3	—	2.468,525	Rezerve pentru Dubioși					51,896		
Hârtie	4	—	512,469								
Mobilier	5	—	244,850								
Conturi Curente debitorii			657,932								
			11.076,129						11.076,129		

Deci averea societății constă din 11 milioane 076 mii 129 lei în mașini, materiale brute și cărți confecționate. În contra acestei averi stau acționarii sau aceia cari au pus bani gata în această societate, cu 6 milioane 971 mii și 606 lei, la care se adaug aceia cari ne-au dat mașini și hârtie și pânză pe credit, și cărora Societatea este datoare cu 4 milioane 52 mii

627 lei, care fac în total tot atâta cât face și averea. Deci a cui e „Viața” și cine e „interesat financiarmente” în ea? Răspunsul e clar oricui: „Viața” e a acelora cari și-au pus banii—nu vorbe—în ea, și a acelora cărora le suntem datori pentru mașini și hârtie. Să nu credeți dar că e a fratelui Sima, pe capul căruia „Viața” nu e decât un continuu bucluc și sarcină.

IN CE CONSTĂ AVEREA SOCIETĂȚII

După inventarul dela 1 Iulie 1926, averea Societății constă din următoarele:

		Pretul cumpărării	Pretul de acum
1. Una mașină de cules	1922	358.000	800.000
2. Una mașină de cules	1923	1.114.000	1.114.000
3. Una mașină de tipar	1922	360.000	600.000
4. Una mașină de tipar	1922	180.000	300.000
5. Una mașină de împăt.	1923	120.000	200.000
6. Una mașină de cusut cărți cu ață	1923	200.000	280.000
7. Una mașină de aurit	1922	60.000	60.000
8. Una mașină papșer	1922	38.000	45.000
9. Una mașină de tăiat hârtie cu motor	1922	90.000	130.000
10. Una mașină de perforat	1924	35.000	35.000
11. Una mașină de cleit	1924	60.000	60.000
12. Una mașină de presat	1924	35.000	35.000
13. Una mașină rotativă	1925	2.400.000	2.500.000
14. Una stereotipie	1922	35.000	35.000
15. Una presă p. corecturi	1922	13.000	15.000
16. 300 kg. litere de mână	1922	250.000	300.000
17. Diverse recv. în tip.	1922	30.000	30.000
18. Diverse recv. în leg.	1922	12.000	20.000
19. Una zincografie comp.	1925	296.000	850.000
20. Un ceas de control	1924	36.000	36.000

21. Una mașină de calculat	1923	100.000	100.000
22. Una mașină automată pentru tipărit	1925	145.000	145.000
Total . . .		6.067.000	7.190.000

Inventarul mobilierului din Tipografie expediție și Birouri

Mobilierul tipografiei	—	—	—	Lei	121.800
Mobilierul expediției	—	—	—	Lei	27.600
Mobilierul Birourilor	—	—	—	Lei	95.450
Total . . .					244.850

Hârtie

Hârtie în valoare de — — — — Lei 512.490

Cărți

Cărți legate, broșuri, etc., în valoare de Lei 2.468.525

Iată dar ce este adevărat din toată propaganda mincinoasă a acelora cari vreau moartea „Victor” și cari întotdeauna au încercat să-i bage bețe în roate. În altă parte vom mai vorbi despre aceasta.

CASA

Precum a fost tipografia un mijloc de policornire pentru cei cu „bârna în ochiu”, tot așa este și casa

Unii cred, și încearcă să facă și pe alții să creadă ca dânșii, că casa aceasta e cauza necazurilor între frați; că aceia cari locuiesc în ea și-au pierdut acum orice credință în Cuvântul lui Dumnezeu și în adevărul de față: că ea fost clădită din sudorile și banii fraților, iar aceia cari au făcut-o sunt niște hoji, etc.

Ca și altele, aceasta încă a fost un mijloc de propagandă pentru aceia cari vrău să facă rău lucrului și să-și facă lor turmă. Să fie oare așa cum spun ei? Care e adevărul? Răspunsul nostru este că clădirea casei nu însemnează necredința noastră în adevăr și cauza Domnului: ea a fost clădită în urma unei necesități de neîncunjurat. Servim astăzi Domnului când stăm în „palat”—cum ne batjocoresc unii—ca și când am stat în „corturi”. Munca și activitatea noastră nu datează numai de când stăm în palat—un an de zile în tot—ci de mulți ani înapoi.

Frații cunosc starea în care noi am petrecut ani de zile în ce privește locuința și traiul. Au fost nopți—și rareori nu era așa—când dormeau câte 10 și 15 frați într-o cameră de 3 metri lățime și 4 metri lungime și 2.60 înălțime, iar unii pe afară, prin pod, pela vecini și alte locuri. Se datorește numai lui Dumnezeu că nu ne-a lovit vr'o coleră de aerul infectat. Niciodată nu erai sigur că vei dormi până dimineața în locul în care te culcai seara, și de multe ori schimbai locul de două și de trei ori într-o noapte, sau trebuia să te mai strângi puțin la perete ca să mai încapă un frate sau doi cari soseau noaptea, într'un pat de 70 cm. Ne-a auzit cineva murmurând? Nu. Noi am socotit lucrul Domnului de mai mare preț decât să murmurăm.

Unii frați—și mai ales aceia cari murmură împotriva casei—sunt în adevăr ridicoli, și iată de ce:

Oricare frate, fie cât de sărac, la sat sau la oraș, are o cameră [odaie], două și chiar trei și patru, unde să locuiască și să se culce. Pentru ei asta nu e deloc necreștinos, ci la loc—le trebuie neapărat. Și noi credem că le trebuie. **Totusi unii din** acești frați cred cu totul nescriptural și în nepotrivire cu adevărul ca frații dela centrală să aibă și ei câte o odaie curată și cu aer. Nu: pentru frații dela centrală e bun și un coteț de porci. În o scrisoare cu data de 16 Aprilie din Sovárad fratele Béni ne scrie: „Văd potrivit sfintei Scripturi ca poporul lui Dumnezeu să trăiască modest și cu trai cumpătat, ca din economisirea lui mai bine să dea decât să fie ca bisericile nominale, cerșind meru dela credincioși ca să edifice cuibul înalt și ca să-și îndeplinească poftelc.” Asta, bine înțeles, ni-se referă nouă.

Noi ne unim cu aceasta, și în interesul economiei propunem ca frații din Sovárad, împreună cu fratele Béni, să-și vândă casele pe care le au astăzi—în număr de 15—și să se așeze cu toți într-o singură casă sau cel mult două. Acolo să se spele, acolo să fiarbă toți, la un loc, acolo să mănânce, să se îmbrace, să spele rufelc, acolo să doarmă, câte 10 și 15 într-o cameră, iar restul prin pod, pe afară și pe unde vor putea. De ce să aibă ei 15 case, când una sau două le-ar fi deajuns? Mai bine să se vândă aceste case, să trăiască simplu și modest, pentru a face economie. Fiecare casă are o valoare de aproape

100 mii lei, și deci 15 case fac 1 milion și jumătate lei care s'a putea folosi pentru răspândirea evangheliei. Nu le cerem să-și vândă moșiile—numai casele. Moșiile le trebuie să-și agonisească traiul de pe ele, deși unii frați posed mai mult chiar decât le trebuie. Același lucru s'ar putea face la Tg.-Mureș, și toate alte locuri de către aceia cari se împiedecă în casa din Cluj. Să ne dele ei întâi o pildă de urmat și suntem gata a le urma. Noi am trăit astfel timp de 5 ani, dar nu ne-a urmat nici unul dintre aceștia.

Ni se tot spune să trăim modest și simplu, să ne conformăm vieții primitive a sfinților, ș. a. Pentru ce nu fac și ei ca sfinții dela început? Oare nu citim despre acești sfinți: „Iar inima și sufletul mulțimii credincioșilor erau una, și nici unul nu zicea că din a sa avere este ceva al său, ci toate le erau de obște. Și apostolii dădeau cu multă putere mărturia lor pentru învierea Domnului Isus Christos; și peste dânșii toți era mare dar. Căci nici unul dintre dânșii nu era în lipsă de ceva: de oare ce căți stăpânieau locuri sau case, vânzându-le aduceau prețul celor vândute și-l puneau la picioarele apostolilor; și să împărția fiecăruia după cum avea cineva trebuință.” (Fapte 4:32-35) De ce nu urmează ei acestor sfinți cu fapta? Dacă noi suntem „comercianți”, capitaliști, etc., de ce nu fac măcar ei ceea ce spune Scriptura că făceau sfinții la început? Nu zice oare Domnul: „Vindeți averile voastre și veți avea comoară în cer”? Aideți fraților, să le vindem! Noi suntem cei dintâi gata să o facem. Vreți să ne urmați? Cei 4500 frați din țara aceasta au o avere de cel puțin 200 milioane lei. Să se facă cu acestea cum făceau sfinții la început. Vrem să vedem care din dușmanii noștri va fi cel dintâi s'o facă.

Se spune că fratele Béni ar avea o avere de vr'o 300 până la 400 mii lei—și nouă ne pare bine că o are. Că e pe el sau pe soție n'are nici o importanță. Atât el cât și soția sunt frați; și urmași ai Domnului—de aceasta iarăși ne pare bine. Se nu ni-se ia în nume de rău, dar am dori se spunem că n'ar fi oare bine ca el să urmeze pe sfinții dela început (Fapte 4:32-35) și să facă cum au făcut aceștia cu averea lor? Se ne arate el, sau oricare altul, care dela Societate are, nu trei sute de mii, dar să spunem mai puțin—avere de trei mii de lei! Să ne arate mai departe, care din aceia cari lucrează la Societate n'ar vinde orice avere numai dacă ar avea-o, și care n'ar pune-o în lucrul Domnului. Știm „că Domnul iubește pe dătătorul voios”, și nu cere ca cineva să facă ceva numai spre a se arăta ce face el, dar iarăși nu ne pare bine când „bunul fariseu” disprețuiește pe „nimernicul de vameș”. Fiecare e în mâna Domnului și trebuie lăsat acolo.

Vedeți iubiților, unde vă conduce spiritul de ură contra noastră, unde vă duce atitudinea „mai sfinți decât noi”, nevăzându-vă bârna în ochii proprii? E bine ca frații să le pună acestora câte o întrebare de aceste, când vin la ei și încep să batjocurească pe alții.

Casa s'a clădit din cauza relei stări ce exista pe atunci în privința locuinței. Nu se găsea o singură cameră de închiriat să fi dat 20 mii bacșiș cuiva.

Pentru orice cameră goală erau câte 100 de reclamanți. Fiindcă lucrul se dezvoltase în așa măsură încât trebuia să se facă ceva, și cum nimic nu se putea face, a trebuit să ne ocupăm de ideea de a clădi una nouă. La aceasta a contribuit și îmbulzeala care exista în unicul și fostul local al tipografiei. Era imposibil de a mai sta în acel local după cum toți știu care l-au văzut. De închiriat un local corespunzător nici vorbă nu putea fi—nu se găsea un așa local să fi dat un milion de lei. Deci trebuia să se facă ceva. E ușor a spune acum că una e rea și alta e rea, dar era greu de știut ce să faci atunci. O casă din 3 camere cu 36 de oameni, bărbații cu femeii la oaltă, un birou aglomerat și un sgomot încât nu se putea lucra nimic mai serios decât doar noaptea, o tipografie încărcată cu mașini, cărți, hârtie și oameni de părea că e un babilon, ne silea să luăm măsuri de îndreptare. Dar ce măsuri? Nimeni nu venea să ne deie atunci un sfat ce să facem.

Deci casa nu s'a făcut din „pornire spre inavățire”, cum le place unora să mințescă, ci din o trebuință neapărată. Un prieten care nu e în adevăr cu noi, vizitându-ne și văzându-ne starea, s'a oferit să ne deie 200 mii lei împrumut fără camătă ca să facem ceva. S'a cumpărat atunci locul pe care se află astăzi casa, cu 645 mii lei, și pe care se afla o casă plină de șerpi, șobolani ca niște porci, și aproape de dărâmare. Unii frați din America fiind informați de planul nostru, au vrut să plătească ei locul și au și trimis banii. Între timp însă, fiind rata scadentă, a trebuit să cerem un ajutor urgent dela branșa Societății din Zurich ca să plătim locul. Pe urmă chestiunea a fost pusă fratelui Rutherford care a aprobat planul și ne-a promis ajutor, cu care apoi s'a început clădirea în primăvara anului 1924. A mai trebuit să plătim taxa către stat și filodorme ca să putem evacua casa aproape 200 mi lei, și lucrul s'a început.

Și cu toate că în primăvara aceluia an am făcut un apel la frații voitori să vie să lucreze la casă ca să o putem face cât mai eștin, dar numai câțiva au răspuns apelului nostru. Aceștia stăteau două trei zile, alții o săptămână, alții două, și plecau. Numai vr'o patru cinci au putut să steie încontinuu. Curând s'a dovedit însă că lucrul cu frații nu merge bine. Cheltuiala lor pe tren, întreținerea lor aici, cum și lipsa de loc unde să doarmă noaptea, ne costau mai mult decât să luăm muncitori de pe piață, cărora le plăteam 60 până la 80 lei pe zi, și alta nimic. De aceea, nici nu am mai apelat după aceea la frați, și chiar nici n'am primit pe aceia cari s'ar fi oferit.

Știm că astăzi ni-se strigă că casa e clădită cu sudorile fraților. Nouă ne-ar fi plăcut să fie așa, dar nu e, cu excepția doar a câtorva, pe care îi poți număra pe cele 10 degete a celor două mâini.

Doi frați cari au venit aici ne-au făcut o cheltuială de câteva mii lei în plus, decât a costat tot lucrul lor, oricum i-ai fi plătit de bine. Unul din aceștia când a plecat ne-a somat prin avocat să-i dăm încă 4000 lei și pe luna ce avea să urmeze, și pentru care n'a lucrat. Când era vorba să se facă acoperișul pe „leproasa” tipografie, am cerut sprijinul unui frate de meseria aceea, cerându-i să-i dăm lui 500 lei pe zi

salar, să plătim noi muncitorii și materialul, da n'a voit, ci ne-a cerut 30% câștig curat din suma totală cât vor costa lemnele și lucrul, ceea ce au costat 90 mii lei, deci pentru lucru de o săptămână acest frate vroia să câștige 30 mii lei. Acelaș frate când a fost vorba de acoperișul de pe casa din mijloc, și am cerut oferte dela mai mulți meșteri de aceea meserie, a lui ofertă a fost mai scumpă cu 6700 lei decât a tuturor altor meseriași din Cluj, necredincioși, și s'a supărat foc când am spus că noi dăm lucrul celui care îl face mai eștin. În ziua următoare, la musturarea inginerului a acceptat să o facă și el pentru cât o fac alții. S'ar mai putea aduce și alte cazuri dar nu e nevoie.

Dovadă mai departe, dovadă vizibilă că casa nu s'a făcut așa cum se spune din sudoarea și banii fraților, este lista salariilor plătite oamenilor din afară, care se urcă la 1 milion 84 mii 769 lei la streini, și 57 mii 309 lei la frați plus 1 milion 337 mii 177 lei salarii la meșteri [printre care se cuprind și frați de aceea cari strigă astăzi că casa este clădită din sudoarea lor], deci total am plătit pentru lucru de mână, de dalță și de lopată, 2 milioane 479 mii 255 lei. Chitanțele lor și tabloul salariilor dovedesc aceasta.

Nu vrem să disprețuim ajutorul fraților oricât de mic a fost el, ci notăm numai aceea că aceia cari în adevăr au ajutat chiar și numai cu o zi de lucru tac, și strigă numai aceia cari n'au ridicat nici măcar o cărămidă și cari numai ne-au disprețuit că ne-am apucat de o treabă așa de mare. Unii din aceștia ar vrea astăzi se vie să împartă acțiuni.

E adevărat că casa este astăzi mult mai mare decât s'a proiectat dela început, și a costat întreit mai mult decât am calculat noi la început, și iarăși, fiind sinceri, dacă am avea să o mai facem odată [ceea ce nu ne dorim nici nouă nici copiilor noștri] am face-o poate puțin altfel. Dar cine a știut la început toate piedecile și pietrile de care ne vom poticni. Întâi ne-a costat 150 mii lei numai să scoatem afară pe chiriși din vechea casă ce se dărâma, ceea ce n'am socotit-o la început; apoi orașul n'a admis să clădim decât cu două etaje și cu obligația că în timp de cinci ani să mai punem unul, ceea ce n'am prevăzut la început. Noi am calculat pe un singur etaj, și care ne costa 1 milion 800 mii lei. Tipografia era plănuită mai mică, numai de 13 metri și fără etaj, unde se află astăzi birourile. Ce ne-am face noi astăzi dacă tipografia ar fi numai de 13 metri și fără birouri? Ea este clădită de 23 metri lungime și cu etaj și mai că e prea mică. Deci toate acestea nu le-am prevăzut la început, ci numai în cursul lucrărilor. Ni-e groază să privim înapoi și se ne gândim la necazurile și amarul care ne-au mâncat atât în ce privește executarea lucrărilor cât și procurarea fondurilor necesare. Dar toate aceastea sunt acum trecute și ne pare bine că ne vedem scăpați de ele. Dacă ne-ar oferi cineva să facem din nou ce am făcut și să trecem prin toate necazurile câte am trecut, ne-am prefera să ne bage la închisoare și se taie lemne cu noi.

Și nu mai departe decât în toamna trecută, când toată munca noastră și banii investiți erau să se piardă și se treacă în mâna băncilor, ni s'a aruncat

batjocura în față: „lasă piardă-se; nu merită să fie scăpate!” Și aceștia strigă astăzi că ne-am îmbogățit, că locuim în palate, să le dăm acțiuni?

CÂT A COSTAT CASA

Dăm aci un extras după cărțile de contabilitate despre cât a costat numita casă:

Costul locului, taxe legale, evacuarea chiriașilor — — — — —	Lei	849.596
Materiale — — — — —	„	2.310.913
Salarii la streini — — — — —	„	1.084.769
Salarii la frați — — — — —	„	57.309
Salarii la meseriași — — — — —	„	1.337.177
Cheltuieli cu terminarea casei dela 1 Octomvrie 1925 incoace	„	884.372
Dobânzi plătite în cursul anului 1925 după banii împrumutați	„	537.159
Diverse datorii încă de achitat pe la mici meseriași	„	150.000
Total	Lei	7.211.295

Adecă șapte miloane două sute unsprezece mii două sute nouăzeci și cinci lei.

DE UNDE SUNT BANII?

Unii au spus că banii întrebuiți la clădirea casei sunt din donările fraților. Dar când donările fraților au fost în total numai de 900 mii lei, și având în vedere că acești bani s'au întrebuițat în lucrul Domnului, e clar că ei n'au ajuns spre a face casă cu ei.

Alții au spus că banii sunt din vânzarea cărților; dar când venitul de pe cărți e mai puțin cu 2 și jumătate milioane decât s'a cheltuit cu fabricarea lor, e învedereat că și aceasta susținere cade. Alții au spus apoi că banii sunt banii pe care ne-au împrumutat frații. Dar deoarece după raporul financiar reiese că tot ce ne-au împrumutat frații nu e decât 1 milion 416 mii lei, care mai aproape toți sunt achitați înapoi, nici această poveste nu stă în picioare.

De unde sunt dară banii? Răspunsul e clar: banii au fost împrumutați dela bănci și dela privați, și pentru care am plătit în cursul anului 1925 până la 1 Octomvrie 537 mii 159 lei camătă, după cum se vede din raport, a nu spune nimic ce am plătit de atunci incoace.

La 1 Ianuarie 1926 erau intabulate asupra casei 4 și jumătate milioane lei. La aceștia se adaug cele 3 și jumătate milioane împrumutați dela privați.

După cum se știe, în toamna anului trecut ajunsesem la un timp când numai puteam plăti nici măcar camăta după bani. Tipografia de doi ani de zile nu plătise un ban chirie pentru local, frații locuiau în casă toți gratuit, birourile erau gratuit, și deci cu nici un venit de nicăiri și cu o datorie de câteva milioane după care numai camăta se urca lunar la peste 100 mii lei, pericolul era îngrozitor, și era o vreme când ne preferam mai bine să murim decât să trăim. Forțați de asemenea împrejurări, a trebuit ca fratele Sima să plece în America. Deoarece frații români de acolo sunt puțini, iar frații maghiari erau informați greșit despre situație, abia câțiva frați români ne-au sărit în ajutor cu mai bine de 1 milion

și jumătate. Aceștia erau însă prea puțini. Atunci fratele Rutherford văzând pericolul ce ne așteaptă a intervenit să ne asigure prin Maiu, anul curent, încă trei milioane șaptesute mii de lei dela o bancă din Londra. Cu datoria din trecut către Societate, banca a intabulat prin fratele Rutherford 7 milioane 600 mii lei asupra casei din Cluj, cu o dobândă de 7% și cheltuelile [circa 200 mii lei] cu obligația de a plăti 50 mii lei lunar [\$ 250] din capital, plus dobânzile de circa 40 mii lei lunar, atârând dela cursul valutei. Casa este dar a băncii, și vor trece vr'o 15 sau 20 de ani până casa va fi plătită. Astfel este clar, că o parte din banii veniți dela centrală sau plătit înapoi prin cărți, iar partea banilor veniți dela centrală și care s'au întrebuițat la casă, laolaltă cu aceia cari i-am primit acuma pentru a plăti băncile de aici, s'au intabulat asupra casei. Unii din noi vor fi cărunți sau chiar morți până aceștia se vor plăti. Să sperăm că până atunci va veni împărăția lui Dumnezeu, și va nimici toate sistemele Diavolului de datorii și camete. Casa va fi atunci a celor cari se vor supune lui Christos și-l vor iubi pe Dumnezeu. Pentru aceia dintre noi însă, cari vom fi credincioși înainte de a termina cu plata acestei datorii, Dumnezeu „pregătește o casă nefăcută de mâini”, și asupra căreia nu stă nici o datorie. „În casa Tatălui meu sunt multe locuințe; iar dacă n'ar fi, eu v'ași fi spus.” (Ioan 14:2) Scriitorul acestor rânduri, stând casa pe numele său, ar dori din inimă s'o schimbe pe această cu aceea pregătită de Domnul, chiar și mâine. Ar dori să o lase pe aceasta acelor cari atâta o doresc și desfășoară atâta ură pentru ea. Ar scăpa atunci de buclucul cu „chiriașii” și plățile și cametele lunare, impozitele lunare, trimestriale, anuale, deceniale, etc. Este cineva care are 7 milioane și 800 mi de lei ca să plătească această datorie? Dacă este, vie la Cluj cu ei, și mâine să plece cu casa pe capul său, cu toate buclucurile și fericirile pe care le va avea în acest palat zidit pe nisip. Să arate fapte nu tot vorbe.

AUTOMOBILUL!

După ce-am cutreerat „palatul din Cluj”, aideți acum să facem o plimbare în automobil. S'a pus odată întrebarea [și poate de mai multe ori], se'nțelege. În batjocură: „Cum a călătorit Isus?—călare pe măgar, sau în automobil?” Răspunsul, neapărat, trebuia să fie că pe măgar, căci automobilul, ca multe altele, este o invenție a secolului al 20-lea. Deci Isus nu se putea folosi de un lucru care nu exista. Putem fi siguri însă că Isus a folosit cele mai bune sandale din ziua sa, cele mai bune vestminte pe care le purtau oamenii de carte de clasa sa, și a călătorit pe cel mai bun măgar. Citim că Isus nu suferea nici de haine, căci soldații le împărțiră în patru, iar afară de aceasta avea „un vestmânt necusut, țesut de sus până jos”, adecă croșetat, lucru de mână, care costa mult.—Ioan 19:23.

Aceia care vorbesc contra automobilului, disprețuiesc binecuvântarea lui Dumnezeu pentru veacul nostru. Oare nu a prezis Dumnezeu prin profetul Său Daniil și Naum cu 25 de veacuri că „în timpul de pe urmă oamenii vor aleșa incoace și încolo” cu iuțeli ful-

gerătoare? Oare numai servii lui Satan au dreptul la aceste? Și nu arată Scriptura că aceste sunt binecuvântările dumnezeiești pentru timpul de acum, și pregustări ale veacului viitor? Să cade oare ca noi să disprețuim aceste binecuvântări și să călărim pe măgari, încovoiindu-le spatele? Din contră, se ne pară bine că scapă și bietul animal de truda la care a fost supus veacuri de-a purta atâta povară pe spatele său. Cine nu citește cu induioșare povestea copiilor de școală despre măgarul și cei trei frați, cari l-au mănânat trei zile de-arându-l fără să-i deie ceva de mâncare și la a treia zi bietul măgar și-a dat sufletul!

Animalele au fost supuse și ele blestemului și trudei ca omul. Odată cu eliberarea omului, vor fi eliberate și ele de această trudă, fiind înlocuite cu mijloace tehnice pentru transport și alte trebuințe ale omului. Să nu ne pară bine că aceasta s'a și început? De sigur! În curând calul, boul, asinul și măgarul vor fi complect eliberate. Deja în unele orașe din Vest și America caii nu sunt permiși să intre în oraș, cum e Los Angeles și alte orașe.

Aceia cari condamnă pe fratele Sima pentru automobilul său, uită că ei se condamnă pe ei înșiși. De ce călătoresc ei cu trenul, și nu merg călare pe măgar? Isus și Apostolii n'au umblat pe tren. Suntem siguri că dacă delegații diferitelor conferințe ar fi trebuit să meargă la acele conferințe călare pe măgari, atunci ele ar fi fost foarte reduse și poate nici n'ar fi existat. Automobilul, ca și telefonul și electricitatea, și atâtea altele, sunt un mijloc și ajutor aceluia cari au căle ceva de făcut în lucrul Domnului și altfel. Isus n'a vorbit pe telefon, și totuși fratele Béni nu s'a sfiit se vorbească mai dăunăzi cu noi dela Tg.-Mureș la Cluj pe telefon, dorind să știe prețul cărților. De ce n'a venit călare pe măgar să se intereseze de acest preț? Poate să-i facă bine fratelui Béni și altor dușmani ai bietului vehicul, a cărui singur păcat e că în loc se aibă patru picioare are patru roți, că la adunarea maghiară din Detroit stau nu mai puțin de 23 de automobile înaintea adunării, proprietatea fraților, iar la cea engleză ele întrec peste sută, apoi cea polonă deasemenea. Se poate spune că numai în Detroit, frații de diferite limbi în număr de vr'o mie, au peste 150 de automobile. Oare noi la cinci mii de frați, nu ni-se cade se avem unul?!

Banii cu care s'a cumpărat acest automobil ne-au fost împrumutați de un frate român din America, care are alte idei despre automobil, decât cei câțiva nemulțumiți de aici și deci nimeni să nu fie neliniștit că ar fi din simplitatea și sărăcia fraților de aici. Nu. Căci deși se spune că cei cari lucrează pentru evanghelie să trăiască din evanghelie—„eu nu m'am folosit de nimic de acestea. Și n'am scris acestea pentru ca astfel să se facă cu mine; căci frumos este pentru mine mai bine să mor decât să-mi nimicească cineva cuvântul laudei mele.” (1 Corinteni 9:15) „Căci nu sunt datorii copii să se îngrijească pentru părinți, ci părinții pentru copii.”—2 Corinteni 12:14.

PASTOR RUSSELL ȘI CRITICII SĂI

Nimeni n'ar spune că fratele Russell a prădat economia fraților, căci a cheltuit el singur tot ce a avut

pentru cauza Domnului, și totuși a avut destui critici dintre frați, cărora însă nu s'a supus un moment. Dacă asculta de glasul lor, atunci opera sa de seceriș se mărginea la câteva localități unde ar fi fost admirat și lăudat de câțiva „simpliști” din dealurile Pennsylvaniei pentru barba sa albă, sau pentru gulerul fără cravată, sau că poate umbla desculț ca Isus și apostolii. Nu însă, el n'a ascultat: secerișul cuprindea toată lumea, el trebuia să umble repede și cu cea mai mare comoditate posibilă pentru a-și putea îndeplini munca încredințată lui de Domnul. El trebuia se ajungă, cum spune apostolul, „până la voi în evanghelia lui Christos.” (2 Corinteni 10:14) Făcea el bine dacă asculta de glasul criticilor săi, să umble pe un măgar, ca să fie întocmai ca Isus? și să facă pe voia acestora? De sigur nu. Și tot așa noi. Nu este om care să poată mulțumi pe cei nemulțumiți, și pe criticii săi. Moise nu i-a putut mulțumi pe ai săi, Isus nu i-a putut mulțumi pe frații săi care îl criticau că de ce șade și nu merge să predice. Pavel spune că „acestora nici un ceas măcar nu le-a intrat în voc” (Galateni 2:5) Nici Dumnezeu nu poate mulțumi pe aceia care-l critică și murmură împotriva Sa. Putem noi?

Reproducem aici scrisoarea unui critic a fratelui Russell și răspunsul său, în Turnul de Veghere din 15 Iulie, 1913, după cum urmează:

„CĂLĂTORIA LUXOASĂ ȘI SACRIFICIUL”

Iubite frate Russell:

Mai întâi de toate vreau să-ți mulțumesc cu umilință și recunoștință pentru învățătura clară a Scripturilor pe care o obțin din scrierile tale, și pe care le dai lumii pe un preț aproape de costul lor.

Aproape am părăsit biserica anglicană, și aproape am abzis de toate când cu o ocazie în 1908 mi-s'a întins câteva exemplare din foia „Studentii Bibliei”, și pe care mâna mea aproape nu vroia să le prinda. De atunci încocoace am beneficiat de multă lumină din cele 6 Volume Studii în Scripturi, și pe măsură ce am înaintat în această lumină, am căutat se trăesc o viață cât mai plăcută Domnului. Sunt aproape singură în aceasta împrejurime, în ce privește credincioșii în adevărul prezent. Cu toate acestea membrii adunării din Victoria totdeauna mi-au fost în ajutor. Învățătura ta mi-a fost cu totul nouă, atât de nouă în cât un timp oarecare mi-a fost frică chiar să o primesc, fiind prevenită că în zilele de pe urmă vor veni învățători mincinoși. Dar observând că învățăturile tale se bazează pe Biblie, și departe de a netezi sau lărgi calea strămtă, ele arată că la nimic altceva nu ne putem aștepta de aceasta parte de vâl: departe de a învăța că noi putem fi creștini numai cu numele, ele arată că noi trebuie să fim asemenea lui Christos în cuvânt și în fapt; departe de a aștepta să fim populari, noi trebuie să recunoaștem că suntem un popor deosebit, și, ca Mântuitorul, să fim disprețuiți; și pe măsură ce noi primim lumină răspunderea încă ne crește, și de aceea nu putem încerca să mergem mână în mână cu lumea. Astfel eu încerc să fac și pe alții să citească Studiile în Scripturi.

Vreau acum în toată umilința să te întreb: Cum poți tu împăca trenurile acele luxoase, hotelurile cele pe roți, cu saloanele lor exceptionale, și cu bucătarii lor chef de cuisine, cu trupa lor de portari și servitori, ș. a. cu exemplul și pilda dată nouă de Isus din Nazaret? Nu apare această iubite frate o deraiare către spiritul lumii?

Sunt convinsă că dacă Isus ar fi întreprins un astfel de turneu, el și-ar fi ales de bună seamă un măgar sau o căruță cu roate, conținând numai cele necesare și nimic ceva de lux. Și mai departe, cum putem noi împăca faptul că atunci când Isus era pe pământ El n'avea nici

unde să-și plece capul, cu faptul că păstorul său principal pământesc, [cu care te-a onorat pe tine, din cauza credincioșiei și umilinței tale], să steie la cele mai bune hoteluri, în loc de a sta cu și la umiliții săi urmași?

La pagina 31, Vol. 4, tu arăți că cauza pentru care unele biserici reformate nu le-a succes, a fost „că ele au făcut prea multe overture compromițătoare cu lumea în schimbul unor favoruri mai mici.” Nu este aceasta o repetiție a aceluiași lucru? Ni se spune că aceste lucruri și luxuri îți sunt aranjate și puse la dispoziție de către ziariștii și proprietarii de ziare, dar tu încontinuu ne amintești că răspunderea se așează asupra fiecăruia în mod individual. Dumnezeu să poată îngriji de lucrul său în viitor, ca și în trecut, fără să atârne de ziariști sau proprietarii de ziare. Nu înțeleg deloc iubite frate, și doresc câteva rânduri de scrisoare dela tine, care mi-ai ajutat atât de mult până acuma. Vol. 1 pagina 190, spune: „Cei consacrați, cei transformați, pe lângă străduința lor continuă de a doborî păcatul, mai trebuie să sacrifice și lucrurile bune ale prezentului.” Volumul 1 pag. 203, spune: „Influențele transformătoare conduc la jertfa și suferința prezentă.”

Cu deosebită recunoștință

RĂSPUNSUL FRATELUI RUSSELL

Iubită soră:

Scrisoarea ta din 15 Iunie o citesc pe tren. Îți mulțumesc de declarațiile tale deschise și întrebările puse.

E adevărat că în ziua Domnului nu erau hotelurile elegante, nu erau trenurile, iar mergerea dela un loc la altul se făcea fie prin corăbii mici, fie pe picioare sau călare pe măgar. Dacă ar fi se urmăm literalmente pașii Domnului, atunci posibilitățile prezentului seceriș ar fi mult reduse. Părerea noastră este că secerișul vârstei evree se mărginea micii țărișoare a Palestinei; pe când secerișul acestui veac, cuprinde toată lumea și trebuie îndeplinit cam în tot aceeași lungime de timp.

Noi credem că minunatele îmbunătățiri ale zilei noastre sunt pregătirile Mileniului, și nu putem crede că Domnului să-i neplacă întrebuintarea acestora în legătură cu serviciul Său. Tocmai din potrivă, credem că Dumnezeu a orânduit acestea pentru să facă mai ușoară lucrarea secerișului.

Ne aducem aminte aci de cuvintele apostolului cari ne asigură că toate ne-au fost date cu bogăție—spre a le întrebuința și nu se abuzăm de ele. Avem o pildă despre aceasta în legătură cu vizita noastră în India. Interesul în adevăr în aceea țară se afla în partea de Vest, care nu avea nici un fel de linie ferată. Discutam cum să ajungem în acele părți în cel mai scurt timp posibil, de care dispuneam. Nedumerirea noastră a fost alinată când ni s'a spus că numai cu zece zile înainte de sosirea noastră acolo, se deschisese o linie de autobuse în loc de căi ferate.

În ce privește hotelurile: În cazul de față nu am adevărată nevoie de hotel, căci așa putea să stau tot așa de bine și de confortabil în tren [fiind tren special numai pentru frați, cu paturi de dormit, etc.]. Dar ziariștii cari manuază și publică vorbirile mele vreau ca să facă din aceasta un fel de spectacol, cu gândul și scopul ca în felul acesta să atragă mai multă atențiune la vorbirile mele pe care le publică. După judecata lumii, un om public și care este mare sau se crede mult despre el este tratat cu ceea ce au mai bun prietenii săi. Din punctul lor de vedere, o primire și tratare umilă ar însemna o foarte slabă apreciere din partea prietenilor; iar dacă nici prietenii săi nu au prea mare apreciere de dânsul, ziarele, care reprezintă publicul, l-ar socoti de mică importanță, iar vorbirile sale nu le-ar publica, ori cât ar fi de importante.

Și ziariștii merită o oarecare atențiune din partea mea. Să socotește că predicile mele săptămânale, publicate în două mii ziare, ajung în mâna a 15 milioane cititori. Spre a îndeplini aceasta prin anunțuri ar trebui milioane de dolari anual. Pentru privilegiul de a predica glorioasa evanghelie a iubirii lui Dumnezeu în Christos,

eu sunt în stare nu numai să mă fac să plac ziarelor, prin aceea că merg la hotelurile cele mai bune și fac călătorii lungi până pe la Panama, în jurul lumii și alte părți, ci sunt în stare de asemenea, ca să rabd batjocurile și disprețurile preoților geloși cari caută să împiedece publicarea vorbirilor mele și reușita marilor întruniri publice pe care le am eu, prin aceea că îmi defaimă caracterul. Privind dincolo de prezent, eu sperez și aștept aprobarea Mântuitorului—„Bine, slugă bună și credincioasă, intră întru bucuriile Domnului tău; peste puțin ai fost credincios.”

Nu vedem ceva rău în aceea că îngăduim ziarelor să-și aibă și ele cuvântul în ce privește comoditățile pământestii, atunci când principiul nu se compromite. Dacă ei ar pretinde să ne violăm conștiința în ce privește publicarea acelor predici, atunci toate s'ar schimba. Conștiința nu se vinde cu nici un preț. Dar când ei aranjează să ne deie confort adițional, nu vedem ce păcat ar fi în aceasta. Dimpotrivă, ne amintim că Domnul nostru purta un vestmânt „țesut” sau „croșitat”, purtarea căruia în timpul său, era un lux, și peste puțin oamenii săraci cu care el se asocia și își petrecea timpul.

Ne aducem iarăși aminte că deși Isus nu avea casă proprie a Sa, unul din discipolii săi, Sf. Ioan, avea. Tot așa și Petru. Ne mai aducem aminte că Domnul a găsit casă ori de câte ori avea nevoie de repaus în Bethania la casa lui Lazar, Marta și Maria. Ne aducem aminte că aceștia l-au onorat cu oșpețe frumoasă și cu o cutie de mir care costa foarte mult. Ne aducem aminte că atunci când Iuda s'a poticnit în acest lux și pradă, Domnul l-a mustrat și a îndreptățit pe Maria. Iarăși ne aducem amine că cel puțin cu o ocazie Domnul a participat și la o nuntă, iar altă dată a fost oaspele unuia dintre cei mai bogați farisei în una din cele mai frumoase case ale aceluși timp.

În ce privește trenurile luxoase, cu bucătari, servitori și portari: este obișnuit la ziariști ca să întrebuințeze un grai laudabil, ca să prindă atențiunea publicului cititor. Nu este greșit a numi pe acești bucătari cu francezul nume de chef de cuisine, și dacă cineva crede că acești bucătari primesc sume fabuloase pentru serviciile lor, cum auzim că aceștia primesc în familiile Vanderbilt și Coulds ș. a. atunci el greșeste. Șefii sau bucătarii acestui tren nu sunt decât simplii frați care s'au folosit de ocaziunea unui concediu de o lună pentru turneul acestor conferințe, și totodată de privilegiul de a servi fraților pe tren.

Trenul acesta a fost zugrăvit de ziare ca „De Luxe”, cu toate acestea el n'a fost decât un tren obicinuit. Unele vagoane au fost simple vagoane de dormit, altele vagoane de turiști, sau vagoane ieftine pentru dormit.

Totuși, după cum tu spui în scrisoare, acești frați puteau să se folosească se călătorească în vagoane de marfă care costau mai puțin, sau, ca să coaste și mai puțin, puteau călători chiar pe jos. Dacă ei închiriau un tren cu vagoane de marfă și l-ar fi potrivit așa cum ar fi putut mai bine, cu lavițe, cu mese de scânduri cu paie pe el, cheltuielile poate ar fi fost tot așa de mari, iar incomoditățile incomparabil mai mici.

Totuși, iubită soră, n'am nimic de a face cu aranjarea acestui tren. Eu am aranjat ca să vizitez pe studenții Bibliiei din Vest pe care rare ori am ocaziune de ai vedea. Vizita mea s'a făcut drept răspuns la cererile înmulțite, se vin să țin adunări publice. Era intențiunea mea ca să mă folosesc de serviciul trenului obicinuit; dar fratele Dr. Jones, fiind informat de turneul meu, a întrebat dacă nu așa consimți să am o grupă de frați cu mine. I-am răspuns că voi fi foarte bucuros de această însoțire.

Fratele Dr. Jones s'a pus atunci în legătură cu frații, iar rezultatul a fost un tren special express de frați cari au călătorit împreună cu mine. Unii dintre aceștia a voit să aibă ocaziunea de a întâlni pe frații de pe coasta Pacifică. Toți au avut ocaziune de petrecere împreună pe tren și de a servi la diferitele adunări în călătoria noastră. Ei au și lucrat. Doi din ei au servit ca steno-

grafisti, prof. Read și-a întrebuințat abilitatea sa profesională în legătură cu cântările; iar alții au servit ca ușieri, portari și toți au făcut ce au putut să încurajeze pe frații vizitați de prin orașele vizitate. Pe lângă aceasta, s'au împărțit o mare cantitate de foi gratuite.

Iubită soră: să băgăm de seamă se nu ajungem a crede greșit ce se înțelege prin suferințele lui Christos. Dacă credem că suferințele Mântuitorului au fost numai în ce privește oboseala trupului său, și în ce privește că el a purtat sandale în loc de ghete, a mers pe jos în loc să umble pe căruță, atunci încetul cu încetul noi vom ajunge la aceeași extremă eroare care a predominat în timpul veacului întunecat, și care în o măsură oarecare predomină încă printre frații catolici. Unii din aceștia încearcă să-și impună mult mai mari suferinți decât a avut Isus prin faptul că umblă desculți, sau prin aceea că se sbiciuesc cu corbace și după aceea poartă haine de păr aspru pentru a-și înmulți durerile, deoarece capetele părului înțepă pielea rănită, făcând-o să se umfle. Acestea, cred ei, sunt suferințele lui Christos.

Cu timpul atât catolicii cât și protestanții ajung acum la convingeri contrare. Isus a întrebuințat cele mai bune șosele și cele mai bune mijloace de transport din ziua sa. Suferințele sale au provenit în mod special din împotrivirea cu care a fost primit, fiind disprețuit și respins de oameni. El a fost batjocorit, iar „când a fost înfruntat, el n'a răspuns împotriva prin aspre înfruntări.“ El le-a suferit aceste toate pentru cauza adevărului, și astfel ne-a lăsat nouă pildă ca să umblăm în pașii săi, răbdând în același fel împotrivirea lumii, a împotriviților adevărului, a batjocuritorilor și disprețuitorilor, pentru cauza adevărului, și a fraților.

Cred iubită soră, că nu te vei poticni în mijloacele pe care Domnul le întrebuințează pentru înaintarea operei de seceriș și pentru vestirea vestei ceasului, și pentru a trezi pe oameni la un studiu mai serios al Bibliei. Dar chiar și când nu poți vedea ochiu la ochiu cu noi, păzește să nu te poticnești tu singură, ținând seama de faptul că fiecare înaintea Domnului său stă sau cade. Trage toate binecuvântările care le poți din serviciul nostru, iar cele care nu le poți vedea și înțelege, lasă-le în seama lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, să apreciem tot mai mult și mai mult că Dumnezeu își conduce singur lucrul său, și orice binecuvântări ce putem primi în legătură cu aceasta, trebuie primite cu mulțumire și apreciere.

Cu dragoste creștinească,
sunt fratele și servul tău în Domnul
C. T. RUSSELL

REORGANIZAREA LUCRULUI

Cosiderând toate cele făcute în trecut, noi n'avem decât motive de laudă pentru Dumnezeu, care ne-a păstrat și ajutat în toate necazurile noastre. Iarăși recunoaștem că am făcut și multe greșeli, dar avem încredere în „Apărătorul“ nostru la Tatăl, în Isus cel Drept, care este ispășire de păcatele noastre.“ (1 Ioan 2:1, 2) Din acest punct de vedere, și stând sub haina dreptății lui Christos, care ne acopere toate defectele noastre nevrute, meritele noastre întrec defectele noastre. Această laudă o bazăm iarăși pe ajutorul lui Dumnezeu și a Fiului său Isus Christos, „prin care toate le putem face prin cel care ne întărește (Filipeni 4:13) Acelora care vreau să-și facă un merit din aceea că predică fraților defectele noastre, le spunem numai atât: „Spălați-vă mai întâi hainele voastre murdare ca să fie fără pată, încrețitură sau ceva de felul acestora, și numai atunci vă dăm voc să le spălați și călcați pe ale noastre.“

„Cine nu e vinovat,
Nici de cel mai mic păcat;
Acela cel dintâi să ia,
Și să dea cu piatra în noi.“

Bazați pe experiența celor 33 de branșe din lumea întreagă, precum și pe experiențele lor proprii, fratele Rutherford de curând a reorganizat toate branșele așezând unele reguli de conduită în privința aceasta. Asta dovedește că organizația Domnului nu e un corp mort, și nu se leagă de anumite persoane, ci e o organizație vie și progresătoare, acomodându-se împrejurărilor și folosindu-se de experiențele trecute în vederea unui isngur scop: ca vestirea evangheliului se meargă înainte și poporul Domnului să se miște înainte ca o oaste vrednică de conducerea unui General ca Domnul Isus. Dacă aceste reguli erau mai de mult, probabil greșelile administrative erau mai puține. Dar cine poate murmura că Domnul nu le-a rânduit mai de vreme? El însuși spune lui Pavel: „Puterea mea în slăbiciune se desăvârșește.“ Lucrul făcut, prin greutatea cunoscute, scoate la iveală puterea Domnului, căci altfel împrejurările, necazurile și dușmanii ne-ar fi înghițit de mult. Reproducem aceste reguli spre binele fraților în general, ca să știe regulile de călăuzire a celor însărcinați „cu păzirea celor de păzit ale casei Domnului.“

REGULI DE ACȚIUNE

D-lui Onisim Filipoiu,
Cluj, România.

Iubite frate:

Cunoscând că toate lucrurile lui Dumnezeu sunt făcute în ordine, și fiind îndemnați a desfășura și îndeplini lucrurile sale în ordine, eu doresc și aștept o administrare mai eficientă a lucrului pe care Domnul ni-l'a încredințat ca și servilor săi. Pentru atingerea acestui scop, stabilesc următoarele reguli pentru conducerea și administrarea diferitelor birouri sau oficii:

DEFINIȚIUNI [sau ce înseamnă un lucru sau altul]: „Centrală“, în înțelesul cuvintelor de aici, înseamnă oficiile principale ale Societății dela 124 Columbia Heights, Brooklyn, New-York, sub supravegherea Președintelui Societății. „Branșă“ înseamnă centralele locale în țările prin care Societatea lucrează și sub conducerea unui director general sau local. În înțelesul acestor reguli, prin Europa se înțelege Europa continentală. Societatea are și conduce stabilimente tipografice la Berna, Elveția; Magdeburg, Germania și Cluj, România.

TIPĂRIREA ȘI LEGAREA CĂRȚILOR: Cărți, broșuri, reviste și altă literatură a Societății pentru Europa se va face și tipări numai la stabilimentele mai sus amintite. Toate stabilimentele de tipărire și legătorie ale Societății vor primi comandă pentru aceasta dela centrala din Brooklyn. Toate materiile, hârtie, pânză și alt material se vor cumpăra numai pe baza unei cereri aprobate de centrala din Brooklyn. Forma, câtimea și calitatea tuturor tipăriturilor și legăturilor de cărți se vor hotărî dela centrala din Brooklyn. Stabilimentele de mai sus amintite din

Europa vor proceda cu tipărirea lucrării numai după ce a primit dela centrala din Brooklyn o cerere prin care se comandă acea lucrare; iar instrucțiunile vor fi urmate în deaproape în ce privește forma, culgerea, etc.

EXPEDIEREA: Cărți și altă literatură vor fi expediate dela o branșă la alta sau alte depouri numai pe baza unei cereri din Brooklyn. Nici un fel de cărți sau altă literatură nu se vor expedia de vre-o branșă centralei din Brooklyn decât pe baza unei comande a zisei centrale; cu excepția acestei comande stătătoare, adică: două exemplare a tuturor publicațiunilor noi dela oficiile branșelor se vor trimite imediat după terminarea lor centralei din Brooklyn.

ORGANIZAȚIA BRANȘEI: Lucrarea din organizațiunea branșelor va urma în deaproape ordinea și regula care sunt în vigoare dela centrala din Brooklyn. Directorul denumit de către Președintele Societății este încredințat și responsabil de oficiul local, iar ceilalți din alle departamente vor fi cunoscuți ca officianți și nu mai mult ca capi de departamente. Va fi numai un singur cap al unei branșe. Lucrul va fi totuși împărțit în următoarele departamente: Administrație, peregrini, corectură, corespondență, expediție și control. Aceleași reguli care se aplică diferitelor stabilimente în Brooklyn vor fi urmate de stabilimentele branșelor de mai sus.

RAPOARTE: Rapoartele fiecărei branșe și stabiliment în ce privește fabricarea și tipărirea cărților și altă literatură se vor face la finea fiecărei săptămâni pe forma furnizată dela centrală și va fi semnată de directorul local și trimise următoarei adrese: Departamentul pentru Străinătate din Brooklyn.

FINANCIAREA: Fiecare din oficiile europene va face un raport financiar lunar pe forma furnizată de Societate. Centrala va dirija toate chestiunile financiare, va fixa pretul la toate cărțile și literaturii din fiecare țară; și pentru a ajuta la fixarea prețului vânzător, rapoartele lunare dela branșă vor da o listă a costului de producere a cărților, revistelor, etc. Nici o branșă nu va trimite bani unei alte branșe, decât pe baza unei cereri scrise dela Centrală. Nici o branșă nu va avea autoritatea să facă împrumuturi sau să ipoteceze sau să facă datorii în contra proprietății Societății. Nici ocupărare nu se va face de către branșă locală pentru echipament care ar trece de suma de 50 dollari [circa 11.000 lei] decât cu încuviințarea Centralei: Transformări în clădire, calorifere, clădiri noi sau părți de orice natură de care are nevoie branșă nu se vor cumpăra decât cu încuviințarea prealabilă a Centralei din Brooklyn. Excepții dela această regulă se fac numai în cazuri de urgență în care caz se pot cheltui până la suma de 25 dollari fără această încuviințare; dar motivele acestei cheltuieli se vor arăta precis în raportul următor.

FAMILIA BETHEL: Unde o astfel de familie se menține pentru binele acelor care lucrează la branșă echipamentul și cele necesare pentru întreținerea ei în ce privește mâncarea și alte trebuințe, se vor cumpăra cu cele mai rezonabile prețuri și se va face

raport în fiecare lună. Mobilarea camerilor, în ce privește albiturile, etc., se vor cumpăra numai pe baza unei cereri și aprobări dela Centrală. La familia Bethel directorul local va prezida la fiecare masă sau în lipsa sa, va denumi pe un altul. El va conduce serviciul.

SCOPUL: Scopul acestui aranjament este ca Centrala să steie în strânsă legătură cu toate branșele pentru ca lucrul să procedeze armonios și într'un chip economic și repede. În acest scop, aceste reguli sunt supuse schimbării de către Centrală.

PERSONALUL: Numărul de frați amployați de fiecare branșă sau stabiliment se va mărgini la cei cari sunt absolut de trebuință. Imediat după primirea acestor instrucțiuni, fiecare branșă va trimite o listă a tuturor fraților amployați dela branșă arătând departamentul în care lucrează. Acest personal va fi supus micșorării din partea centralei din Brooklyn. Nici o înmulțire de personal nu se va putea face la branșă decât cu consimțământul centralei.

PEREGRINI: Indată după primirea acestei scrisori fiecare branșă va trimite o listă Președintelui Societății a fraților angajați în serviciul de peregrin de fiecare branșă; și toți frații angajați ca peregrini vor fi denumiți ca și până acuma numai cu aprobarea Președintelui. Concedierea peregrinilor se va face de Centrala din Brooklyn. În cazul când un peregrin devine contrar și nu lucrează în armonie, directorul local are dreptul să-l oprească dela serviciu până ce chestiunea sa va fi supusă Centralei.

REDAȚIONAREA: Articolele publicate în Turnul de Veghere englez se pot traduce și publica în Turnurile de Veghere străine și nimic nu va apare în Turnul de Veghere decât ceea ce primește aprobarea Președintelui. În cazurile în cari aceasta se poate, traducerea se vor furniza din Brooklyn. Schimbări în traducere fie în cărți, reviste sau alte publicațiuni nu se vor putea face de nici un director local. Aceeași regulă se aplică și Epocii de Aur, cu excepțiunea lucrurilor de interes local a fiecărei țări, care să fie însă în armonie cu ideile generale ale Epocii de Aur, engleză, care pot fi tipărite de directorul local.

CORRESPONDENȚA: Toată corespondența cu privire la tipărirea literaturii, cărților și altor publicații se vor adresa Societății la adresa de mai sus, Departamentul pentru Străinătate; iar toate lucrurile aparținătoare denumirii și concedierii peregrinilor, lucrurilor redacționale ale Turnului de Veghere și Epocii de Aur și altor cărți, precum și cele aparținătoare chestiunilor financiare în afară de cele ce sunt cuprinse în rapoartele regulate, se vor adresa oficiului președențial.

COOPERATIUNE: Se invită și dorește prin aceasta cooperatiunea din inimă a tuturor directorilor de branșe cu scopul de a se ajunge la cele mai bune rezultate. Trebuie să ținem minte că noi îndeplinim lucrul Domnului numai prin harul său și că împotrivă ne stă un dușman bine înrădăcinat care lucrează contra noastră. Dacă noi vom lucra după regulă posedând și

manifestând spiritul Domnului, suntem asigurați de protecția și călăuzirea Sa. Făcând aceasta, vom fi în stare să dăm o mărturie mai efectivă și o socoteală mai bună de slugărnica încredințată nouă.

Al vostru frate și serv prin harul Său
(ss) J. F. RUTHERFORD

Trebuie o rânduială mai frumoasă ca aceasta? Poate o oaste înainta în luptă fără reguli în acea privință, și poate-și ea ajunge izbândă fără **supunere** la aceste reguli? De sigur, nu. Ce ar fi dacă în o armată fiecare companie sau regiment și chiar corp, ar avea reguli separate de alte corpuri, regimente sau corpuri? Desigur cu o așa armată, nici un general n'ar îndrăzni să pornească la război! Tot așa și Domnul. Putem fi ostași în oastea lui, numai „dacă facem toate câte ne zice” (Ioan 15:14) Lupta este a Domnului Oastea este a Domnului. „El pune pe membre în corp așa după cum voește.” (1 Corinteni 12:18) Ce ar fi de armată dacă soldații și-ar alege ei singuri oficerii? Curată anarhie. A ne vâri noi cu sila în poziții înalte în corpul lui Christos, este ceva nedemn pentru un creștin. Domnul nu permite așa ceva. Corpul lui Christos nu e o republică, democrație, socialism sau sovietism cu delegați și comisari. Organizația Domnului are cele mai severe și stricte reguli în Cuvântul lui Dumnezeu dela care nu se poate face abatere, fără să ne punem singuri afară din acea organizație.

Regulele de mai sus au fost citite și conferinței din urmă a fraților maghiari, cu gândul că „delegații” acestei conferințe vor putea vedea frumusețea și necesitatea acestor reguli și vor înceta de a mai turbura pe frați. Acea conferință n'a voit însă să știe de ele, numai dacă se modifică, iar unii s'au exprimat că ei nu vreau să știe de ele nici modificate nici nemodificate: ei nu recunosc nici pe cei cari le-au dat și nu vor să aibă nici o legătură cu centrala din Brooklyn. Bine înțeles, oastea Domnului fiind compusă din voluntari, nimeni nu e silit sau obligat la nimic.

Presupunând însă că regulile citate mai sus n'ar fi bune, poate un comitet oarecare face altele mai bune? Nu avem noi experiența trecutului comitet de șapte? Majoritatea membrilor acestui fost-comitet, bazați pe experiențele trecute sunt astăzi hotărâți în contra oricărui fel de comitet, fiindcă este absolut nepractic. Nu e important cine e la centru, cine e mai mare, ci important e se facă fiecare din toate puterile lucrului la care este pus să-l facă. Făcând aceasta, comitetul este a cincea roată la car, care în loc să ajute, împiedică. Deci nu de comitet are lucrul Domnului nevoie, ci de ostași bravi, de muncitori neobosiți și îndemnatnici. Experiența ne-a învățat, că cu cât e poziția unuia mai mică cu atâta poate servi el mai mult și mai bine pe Domnul și fraților în chip direct. Suntem de convingerea că numai cine nu vrea să muncească serios și să lupte pentru cauza Domnului, acela vrea să fie în comitet sau să fie președinte, conducător, cap. Dacă lucrarea lui Dumnezeu avea nevoie de comitete, atunci Domnul n'ar fi neglijat să ne arate aceasta în Scriptură. Nicăieri nu se amintește însă despre ele, cu toate că Scripturile vorbește cât mai deplin despre organizația Domnului și a Bisericii

Sale. Oare a scos Dumnezeu pe jidovi din Egipt printr'un comitet? Oare Isus și-a ales un comitet? Oare apostolii au ales un comitet dintre ei? Oare frațele Russell a lucrat cu comitete? De ce dară încearcă unii să vâre Domnului un comitet de care El n'are nevoie, cauza Sa n'are nevoie, frații nu au nevoie de el? Frații din America lucrează fără comitet, frații din Germania lucrează fără comitet, din Elveția fără comitet și toate celelalte țări tot fără comitete lucrează —și lucrează! Oare numai fraților maghiari din România le trebuie comitet? Ce fel de **sovietism** vreau ei să facă din lucrul și organizația Domnului? Unde află ei dovadă în Scriptură despre comitete?

„LUAȚI SEAMA DE VOI ÎNȘIVĂ”

Știm că vom avea iarăși de suferit batjocura că instituim un fel de „papă”, că „facem ca celelalte secte”, etc. În Volumul 6 românesc, pag. 230, fratele Russell spune:

„Conform părerii generale ce domnește printre creștini, Domnul nostru Isus Christos și-a lăsat biserica Sa organizată într'un chip care nu corespunde scopului dorit, și cu mijloace absolut nepotrivite, așteptându-se apoi ca poporul său să se folosească de propria sa înțelepciune pentru această organizare. Mulți oameni au fost pentru idea unei organizări mult sau mai puțin stricte, și astfel găsim diferite secte de creștini, organizate în diferite chipuri și cu multă sau mai puțină severitate, fiecare lăudându-și organizația, pretinzând avantaje față de celelalte. Aceasta e o greșală! Nu este rezonabil se presupunem că Dumnezeu, preorânduind această Nouă Creațiune înainte de întemeierea lumii, să fie atât de neglijent de lucrul său încât să-și lase poporul credincios fără o cunoaștere clară a voinței sale, și o orânduire potrivită bunului mers a lucrurilor. **Tendința minții omenești este către anarhie, pe de-o parte, sau către tiranie și încătușare pe de alta.** Orânduirea divină, evitând amândouă aceste extreme, desemnează pentru Noua Făptură o organizație extrem de simplă, lipsită de orice tindere spre încătușare sau anarhie.”

Nu există nici o dovadă că organizația Domnului ar impune vr'o regulă roboitoare asupra fraților; dar nici nu ne putem închipui ca Domnul să-și lase lucrul Său fără nicio regulă oarecare. Ordinea și regula sunt prima lege a cerului.

Confuzia care există între o parte a fraților maghiari se datorește câtorva peregrini și bătrâni. Vorbind despre timpul nostru Pavel spune: „Căci nu m'am ferit să vă vestesc vouă toată hotărârea lui Dumnezeu. De aceea luați aminte de voi înșivă și de toată turma în care spiritul sfânt v'a pus episcopi, pe care și a dobândit-o prin însuși sângele său. Eu știu că după plecarea mea vor intra între voi lupi grozavi, necruțând turma, și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați vorbind lucruri sucite ca să tragă după dânșii pe ucenici.” (Fapte 20:27-30.) Fratele Russell, convins din experiență proprie, că unii bătrâni se prea umflă la cap, a scris în 1916 următoarele:

„Mai întâi de a aminti partea tristă, amintim una pentru încurajare generală; anume că pe cât am putut judeca din întâlnirea noastră cu frații pe la diferite conferințe și adunări, n'a fost nicidecum așa un timp în care rândurile studenților în Biblie să poseadă un asemenea spirit de umilință, bunătate, răbdare, iubire, inteligență, credință, bucurie, ca acum.

„Ne cauzează adevărată durere însă a scrie că cele

mai multe din nerânduelile și necazurile adunărilor să datorese bătrânilor și diaconilor; nu tuturor, multumită lui Dumnezeu, ci numai unei mici părți din ei, judecând după plângerile care ne vin la centrală dela oile tulburate, care ne cer sfaturi ce să facă. Recomandăm poporului lui Dumnezeu că pe măsură ce ei observă deosebirea între servitorii adevărați și loiali ai bisericii și cei necredincioși, să aprecieze din ce în ce mai mult pe cei adevărați. Nu scriem acestea cu gândul să descurajăm pe cei necredincioși, ci cu scopul să le deschidem ochii asupra adevăratei stări de lucruri, ca nu cumva ar putea fi recăștigați din cursa adversarului, și astfel să fie ajutoși și nu împovărători și împiedecători ai turmei Domnului. Alegerea conducătorilor nepotriviți e un păcat învederat, și o înjosire asupra acelei adunări, dovadă lipsa minții spiritului.

„In repetate rânduri studenții Bibliei ne scriu că bătrânii lor încearcă să-i împiedece de a folosi Turnul de Veghere și publicațiile Societății ca cărți de studiu. Unii dintre aceștia bătrâni se întind atât de departe încât spun adunărilor că ei nu se unesc cu multe din cele scrise în Turnul de Veghere. Altă dată ei opresc întrebuintarea cărților de studiu în adunare. Suntem întrebați ce să facă în asemenea cazuri? Noi răspundem: Cei cari vor să urmeze acestor conducători, au dreptul s'o facă. Noi le vrem numai bine. Dar să nu ne alipim lor în nici un caz, și să nu-i suportăm în aranjamentele lor. E cea mai ordinară obrăznicie ca un asemenea conducător să încerce se spună bisericii sau adunării ce să facă și ce nu. Precum puterea alegerii sale la poziția de bătrân stă în mâna adunării, tot așa și puterea de concediere se află tot în mâinile ei. Recomandăm adunărilor să deie la o parte pe astfel de bătrâni, spunându-le cu frumosul că n'au nevoie de serviciile lor. Puși pe scaunul dinapoi, vor avea prilejul să se mai gândească și care poate să le fie de folos. Și adunarea va fi beneficiată din aceasta, fie că ei au sau nu altă persoană în adunare care să-i ocupe locul. Cu mult mai bine este să alegeți pe unul din rândul vostru ca conducător pentru deschiderea și închiderea adunărilor. Ori și ce e mai bine pentru păstrarea libertății și continuarea învățurii și studiului după reguli potrivite.

„Până acuma n'am dat sfaturi atât de aspre, dar observăm că multe din iubitele oi ale Domnului sunt turburate de aceștia, și împiedecate în dezvoltarea fructelor spiritului. Observăm că bătrânii aceștia devin din ce în ce mai îndrăzneți, și în aceeași măsură e și trebuința mai mare ca toți aceia care posed spiritul Domnului, și cari își dau seama că noi nu am urmat „istorisirilor închipuite cu iscusință” în descrierea planului divin, să ia o poziție hotărâtă împotriva acestor conducători greșiți, precum și pentru binele aceluia care întreabă de calea Domnului ca niciodată înainte... Sfătuim împotriva acestora o atitudine pozitivă, însă generoasă, și dacă se căsească chiar milă.

„Dară uni vor zice: Vom avea o mare ruptură în adunare dacă încercăm se facem ceva ce ar fi contrar unora, cari se îndeasă asupra noastră ca conducători. A începe acum vre-o mișcare înspre aceasta, ar fi a pune la cale primejdia împărțirii în două a adunării: și cum putem noi să și gândim la așa ceva, care ar conduce la această catastrofă?”

„Dar noi întrebăm: Ce este mai bine: a avea o adunare mică, care să fie condusă după trăsăturile arătate de Domnul, sau o adunare mare, care să susție principii contrar cu întocmirile Domnului, nimicindu-și singură interesele și scăzându-și influența dinlăuntru și din afară? Prin încurajând ca conducător pe unul care sau e „lup” sau „oaie” rătăcită în spiritul unui lup.”— T. V. 1920, pagina 186-187.

În Volumul 6 fratele Russell scrie:

„Biserica e cu mult mai bine fără servitori publici [oratori] decât se aibă conducător o „capră” cu limbă de aur, care de sigur n'o să le îndrepte inimile spre iubirea lui Dumnezeu, ci în mod seducător și cu viclesug, către ei și izvoare greșite. Domnul a prevenit bise-

fica contra acestora, iar Apostolul referindu-se lor scrie: „Dintre voi înși-vă se vor ridica bărbați vorbind lucruri sucite, ca să tragă după dănații ucenici”; iar Apostolul Petru spune, că „mulți vor urma după destrămările lor, din a căror pricină este defăimată calea Adevărului.”— Fapte 20:30; 2 Petru 2:2.

„Așa se întâmplă și acum. Mulți se predică pe ei înșiși în loc de a predica evanghelia, vestea cea bună a împărăției. Ei își atrag discipoli în loc să-i atragă spre Domnul și în unire cu dânsul ca membre ale trupului său. Ei caută să fie capi ai bisericilor; în loc de a îndemna pe toți spre Domnul, ca singurul Cap al corpului Său. Adevăratele oi trebuie să se rupă de către aceștia și să nu le deie nici o încurajare pe calea lor greșită. Apostolul spune despre aceștia că prezintă o înfățișare de cucer-nicie, negând însă puterea ei.”—2 Timotei 3:5. Volumul 6 românesc, pag. 241.

Mai departe fratele Russell spune:

„Apostolul scriind bisericii în privința acestora, spune: „Căci trebuie să fie și deosebiri între voi, pentru ca cei lămuriiți să se facă cunoscuți între voi.” (1 Corinteni 2:19, 20). Deci dacă împărțirile trebuie să vie, cu cât vin mai de vreme cu atât e mai bine pentru adevăr și pentru acei care în adevăr îl iubesc.”—T. V. 1920 pag. 188.

E clar din cele ce spune Sf. Pavel și cele scrise de fratele Russell că cauza turburărilor din adunări se datorește bătrânilor. Conferințele dela Tg. Mureș s'au făcut cu câțiva bătrâni fără știrea adunărilor, iar plănuitorii acestor conferințe au proclamat că cei câțiva bătrâni complotiși reprezintă pe toți frații din România. Aceasta e o duplicitate—adecă rea credință și fătărie. Când frații din România vor să se asocieze acestor comploturi, sunt liberi s'o facă; dar când aceasta nu e așa, atunci a sosit timpul ca adunările să ia măsuri contra acelor bătrâni cari fac de capul lor—după cum unele adunări au și făcut, punându-i jos din orice serviciu.

Mai departe, recunoaștem, că în trecut și peregrinii făceau cam după socoteala lor, după cum și unii care lucrau la centrală. De pildă, în mai multe rânduri s'a făcut sfat între noi cum trebuie să procedeze peregrinii și aceia dela centrală care merg între frați, cu scopul de a putea prezenta un front unic în fața dușmanului. Unii dintre peregrini și conducători atâta țineau la aceste sfaturi și reguli până eșiau din casă, și apoi între frați vorbeau lucruri cari nu se cuveneau. Vrem să înlăturăm acest obicei pe viitor, și în acest scop orice peregrin și servitor pus sau trimis în lucrul Domnului „de a împărți hrană” fraților va fi cerut să deie o declarație ca cele de mai jos, arătându-și poziția și atitudinea ce o are față de toată lucrarea Domnului. Acela care după ce va scrie această declarație, va merge după aceea între frați și fie în mod privat sau înaintea adunării, va încerca să facă pașalmăcuri și va lua atitudinii independente, spunând că el se deosebește de cutare sau cutare articol, că el este un creștin independent și n'are nimic de a face cu centrul lucrului, unul ca acela va fi invitat respectuos să-și ia drumul și să treacă în tabăra opusă unde va putea avea teren deschis s'o facă. E o fătărie și necinste din partea unui servitor al Domnului să ia banii de călătorie dela Societate și apoi să meargă între frați și să vorbească în contra ei, aranjând fel și fel de planuri pe sub mână, și să spună că nu ține cu Societate, etc. Unul ca acesta nu poate servi

cauza Domnului. Cine nu e hotărît pe partea Domnului și în organizația Sa, cu trup și suflet și fără nici o rezervă, acela este contra acestora și n'are ce căuta între ai Domnului.

Trebue și frații să fie însă cu precauțiune, și să facă deosebire între felul de a se exprima al unuia și felul de a se exprima al altui frate. Noi nu suntem toți la fel. Dar când un pelerin sau frate trimis de Societatea vine la voi, nu trebue să rămâie nici o îndoială în privința sa că el unde stă. Prin aceasta nu înțelegem că frații să-i ia la întrebări pe peregrini în privința poziției lor, căci aceasta se poate ușor observa din vorbirile 'sale—încătrău îndreaptă el inima fraților către Domnul și lucrul său, sau la neglijență, nepăsare sau împotriva acestui lucru.

În dorința de a lămurii această chestiune deplin am cerut fratelui Faluvégi să ne dea și el un rezumat descriind situația fostului comitet. El ne-a dat următoarea descriere:

DIN PUNCTUL DE VEDERE A LUI FALUVEGI

Iubiți frați:

Tuturora ni-e cunoscut că pe la începutul anului 1925, lucrul Domnului a fost din ce în ce mai mult împiedecat. Societatea de aici a ajuns într-o situație materială nefavorabilă și astfel poate din această cauză, sau poate din cauza pericolului intervenției din partea autorităților care amenințau serios Societatea, reprezentantul local al Societății a sîstat activitatea pe mai departe, și în același timp, afară de frații Filipoiu, Chințe, Ancăș și vre-o câteva surori, a concediat pe toți funcționarii Societății. Fiindcă și scriitorul acestor rânduri a fost printre cei concediați* a rugat pe reprezentantul Societății ca să-i deie unele instrucțiuni, ca să continue lucrul în limitele posibilității. Reprezentantul Societății a declarat că fiind timpul prezent nefavorabil pentru lucru, el nu poate face nimic, dar dacă eu cred că pot face ceva să fac. Cât privește lucrul, a spus că e mai bine a încerca decât să stăm în complectă inactivitate. În astfel de împrejurări s'a întâmplat înștiințarea adunărilor, ca să trimită reprezentanții la conferința ce s'a ținut la Targu Mureș.

Trimiși fraților din diferite părți au participat în număr de circa 75. Le-am descris pe scurt situația, propunând totodată și posibilitățile continuării lucrului. În acest scop le-am citit și scrisoarea trimisă conferinței de reprezentantul Societății. Toți reprezentanții adunărilor s'au decis pe partea ca lucrul să fie continuat mai departe. S'a ales atunci un comitet de 7, al cărui președinte am fost ales eu din partea comitetului. În timp ce fratele Szabo a fost însărcinat tot de comitet cu cassieria. S'a hotărît la acea conferință că se va înființa un fond de rezervă de 100 mii lei, în scopul susținerii lucrului. Reprezentanții adunărilor au fost după aceea instruiți să comunice hotărârile conferinței adunărilor lor respective, și dacă aprobă, hotărîrea va sta în picior, ceea ce s'a și întâmplat.

Fiind însărcinat cu editarea foilor și altor tipăriri, m'am interesat la Cluj la mai multe tipografii, și tipografia care ne va da oferta cea mai convenabilă, să le tipărim acolo. Broșurile numerii 1 și 2 le-am aranjat pentru tipărire și în prețul statorit de comitet, adică cu 100 lei anual, broșurile s'au pus în circulație. Celelalte broșuri au fost tipărite în tipografia Societății, întrucât reprezentantul

* Notă.—Fratele Faluvégi a fost concediat după conferința dela Tg. Mureș, și după ce comitetul de 7 i-a hotărît un salariu de 8500 lei lunar. Iar pentru serviciul cel făcea la Societate în legătură cu corectarea Volumelor I și V care erau atunci sub tipar el a continuat a primi unele alimente dela bucătărie. Tot astfel a primit locuință care costă 8500 lei lunar. Și concedierea sa a fost numai după conferință, și numai în ce privește salariul în bani.—N. Red.

Societății a promis că ne va face lucrările cu același preț ca și oricare altă tipografie. Lipsiți fiind și noi înșine de bani, iar Societatea stătea și ea singură pe marginea ruinei, nu ne-a putut acorda creditul necesar și din această cauză am fost siliți să intrăm în legături comerciale cu cei care ne ofereau mai ieftin.

INCEPUTUL MURMURĂRII

Însă abia au văzut lumina primele broșuri tipărite, când unii membrii din comitet au și început să-și exprime nu în mică măsură nemulțumirea lor. Unii dintre ei au început a se îndoi de costul facerii broșurilor și au început a se interesa la Tg. Mureș și în alte orașe despre costul broșurilor, cu toate că n'aveau însărcinarea aceasta. M'au somat ca imediat să plec la Tg. Mureș, ba fratele Jacob Béni a urgatat chiar mutarea mea dela Cluj la Tg. Mureș. Am îndeplinit cererea lor și am plecat la Tg. Mureș, ca să mă interez dacă este sau nu temeinică oferta „atât de favorabilă” a tipografiei despre care mi-se spunea atât de mult. Călăuzit fiind de fratele Thiess am ajuns la acea tipografie, și după mai mult timp petrecut în cercetarea și facerea ofertei s'a adevărit cum că cu nimic nu e mai favorabilă ca cea din Cluj.

S'a făcut atunci o liniște în privința aceasta, poate numai pentru aceea ca să urmeze un vifor mai mare după aceea. Între timp unii s'au sculat împotriva cu obiecțiunea că textul cuprins în broșură e mai puțin decât textul cuprins în revista dinainte [Örtorony]. Din nou alții au răspândit vestea neadevărată că prețul broșurei îl fixează în diferite chipuri, după anumite regiuni ale țării. S'a adevărit că vestea aceasta nu e adevărată. Alții din comitet au protestat contra conținutului broșurei și fiindcă n'au putut ținea pas cu lumina progresivă, mi-au atras atențiunea ca să nu public atari articole care se abat dela explicările fratelui Russell, spunând că vor fi numai piatră de poticnire fraților. Acestora le-am răspuns aducându-le aminte de faptul că la conferința din Tg. Mureș le-am spus precis că numai așa îmi iau încredințarea conducerii acestui lucru dacă ei vor lucra în deplină armonie cu Societatea. Astfel pe terenul acesta au fost siliți ca să tacă, cu atât mai mult cu cât ei știau că majoritatea fraților nici nu vor să știe de alt isvor afară de acela pe care Domnul l-a orânduit prin Societatea din Brooklyn.

Văzând că în acest chip nu-și pot ajunge ținta, unii din membrii comitetului au intrat în legătură cu unii bătrâni ai adunărilor, ca prin ajutorul lor să mă poată da la o parte din poziția ce ocupam și să pună pe ai lor în loc. Chiar fratele Samu András care—spre părerea mea de rău face astăzi parte din comitetul fraților despărțiți—a fost acela care mi-a spus că fratele Thiess, cu ocaziunea unei consfăturii frățești, la care erau adunați numai bătrânii, a propus ca să mă deie pe mine de-o parte, ca să nu mai stau în calea lor. Dar despre aceasta frații nici nu voiau să știe pe atunci. Când fratele Samu András mi-le-a spus acestea, el era în armonie cu adevărul prezent. Se vede însă că și pe el l'au luat de pe picioare și întunecat fiind de poziția de onoare și-a pierdut echilibrul sufletesc și astăzi nu mai este în stare a se reține de pe povârnișul la vale.

Aceasta stare adevărată că membrii comitetului nu se puteau împrieteni cu situația. Cu toate că peregrinii cari din cauza alegerii nu prea norocoase, au fost aleși și membrii ai comitetului, cu ocaziunea consfăturii noastre au făcut promisiunea că ne vor aviza din două în două săptămâni despre adunările cercetate, afară de frații Kiss Josif, și Szigyarto Elek, restul n'au voit să știe sau să-și îndeplinească această însărcinare. Și când unii dintre aceștia petreceau mai multe zile ba chiar unii și săptămâni întregi în același loc, au fost rugați ca să viziteze și alte adunări. La această rugare a noastră ei au răspuns că pe ei nu-i plătește nimeni, și astfel n'are nimeni dreptul de ai îndruma.* Aceștia

* Notă.—Asta e o altă dovadă că adunările și bătrânii fac rău atunci când îl desmiardă pe unul sau alt peregrin, dându-le bani și alte lucruri. Sistemul organizației Domnului este cel mai bun, de-a cere raport de toți banii primiți și cheltuiți. Dacă adunările ar contribui la aceasta, ele n'ar strica atâția peregrini.—Nota Red.

se amestecau mereu în privința conducerii și redactării lucrării, lucru pentru care ei n'au fost însărcinați, neglijându-și complect sarcina la care ei au fost puși.

Cel mai mare rău a fost—și aceasta se datorește mai mult neștiinței decât rețelilor voinți—că neparticipând până atunci la astfel de lucruri, nu și-au înțeles rolul, n'au știut unde e linia despărțitoare pe care nu le era erlat s'o depășească. Unii din ei așa credeau că eu deaceia sunt președinte și redactor, ca să aibă ei de cine dispune, pe când ei se înfiorau chiar și de povețele mele pline de iubire.

M'am interesat să știu care este în adevăr starea sufletească a acestor membrii din comitet, și între timp au primit informația că cu ocaziile lor la Cluj frații Thiess și Béni se aflau mai bine în societatea fratelui Nagy Bálint, care dela 1918 începând nimic activ n'a îndeplinit în cauza Domnului, și care, împreună cu câțiva alții au devenit Russellști [măcar dacă ar fi și asta] întrucât a declarat că nu mai e actual nici un adevăr dela moartea fratelui Russell Incoace. El și aceia cari cred ca dânsul cred că Turma Mică și cea Mare s'au dus iar ceilalți credincioși numai pe pământ pot rămânea, și dela acel timp Incoace botetul și consacraea nu mai au nici o valoare.

Tovărășia cu frații de atari idei de sigur nu putea să le facă bine—după cum aceasta o adevăresc faptele—și în sfârșit au ajuns și ei tot pe aceeași linie extremă, dela care eu le doresc din inimă o reîntoarcere.

„INȘELÂND ȘI FIIND INȘELAȚI”

Fratele Thiess, după cum am fost informat mai târziu a intrat în legătură prin corespondență cu răzvrățiții din Germania, abonându-și revistele acelor, citind fratelui Béni articole care defăimau Societatea și pe fratele Rutherford. Cu această ocazie s'a întâmplat mărinimoasa ofertă a fratelui Bálint—după mărturisirea fratelui Béni—că el, Nagy Bálint, este dispus să deie 100 mii lei pentru lucrul Domnului numai ca aceștia să înceapă răzvrătirea și deosebirea de Societate. Iar când ruptura s'a împlinit, fratele Nagy Bálint ar fi declarat că nu e dispus să deie nici un ban, fiindcă aceasta formație e și mai rea decât cealaltă! În astfel de împrejurări a fost sădită în inima unora sămânța stricăciunii, care încuibându-se a prins rădăcină iar azi a devenit tulpină.

Astfel deci stăteau lucrurile când s'a întâmplat că reprezentantul Societății la îndrumarea fratelui Rutherford a convocat pe frații români și maghiari adevărați pe conducătorii lor în vederea unei sfătuirii și raport comun în ce privește lucrul din această țară, care s'a ținut la 11 Octombrie 1925. Trimișii atât ai fraților români cât și maghiari s'au învoit ca frățitatea să alegă câte doi membrii care să lucreze în armonie cu reprezentantul Societății. Toți reprezentanții fraților români și maghiari au subscris această învoială, care a fost trimisă apoi fratelui Rutherford, care a aprobat propunerea fraților și a admis trei membrii în loc de doi. Din această alegere au eșit ca aleși, întrunind cele mai multe voturi frații Faluvégi, Kiss și Szabo Lajos, care au și constituit apoi comitetul amintit. Deși alegerea s'a întâmplat conform Bibliei, totuși unii care au rămas pe dinafara comitetului n'au fost mulțumiți, și s'au pus pe lucru ca să anuleze această alegere.

Abia se terminase alegerea când membrii comitetului au sosit la Cluj fără nici un preaviz, care dealtfel era un obicei deja stabilit la ei de a veni la Cluj [cu excepția lui Simon Illés] ca să revizuiască cassieria care se afla la fratele Szabo Lajos. Cercetarea n'a descoperit nici un fel de nereglă.

După spusele lor proprii ei numai pentru aceea au venit ca să se uite puțin în cassierie, că anume pentru ce s'au cheltuit și ca nu cumva să se fi întâmplat vre-o excocherie, după cum unii dintre ei primiseră „informațiuni”. Au mai obiectat și la acordarea unor împrumuturi. Însă cel mai mare pain în ochi a fost prețul prea mare al revistei Keresztyén Zarándok pe care au voit să-l stabilească la 160 lei. Fratele Nemes Lukács a ajuns pe ternul reducerii prețurilor, cu cel mai mare record, întru cât a declarat că Zarándok să fie redactat și editat cu un preț mai mic decât al broșurilor, și sub influența sa a și

fost redus la 120 lei. Împreună cu fratele Szabo am declarat că prețul acesta nu va putea sta, fiindcă venitul total din Zarándok e cu mult mai mic decât cheltuielile cu facerea lui. M'am referat la faptul că prețul broșurei era 160 lei, și că e nepotrivire din partea lor să reducă prețul unei foi mai mare ca broșura la 120, în timp ce toate cele trebuincioase pentru redactarea și editarea lui se urcă din zi în zi. Toate argumentele ne-au fost însă zadarnice. Am recunoscut atunci mai clar, că învinuirea unora se ascunde în jarul amărăciunii care nu voește să se stingă, întru cât pe baza voturilor deja sosite se vedea clar că ei vor rămânea pe dinafară. Ceva mareț, ceva popular, trebuia deci să se întâmple, să săvârșească ei, ca frații să se convingă că alegerea pe care au făcut-o n'a fost bună și ar fi fost mai la loc dacă li alegeau pe ei, cari cu oferta lor efimnă erau gata să apere interesele materiale ale fraților.

Aceasta le-a fost unealta în mână de care s'au folosit și se folosesc ori de câte ori li-se prezintă ocaziuni, propovăduind că din cauza scumpirei cărților se periclitează interesele materiale ale fraților. În campania aceasta toți membrii comitetului au participat și la un timp chiar și fratele Kiss, care din cauza experienței trecute putea să știe mai bine. Cu toată dorința mea de a nu spune aceasta, totuși pentru adevărea celor întâmplate trebuie să spun că nici pe el nu l'a mulțumit rezultatul alegerii și o bucată de vreme a petrecut-o și el în starea păgubitoare a șovăelii și nemulțumirei. Mai târziu și-a redobândit convingerea și starea sufletească a unei hotăriri în această privință.

Întru cât nu ne-am învoit asupra stabilirii prețului revistei, l'am rugat pe fratele Béni că dacă din banii intrați pe abonamente nu se vor acoperi cheltuielile cu redactarea ei, va fi el dispus să steie chizeș și a plăti diferența? Aceasta însă n'a voit s'o primească. Astfel s'a întâmplat că au hotărât să cheme o conferință frații Thiess, Béni, Lucaci, propunere pe care a părtinit-o și fratele Kiss. Prevăzând că conferința va avea urmări dezastruoase pentru starea sufletească a fraților, am îngăduit scăderea prețului. Am făcut aceasta deoarece să apropia Cîna Domnului și n'am voit ca tocmai înaintea acestei importante sărbători pentru frați să le pericliteze sufletul cu apucăturile nelegiuite ale adversarului. Astfel cu mare greu conferința s'a amănat pentru Rusali, deși ceilalți au stăruit să se facă mai de vreme. Eu m'am ferit de ținerea conferinței și am declarat că numai în acel caz voui fi dispus a participa la ea dacă acea conferință nu va fi locul luptelor individuale și totodată va fi liberă de atac contra Societății, și se vor ținea numai vorbiri edificatoare pentru frați în interesul fraților. Am făcut această declarație deoarece am observat din luptele de mai înainte că lupta se va duce față de frații care scumpesc și față de Societate, și care ar putea duce la desbinare, lucrul care s'a și întâmplat.

După decurgerea acestor evenimente comitetul de 3 și în înțelegere cu fratele Filipoiu am hotărât că vom înștiința pe frați în privința unei amănări a conferinței, deoarece între timp ne sosise informația că fratele Rutherford ne-ar face o vizită, și cu aceea ocazie credeam de bine ca neînțelegerile ivite între noi să le punem înaintea sa și să ajungem la o înțelegere. Am mai crezut că cu încetul și cu timpul ne va face să uităm pricinile dintre noi, și astfel se va evita o ruptură pe chestii neînsemnate.

Dar cu toate că avizul cu amănarea conferinței era iscălit de comitetul de 3 și de reprezentantul Societății, fratele Filipoiu, și despre care au luat cunoștință și frații Thiess și Béni, totuși acești din urmă nu s'au liniștit. S'au pus pe lucru și au adunat câțiva bătrâni la Tg.-Mureș și din împrejurime care simpatizau cu ei, ca ei câțiva să schimbe hotărârea fraților. Fratele Thiess a săvârșit necuviincioasa faptă de a smulge avizul trimis la Tg.-Mureș din mâna fratelui Gál ca să nu ajungă în mâna fraților.

Și acum întreb: să judece cititorii: a fost aceasta la loc din partea lor? Iar dacă nu, care ar fi fost atunci procedura indicată de Biblie?

Liniștii și fără nici o nemulțumire trebuiau să aștepte îndrumările mai departe a Societății și a comitetului de 3; întrucât comitetul reprezenta adunările, fiind ales de toți frații. [Cu excepția adunării din Aninoasa și din Sărata,

care s'a ținut de-o parte de alegere, deși bătrânii acestor mereu accentuează că voința fraților e hotărâtoare! Insa frații Béni și Thiess, durere, n'au putut rămânea liniștiți. Conferința au ținut-o și în contra hotărârii comitetului care reprezenta majoritatea fraților, cei câțiva bătrâni au încercat să schimbe rânduiala aprobată din Brooklyn și aprobată de majoritatea fraților prin votul lor.

După ținerea conferinței ei și-au îngreunat răspunderea și mai tare cu tipărirea unui aviz distribuit fraților și adunătorilor, în care ei arătau lucruri necorespunzătoare adevărului cu scopul de ai induce în eroare pe frați. Este o minciună susținerea celui aviz că participanții conferinței ar fi reprezentat 800 de frați. Când aceasta i-am adus înainte fratelui Béni el a răspuns că deși n'au putut fi de față reprezentanții celor 800 de frați, au fost de față în tot cazul reprezentanții alor 300 de frați. Dacă așa de ușor a îngăduit 500, dela 800 la 300, l'am mai rugat să mai lase 100 și încă o sută, căci au fost acolo numai puțini din adunările din Tg.-Mureș și jur. De altă parte, dintre cei care au fost prezenți nu aveau autorizație din partea adunătorilor lor să facă răzvrătirea pe care au făcut-o.

Partea cealaltă a avizului care se referă la mine vrea să ascundă adevărul. Recunosc cum că prețul revistei Zarándok l'am stabilit împreună cu fratele Szabo Lajos, și intrucât mai întâi am făcut bugetul pe baza căruia să lucrăm mai departe. S'a stabilit că nici suma aceasta nu vor putea acoperi cheltuielile editării și publicării revistei, pentru care motiv am văzut de bine ca conform sfătuirii mai dinainte să tipărim foia cu „Buna Speranță”—care să practice la frați din toate părțile, și care metodă a fost introdusă de fratele Russell pentru a li-se da fraților ocaziune de a contribui cu ori cât de mică sumă la cauza Domnului. Am făcut aceasta pentru că frații uitaseră de promisiunea celei 100 mii făgăduite pentru lucrul Domnului, și fără de care nu am fi putut edita lucrările proiectate și anume „Az Igazság”, Albumul fratelui Russell și Calendarul. Cu bucurie recunosc că după distribuirea fișei cu „Buna speranță”, frații au contribuit cu zel după posibilitatea lor mai bună și astfel au ajutat lucrul Domnului, chiar și dacă nu au împlinit făgăduința anterioară. Multe suflete nobile ne-au mărturisit bucuria ce le-a cauzat Buna speranță, intrucât cei câțiva lei nu-i puteau trimite altcum. Impreună cu alții însă puteau satisface dorința sinceră a inimei lor.

Cred din toată inima că ni-se pretinde să lucrăm din toată puterea pentru cauza Domnului, căci inactivitatea e un păcat. Deci n'am nuzuit să facem cât mai mult pentru preamărirea Părintelui nostru și a Domnului nostru Ius Christos. Dacă dușmanii mei caută să înțeleagă greșit această activitate a mea și a celor care au conlucrat cu mine, pot s'o facă. Nu voi arunca cu pietre în ei, dar îi provoc să dovedească cu Scriptura nepăsarea lor față de aceia cari vestesc pe Rege și Impărăția Sa.

Nu mă tem a recunoaște nici faptul că-am împrumutat dela cassier 15 mii lei pentru care soția mea a garantat cu casa ei, căci ea mai are o casă, și astfel dispune de 15 mii lei garanție. Eu personal n'am nici un leu. Această sumă n'am cerut-o însă pentru acoperirea lipsurilor mele personale sau ale familiei ci pentru ajutorarea unui băiat a unui frate ce se afla în mare mizerie cu familia sa—despre care fapt comitetul s'a convins, cu acea hotărâre că dacă el n'ar fi în stare să plătească suma indicată, atunci voi plăti eu și soția mea 5 mii lei, căci respectivul nu a putut plăti decât 10 mii. Și cu toate că am comis această greșală prin procedura mea, am plătit-o prin rate lunare și din care cauză numai eu și familia mea am avut de suferit. Totodată nici lucrul Domnului n'a suferit căci cele necesare pentru conducerea sa au fost totdeauna. Și dacă am întrebuințat banii Domnului pentru ajutorarea unui semen, merită condamnare, eu cer din inimă iertare fraților. Dar totodată rog pe consacrații Domnului să se examineze și ei pe ei, și să întrebe, dacă nu cumva făptuiesc și ei fapte condamnabile, atunci când banii lor și-i pun cu dobânzi pentru interesul lor personal și pentru strângerea averilor pământești? Căci, deși banii lor sunt poate acasă, sau poate depuși în bancă, tot așa de bine trebuie să deie

ei socoteală Domnului despre ei, cum trebuie să dau eu despre cele 15 mii datorii casei.

După diferitele vești care circulau printre frați, despărțirea acestor nemulțumiți de Societate nu mai era evitabilă. Astfel eu, frații Filipoi și Szabo Lajos am călătorit la Tg.-Mureș ca pe baza cuvântului lui Dumnezeu să căutăm să convingem pe frații respectivi despre greșala pe care au apucat. Fratele Gál cassierul, precum și Vasile Panczel vizirul noii formațiuni au fost de față cu această ocaziune. Consfătuirea noastră i-a convins de greșala căiei pe care au apucat, fapt pe care l'a exprimat prin aceea că intrucât ei sunt niște unelte nevinovate ai acestei afaceri vor căuta să-i convingă și pe ceilalți de această greșală. Fratele Gál chiar și în rugăciune și-a mărturisit pașul greșit și-a cerut iertare dela Domnul nu numai pentru el dar și pentru ceilalți toți cari erau împreună cu dansul.

E regretabil însă, că aceasta dorință ori cât de sinceră ar fi fost ea atunci, n'a ținut decât câteva zile până ce au venit frații Thiess și Béni care i-au capacitat din nou și despre care fapt cum că ei rămân lângă părerea lor originală, avizându-ne prin scrisoare. (Publicată la pag. 10.)

Astfel au fost cauzate desbinările între frații creștini din interese materiale neînsemnate. În loc să fi suferit pagușa materială de a plăti pentru Keresztyén Zarándok, mica sumă de 200 lei (și conform Scripturilor să devie mai bogat), ei și-au jertfit pacea și fericirea sufletească, au desfăcut continuitatea sufletească ținută până atunci cu frații Domnului și lovesc acum cu săgețile otrăvitoare de defăimare în aceia care pentru adevăr, ca și mine însumi, au jertfit totul, până chiar și viața lor.

După conferința din Tg.-Mureș precum și după distribuirea „Avizului” valurile pătimase s'au ridicat și mai înalt. În loc să fi ținut strâse împreună firele scumpe de mătase ale înțelegerii reciproce în lucrul Domnului și iubirea frățească, ei au început a bea din apa puturoasă și murdară a defăimării provenite din luptele reciproce și s'au lăsat conduși în afară de terentul spiritual al poporului lui Dumnezeu. Acest torent a inundat casa sufletească a unora ducându-i valurile într-o tabără opusă lucrării Domnului.

Toate încercările pentru conlucrarea pacinică între frați au fost zădărnice prin purtarea nechibzuită și încăpăținată a unora din fostul comitet de 7, care fapt s'a adevărit mai târziu cu ocaziunea întrunirii ținută la Tg.-Mureș cu membrii comitetului. Fiind și eu chemat la această consfătuire, am compus înainte pentru această ocazie un fel de declarație către frați, sperând că pot să-i câștig pe membrii comitetului și să îndepărtăm pe dușmanul nostru nemernic dintre noi și din jurul grădinei lui Dumnezeu. Textul scrisorii pe care l'am înaintat spre subscriere îl reproduc aici după cum urmează. Această scrisoare avea să se adreseze către toți frații în general cu iscălitura fostului comitet în vederea unei neînțelegeri:

Iubiți frați în Domnul:

„Duminecă în 9 l. c. subsemnații foștii membrii ai comitetului de 7 [cu excepția fratelui Simon Illés] ne-am adunat la Tg.-Mureș în vederea unei consfătuiri comune, și cu scopul de a afla posibilitatea conlucrării pe mai departe și astfel să putem conlucra în interesul fericirii și bunei stări a poporului lui Dumnezeu, luptând contra inamicului nostru comun, Satan, care cu toate puterile se luptă în contra poporului lui Dumnezeu, contra spiritului iubirii, contra unității frățești, ai căror martori dureroși am fost în ultimele săptămâni trecute.

Subsemnații recunoscând că astfel multe inimi nobile au fost rănite, am crezut de datorința noastră preeminată ca pe baza cuvântului lui Dumnezeu să examinăm cauzele care au contribuit la provocarea acestora cu gândul ca să restabilim unitatea și pacea frățească. Cu această ocazie s'a constatat că în mică sau mare măsură noi cu toții am contribuit la această stare, deși totodată s'a dovedit că cele săvârșite de fiecare din noi au fost pe baza motivelor celor mai bune pentru interesele poporului lui Dumnezeu dar din cauza imperfecțiunii inerente scopul dorit nu l'am ajuns prin metodele întrebuintate.

Acum când subsemnații recunoaștem aceasta cu toții, regretăm că v'am cauzat supărare inimei voastre și mai departe promitem a vă dovedi o purtare mai zeloasă față de atacul dușmanului nostru cel mare care caută cu toată puterea o desbinare în unitatea frățească.

Pentru a ajunge la această țintă ne însușim regulile fratelui Rutherford, al căror text ni-l însușim cu toții, și vom proceda conform celor expuse în aceste reguli, cu toate că unora din noi acestea de-ar cauza poate unele nedumeriri. Însă scopul apărării unității și păcii frățești cu toții ni-le însușim, crezând că Domnul își conduce lucrul său și se îngrijește ca toate să se îndeplinească în mod regulat și în armonie cu voința lui Dumnezeu.

În timp ce vă comunicăm acest aviz, vă rugăm să acoperiți greșelile și imperfecțiunile noastre, și să invităm la o conlucrare și mai departe, dându-ne seama că vechea lume se sfârșește și Regele cel nou și-a luat în stăpânire domnia pentru nimicirea nemernicului dușman al nostru, Satan, întemeind împărăția așteptată atât de mult, spre binecuvântarea tuturor popoarelor de pe pământ.

Repetând cererea noastră în vederea unei conlucrări armonice, vă rugăm totodată să vă rugați pentru noi ca noi din toată inima să putem lucra în armonie în interesul de a ține legătura unității între poporul lui Dumnezeu.

INACCEPTABIL

Abia am citit rândurile de mai sus, relativ la unitatea frățească, și s'a și stărnit o mare amărăciune în inimile unora din comitet, fapt pe care scriitorul nu și-l'a putut explica pentru ce. Fratele Lucaciu s'a împotrivit chiar și la citirea scrisorii și voia să o întrerupă, și numai cu mare greutate am avut prilejul să o pot citi până la sfârșit. Acum săgețile de ură, dispreț și scârbă ale lui Satan se aruncă asupra mea—care în semnul iubirii și păcii am venit să intrunesc laolaltă inimile frățești. Atitudinea fratelui Thiess încă a dovedit incompatibilitate și s'a împotrivit. Abia fratele Bēni a consimțit să primească declarația, însă nici el n'a voit să o subscrie. Mai departe atitudinea nervoasă a fratelui Kiss și refuzarea sa de a subscrie sus amintita declarație l'a condus și pe fratele Bēni la o poziție contrară, așa încât numai eu și fratele Szabo Lajos am fost dispuși să o iscălim.

Deci ruperea dela Tg.-Mureș a fost inevitabilă cu toată stăruința noastră în vederea unei înțelegeri. Trebuiau satisfăcute anumite ambițiuni individuale și fiindcă Domnul a stat în calea acestor împliniri, membrii comitetului au fost târâți pe stâncă pașilor greșiți. Astfel unde noi am început a ne trezi din letargia trecută și începeam a pipăi prin fereastra obscură a luminii sufletului lor, evenimentele cari prin uneltirea dușmanului au ajuns pe o cale extremă.

Ce urmează după aceasta e numai urmarea firească a toată dușmănia, desbinarea semințelor incolțite de mai mult timp, care semințe au fost semănate în inimile celor pașnici. Cei rupți de Societate au aranjat o nouă conferință la Tg.-Mureș spre a-și liniști conștiința, dându-și seama că hotărârile luate dela întâia conferință își vor pierde valoarea dată nu vor putea atrage pe mai mulți de partea lor. A doua conferință s'a întâmplat tot pe acea bază de înșelătorie ca cea dintâi, fiind ca cu tot prețul să producă un fel de aparență, că acumia procedează în mod legal întrucât au câștigat pe mai mulți bătrâni de adunări în mod chiar creștinesc, făurind mai multe defăimări contra subsemnaților și a altor frați.

Nici a doua conferință n'a condus la liman pe poporul lui Dumnezeu bătut de atâtea vânturi și furtuni. Conferința aceasta însă a adus la suprafață lucruri cari demult existau în sinul lor, anume că unii membrii ai comitetului au trebuit să deie pe față când li s'a pus întrebarea că contra sau lângă Societate vreau ei să steie. Deși unul a căutat pretexte și posibilitate ca asinul lui Balaam ca să iasă din poziția neplăcută în care se afla, totuși în urmă au trebuit să ia hotărâre în dreapta sau în stânga. Cu excepția fraților Thiess și Bēni, care au rămas lângă comitetul format în Tg.-Mureș [fiind chiar creațiunea lor] ceilalți membri ai comitetului au primit să se alieze Societății.

Am încercat să redau pe scurt punctele mai principale și felul cum au decurs întâmplările care au dus la despărțirea de azi, crezând că credincioșii vor putea să vadă că șefii opoziției au voit cu orice preț să efectueze o ruptură între poporul lui Dumnezeu și ei să devină capi.

Faluvégi Dénes

DECLARAȚII DE LOIALITATE

Cunoscând că trăim timpuri când trebuie să luăm hotărâri eroice pentru Domnul și cauza Sa și datorită

faptului că Satan caută să răspândească cât mai multe minciuni pe socoteala acestei cauze și a acelor cari supaortă această cauză, reproducem declarațiile de mai jos cu gândul de a împrăstia orice îndoială între frați în privința acelor cari vor să conlucreze loiali cu Domnul și organizația Sa. Aceste declarații au fost necesitate din cauza următoarei scrisori:

Tg.-Mureș, la 17 August 1926.

Iubite frate Szabo:

Aici la Târgul-Mureș și împrejurimi se răspândește tot felul de povești și minciuni de cei interesați în noua mișcare, și anume că tu l-ai fi îndemnat pe fratele Gál să continue cu „Hit-Probák“ că le vei ajuta cu manuscris ale celor mai noi articole, și că și voi, adecă tu și fratele Faluvégi, vă veți despărți de Societate și de frații români: Aceste vești cei interesați le-au răsuândit în toate părțile acestea și fac mult rău cauzei și iubiților Domnului.

Trebuie să luați măsuri în sensul că acestora să li-se taie prilejul de a răspândi astfel de nimiciri pe socoteala voastră, și din care cauză mulți dintre ai Domnului nu știu încătrău s'o apuce.

Domnul fie cu voi cu toți, al vostru frate

Iosif Kiss

FRATELE FALUVEGI DESMINTE

Pentru a împrăstia orice umbră de îndoială în privința sa, și a pune chestiunea la punct fratele Faluvégi servește pe frați cu următoarea

DECLARAȚIE

Subsemnatul Dionisiu Faluvégi, având în vedere că în prezent Satan desfășoară o mare activitate între frați și răspândește vești rele despre mine și despre activitatea mea în serviciul Domnului, și având în vedere mai departe situația tulbură ce domnește între frați, când se cere ca să luăm o poziție hotărâtă sau lângă Domnul sau contra Sa, voesc se aduc la cunoștință fraților următoarele:

- 1) Stau în deplină armonie cu Societatea din Brooklyn ca organizație a Domnului care îndeplinește lucrul lui Dumnezeu pe întreg pământul.
- 2) Sunt în deplină armonie cu adevărul prezent și îmi aflui deplina bucurie în el.
- 3) Sunt în deplină armonie cu adevărurile descoperite prin Turnul de Veghere din trecut cât și din prezent.
- 4) Cred în întregime adevărul cuprins în versurile din Proverbe 4:18.
- 5) Sunt în armonie cu centrul local al Societății, și voesc a lucra în deplină armonie cu ea.
- 6) N'am nici o legătură și nici nu vreau să am cu răsvrățiții dela Tg.-Mureș.
- 7) Orice știre ce s'ar răspândi afară de cele cuprinse în prezenta declarație nu corespunde adevărului.

Cluj, la 18 August 1926.

Faluvégi Dénes

Fratele Ludovic Szabo fiind în străinătate i-am comunicat scrisoarea lui Kiss, la care ne-a dat următorul răspuns:

Iubiți frați:

Prin rândurile următoare voesc ca în modul cel mai deschis se declar tuturor fraților următoarele:

După ce lui Satan i-a reușit să strice rândurile poporului lui Dumnezeu, provocând ruptura prin aceea că i-a reușit să turbure mintea unora, care s'au despărțit în ceata dela Tg.-Mureș: Panczel Lászlo și Gál Sándor și conșoții cari s'au organizat într'o formațiune contrară poporului lui Dumnezeu, caută să inventeze acum fel și fel de defăimări și vorbe rușinoase, folosindu-se de orice unealtă a nedreptății care le stă la îndemână, și astfel

au căutat să răsucescă cuvintele mele care aveau de țintă găsirea unei căi de regulare și împăcare în vederea unei unități frățești, și care au fost întreprinse cu totul în mod privat. Cu toate acestea, străduința mea ei au răstălmăcit-o greșit, voind să facă din cuvintele mele o propagandă în favoarea și folosul lor și o armă în contra aranjamentelor Domnului precum și contra conlucrării cu Societatea din Brooklyn. Fiind informat de toate aceste manopere ale dușmanilor lucrului Domnului și cu scopul și în vederea ca consacrații Domnului să nu fie seduzi de astfel de neadevăruri, vreau să îmi precizez atitudinea față de lucrul Domnului și de Societate prin următoarele:

1) După credința și cunoștința mea biblică Societatea din Brooklyn îndeplinește astăzi în toată lumea lucrarea de vestire e evangheliei în curățenia ei dela început, clarificând numele lui Dumnezeu și pune mărturie că Iehova este Dumnezeu și Isus Christos este Răscumpărătorul omenirii și Regele viitoarei împărății. Creștinii consacrați care lucrează în armonie în această Societate constituie organizațiunea lui Dumnezeu—Sionul.

2) Societatea din Brooklyn, cu toate branșele ei în diferite țări, este factorul care distribuie hrana spirituală la timp poporului lui Dumnezeu și tot astfel și în România. Membrii ei, ca oameni, deși au defecte trupești, totuși prin credincioșia lor față de Domnul și lucrul Său, sunt unelte puternice spre îndeplinirea lucrului prezent al lui Dumnezeu. Consider ca cel mai mare prilej și îmi cauzează cea mai mare bucurie a avea parte să conlucrez în această organizație a lui Dumnezeu, atât în trecut cât și în prezent, împreună cu iubiții mei lucrători în măsura în care am putut lucra la vestirea evangheliei. De asemenea, socotesc și pe mai departe ca cel mai mare prilej a lucra și cu mai mare hotărâre înlăuntrul acestei organizații și resping, ba chiar consider ca o calomnie murdară, toate veștile contrar răspândite despre mine.

3) Toți frații să știe că orice mișcare ce tinde la dărâmare și răzvrătire în contra prezentei lucrări a lui Dumnezeu, provine dela Satan, iar toți acei care sunt interesați în astfel de mișcări sunt uneltele rătăcirii lui Satan. Prin aceasta invit pe toți frații să se deperte de Satan și de aceia cari încearcă să se pună împotriva cu organizația lui Dumnezeu fie prin cuvinte frumoase, sau prin defăimări, nimicuri și răspândiri de vești mincinoase. Să venim să lucrăm împreună în organizațiunea Domnului, în care este loc pentru toți, nu după voința noastră, ci după voința lui Dumnezeu; nu după conducerea noastră, ci după a Domnului. Dumnezeu are în prezent numai una singură organizație, un singur lucru, după cum are și numai un singur popor peste tot pământul. Deci orice mișcare, cum e aceea dela Tg.-Mureș, sau altele asemănătoare din alte țări, este dela Satan, iar membrii sau persoanele care conlucrează la acestea, se fac fără știrea lor uneltele Satanei, defăimătorul poporului lui Dumnezeu.

„Impotriviți-vă Diavolului, și va fugi dela voi.”
Fratele vostru în serviciul Domnului nostru Isus Christos, Regele regilor.

Budapesta, la 18 August 1926.

Szabo Lajos

DECLARAȚIA FRATELUI LUCACIU

Tot la fel fratele Lucaciu, socotind că și în privința lui există unele îndoeli între frați, și dorind să facă tot ceea ce poate înlăuntrul taberei și organizației Domnului, își clarifică poziția sa astfel:

Din pricina multelor neînțelegeri între frați, care sunt totodată semne dureroase ale timpului prezent de ispite și încercări, subsemnatul, cu conștiința inimii mele și cu conștiința curată, declar următoarele:

1) De când am intrat în legătură frățească cu Brânșa din Cluj a societății din Brooklyn, totdeauna am fost și sunt și în prezent în armonie cu activitatea centralei locale.

2) Recunosc că unica organizație a Domnului Socie-

tatea, conducătorul căreia din încredințarea Domnului și a fraților e fratele J. F. R.

3) Recunosc articolele din „Keresztyén Zarándok”, traduse din Turnul de Veghere englez, ca adevărate și singure în ce privește călauza adevărului, și potrivite ca să ne împropăteze și să ne îndrumeze spre o activitate bucurasă.

4) Declar mai departe că voesc a trăi și activa în armonie cu Societatea descrisă în premergătoarele trei puncte și voesc a contribui și conlucrea la mărturisirea adevărului vestit de aceasta și a sta în strânsă legătură cu frații lângă acest adevăr.

5) Cu mulțumire și recunoștință față de Dumnezeu pentru binecuvântările de până acum, precum și cu dorința de a rămănea lângă cele spuse mai sus până la moarte, am toată încrederea că Domnul îmi va ajuta și îmi va da tot sprijinul în aceasta.

6) Toate cele ce sunt contrare celor expuse mai sus, eu le declar ca fiind în afară de organizația și lucrul Domnului și evit orice relație religioasă cu ele.

Satu-mare, la 19 August 1926.

Nemes Lucaciu

DECLARAȚIA FRATELUI ILLEȘ

Dacă și în privința fratelui Illeș în trecut n'a existat nici o îndoială, dar pentru că să evite orice astfel de îndoeli pe viitor, fratele Illeș face cunoscut fraților următoarele:

Ca până acum, așa în prezent și tot astfel pentru viitor, fiind în deplină armonie cu Societatea din Brooklyn, care reprezintă adevărul prezent, relația mea cu ea întru cât privește credința și activitatea o declar prin următoarele:

1) Recunosc Societatea din Brooklyn ca canalul prin care Domnul ne împarte adevărul, cu fratele J. F. R. în fruntea ei.

2) Mă simt din toată inima mea în armonie cu toate acele adevăruri și care s'au tras și se trag de acolo, crezând cu toată convingerea mea, că acestea sunt în prezent cele mai necesare pentru ridicarea, încurajarea și sfătuirea poporului lui Dumnezeu.

3) Recunosc cum că Societatea din Brooklyn, în România este reprezentată prin Centrala din Cluj. Mai departe cum că fratele Onisim Filipoiu este însărcinat din partea fratelui Rutherford cu reprezentarea ei și cu conducerea chestiunilor de credință de aici.

4) Sunt și voi fi în armonie cu Societatea din loc până când vor fi conduse chestiunile atât cele de credință cât și cele administrative după normele statorite de Societatea din Brooklyn.

5) Sunt și voi fi în armonie cu cauza sfântă și orice activitate desfășurată de Societate în trecut și prezent și care servește interesele fraților.

6) Sunt în armonie cu toți acei frați, care sunt în serviciul împărăției Regelui, conduși și îndemnați de neegoism și de adevărurile prezente.

7) Orice alte formațiuni sau grupări cari se văd a fi în nearmonie cu cele de mai sus, le declar ca nefiind dela Domnul.

Ticud, la 23 August 1926.

Simon Illeș

APRECIEREA FRATELUI CIUGAȘ

Iubiți frați:

Dorind a-mi păstra sinceritatea și nepărtinirea, trebuie să fiu recunoscător, că lucrul desfășurat de Societate prin brânșa română dela anul 1920 începând, este lucrul Domnului care a înaintat ca prin minune în ciuda tuturor piedecilor și dușmanilor ce i-au stat în cale de atunci și până acum.

Sunt recunoscător de binefacerile venite dela Societatea sus numită, prin frumoasa literatură ce a fost dată afară, care mi-a făcut mult bine, după cum știm că a fost editat regulat Turnul de Veghere în cele două limbi. Apoi bro-

șura Milioane, Ce spun Scripturile despre Iad, Harfa lui Dumnezeu, Taina Implinită, Fotodrama Creațiunii, Mana Cerească, Tabernacolul, Impăcarea între Dumnezeu și om (Vol. 5 maghiar), Epoca de Aur, Un Guvern de Dorit, Dezastrul Lumii, Socialismul și Biblia, Creerea Lumii, și altele. Privind la atâtea carte făcută în cursul acestor șase ani, îmi amintesc de cuvintele Psalmistului David: „Binecuvintează, suflete al meu, pe Iehova; și nu uita toate binefacerile lui.” (Psalm 103:2) Calendarul anual, ale cărui pagini au cuprins și răspândit vestea îmbucurătoare, încă au fost o mare binecuvântare. Au fost apoi Vestea Mileniului și alte foi care au făcut mult bine fraților (de vor voi să recunoască] și au servit cauza adevărului. Da, i-a făcut mult bine și „făpturile gemătoare” care așteaptă descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

Numita Societate, însărcinându-se cu lucrarea Domnului și astfel constituind organizația Domnului, se înțelege, a avut de suportat și multe spese pe linia peregrinajului, colportajului, ș. a. Că ce fel de persoane au fost aceia care au stat în fruntea acestui lucru, la aceasta ne va răspunde sfârșitul.—Vezi Romani 14:10-13.

Rodna Veche, la 26 August 1926.

Frate în Domnul și împreună luptător

Vasile Ciucaș

DECLARAȚIA FRATELUI CUCIULATAN

Iubiți frați:

Având în vedere starea critică din prezent a unor indivizi cari au început a ședea jos în lumină; și având mai departe în vedere că lumina nu stă în loc ci înaintea și indivizii care stau jos rămân iarăși în întuneric (Proverbe 4:18; Zaharia 14:7; Matei 6:22-24) și socotind pericolul ce pânzește pe toți aceia cari în ori cât de mică măsură se abat dela canalul Domnului, cred de cuviință să-mi clarific situația mea astfel:

1) Sunt în deplină armonie cu Societatea din Brooklyn, recunoscând-o ca serva Domnului pe pământ.

2) Sunt în deplină armonie cu lumina care Domnul o face să strălucească prin Societatea sus numită, și care lumină decurge prin Turnul de Veghere din prezent și trecut cât și alte cărți și broșuri editate de Societate.

3) Sunt în deplină armonie cu bransa din Cluj fiindcă văd că ține legătură strânsă cu Domnul, cu adevărul și cu organizația și canalul Domnului pe pământ.

4) Sunt în deplină armonie cu aceia frați și cu acelea adunări cari sunt în armonie cu punctele de mai sus.

5) Sunt în deplină neharmonie cu toate acelea societăți sau grupări care se contrazic cu organizația Domnului și lumina pe care Domnul o face să lucrească în prezent prin Societatea din Brooklyn.

6) Sunt hotărât să lucrez în armonie cu Societatea și să țin legătură strânsă cu toți aceia care recunosc și sunt în deplină armonie cu punctele sus arătate.

Huedin, la 27 August 1926.

Cu iubire al vostru frate și soț în lupta sfântă

Teodor Cuciulatan

SCRISOAREA FRATELUI SCURTU

Iubite frate Filipoiu:

Primind scrisoarea ta din 17 August a. c. în care sunt rugat a-mi da părerea, cu privire la activitatea, lucrul și folosul lui pentru poporul Domnului, ce această Societate l'a adus din 1920 până în prezent.

Răspunsul meu pe care îl dau la aceasta, nu este din forța împrejurărilor în care mă aflu, și nici silit de vre-un sentiment de a apăra persoanele care au însărcinarea de a dirija lucrarea acestei Societăți, ci simplu împins fiind numai în simțul dreptății.

Cunoștința mea ce o am cu privire la cele întrebate mai sus, este numai din 1922 înainte. De atunci și până în prezent cunosc că activitatea acestei Societăți a fost una din cele mai strălucite față de altele cunoscute în această țară pe terenul religios. Deși a avut mulți dușmani

în mijlocul ei cât și foarte mulți din afară [reprezentanții împărăției prezente], care s'au opus în drumul ei de a vesti pe Rege și Impărăția Sa, totuși, această Societate a făcut totul cât a fost cu putință de a duce vetea în lung și largul acestei țări. Chiar eu personal fiind în serviciul colportajului, am fost de multe ori îmbărbătat pentru a continua misiunea dată de Domnul. Deși de mai multe ori mi-s'a confiscat literatura, și chiar cărțile mele personale mi-au fost luate, totuși lucrul avut în față nu a fost împiedecat, deoarece am primit altă literatură dela Societate și am continuat mai departe. Iar cele confiscate nu mi-s'au pus în socoteală de a le plăti, iar altă dată am pus în mâna poporului mai multe cărți gratuit, numai ca să pot face cunoscut adevărul prezent și altora, care erau lipsiți de mângâiere, și când aceasta am făcut cunoscut Societății, atuncea mi-s'a substras și aceeași din contul meu. Deci din acest punct de vedere, eu pot vedea activitatea ei în lucrul încredințat.

Lucrul ei pentru poporul Domnului, a fost pregătirea de mai multă hrană sufletească, care s'a putut da prin tipărirea T. de V. în limba română cât și maghiară. Tipărirea unui manual în limba rom. și mag. pentru familia credincioasă numită Harfa lui Dumnezeu, tipărirea Vol. 7, partea I și II în limba rom., iar limba maghiară Vol. 5, tipărirea Manei în rom. și mag., tipărirea cărților de cântări în ambele limbi. Deosebit de aceasta a fost însărcinarea unor persoane de către Societate, pentru a merge în mijlocul celor care doreau să servească Creatorului și adevărului cu toată puterea lor. Aceștia aveau misiunea de a mângâia și a ajuta cu privire la înțelegerea planului divin.

Iar lucrul pentru lume a fost: tipărirea broșurei Ce spun Scripturile despre Iad, care a despicaț norii groși din mintea multor ființe care erau orbite de spiritul defăimător al diavolului și prin aceasta a putut vedea mila lui Dumnezeu față de făpturile sale. Tipărirea broșurei Milioane ce trăesc acum nu vor muri niciodată, prin care li-s'a făcut cunoscut însemnătatea timpului în care trăim; mai departe s'a făcut tipărirea Epocii de Aur, care a anunțat cu glas puternic poporului din această țară că noul cer și noul pământ va apare înaintea oamenilor aducând pacea și viața mult dorită. Deosebit de aceasta, s'au tipărit Calendare în fiecare an. S'au tipărit broșurile Un Guvern de Dorit, Dezastrul Lumii, Socialismul și Biblia, Creerea Lumii. Acestea au fost tipărite în limba rom. și mag. Toate acestea au adus o mare binecuvântare tuturor care doresc a cunoaște pe Dumnezeu cât și pentru cei care doreau al servi cu credincioșie. Această veste i-a spulberat lunei cunoștința de un Dumnezeu tiran și le-a deschis unora speranță pentru viitor. Iar în general care nu sunt în organizația lui Dumnezeu, le-a făcut cunoscut că toți se află departe de Dumnezeu și că El are dreptul a aduce pedeapsa descrisă Babilonului. Iar poporul lui Dumnezeu le-a mângâiat inima zdrobită și i-a prevenit mai înainte ca să știe cum în zilele rele de astăzi pot să-și păstreze statornicia lângă adevărul prezent. Iar pe cei descurajați i-a ajutat prin explicări că cum pot ajunge la țintă, înțelegând că ce se cere dela ei. Deci din aceste puncte ei pot vedea cum că Domnul o folosește și o sprijină în misiunea ei. Deci în această zi însemnată, când Regele e de față și când toți aleargă după alte lucruri lumești, această mică organizație se află pe altă cale și alte scopuri, se vede că Domnul o folosește, căci zice Ioan 14:20-21. Și una din poruncile sale date urmașilor săi este scrisă în Matei 24:14. Toți aceia care au dorința de a duce hrană înaintea lunei căreia li lipsește adevărul precum și familiei credincioase, Scriptura le spune, să se simtă fericiți de această cinste dată de Dumnezeu. Dar nu încape în doiala că ei vor avea și dușmani, căci cuvântul divin ne spune că aceștia se vor ivi. (Psalm 41:1-9) Cuvântul fiind proorocit, trebuie să se îndeplinească.—Isaia 44:7-8.

Deci prin câteva rânduri m'am silit a vă răspunde părerea mea la cele întrebate. Inchein, vă salut cu multă dragoste creștinească, dorindu-vă sprijinul Său în tot lucrul sfânt.

Luca Bradului, la 6 Septembrie 1926

Dumitru Scurtu

STĂ FĂRĂ DOVEZI

Iubite frate Filipoiu:

Este mult timp de când mi-a sosit epistola dela voi, dar n'am răspuns nefiind acasă.

Părerea mea despre lucrarea făcută din 1920 până acuma, este că ea a fost și este a Domnului, și a făcut mult bine multor oameni și face și azi. Eu dovezi nu aduc, din cauza că acei care nu voesc să o recunoască ca atare, nu le folosește nici o dovadă. Iar acei cari voiesc să o recunoască, au multe dovezi.

Vă salut cu iubire pe toți care vă aflați la Cluj.

Biușa, la 2 Septembrie 1926.

George Copos

SCRISOAREA FRATELUI ELEK

Iubiți frați:

Ce e drept mă simt incapabil de a pune pe hârtie cugetele mele. Profetul zice: „Căci iacă! Intunerecul acopere pământul, și un nor des pe popoare; dară asupra ta va răsări Iehova, și mărirea lui se va arăta asupra ta.” (Isaia 60:2) Intunericul să lasă ca o ceață deasă pe pământ și nu sunt excepție nici fii Domnului. Ni s'a părut mai înainte că vedem mai clar ținta, dar dintr'odată s'a făcut o ceață întunecoasă care a produs multă intristare și descurajare. Pentru aceasta ni-se atrage atențiunea că nu numai contra corpului și sângelui trebuie să luptăm ci și contra stăpânilor acestei lumi întunecate. (Ef. 6:1, 2) Dacă inamicul e numeros, e mare și gloria promisă, și deaceea să ne îndreptăm picioarele și mâinele slăbite și să umblăm drepti (Evrei 12:12-15), pe cărarea îngustă a negărei de sine care duce la o țintă sigură. Turnurile de Veghere din urmă de mai multe ori au declarat că fiilor lui Dumnezeu nu le mai cauzează nici o preocupare mintală cronologia, care a fost un fel de îndemnare pentru fii Domnului cari sunt socotiți ca membrii de picioare. Inșă probele și experiențele învăț

pe adevărații fii ai lui Dumnezeu a se increde în El și fără de cronologie. (Plângerile lui Ieremia 1:24-26) Cuvântul David înseamnă iubire. Experiențele lui sunt tipul experiențelor clasei biserice. Se plânge că nu numai inamicii lui l'au persecutat—ceea ce ar fi suferit mai ușor—dar chiar și prietenii și cunoscuții lui. (Psalm 55:13-15) Chiar astfel în timpul prezent fii Domnului sunt probați din partea fraților lor de o credință. (Matei 24:49-50; Marcu 13-12) Fii Domnului întotdeauna au fost și sunt orbi și surzi față de lucrurile cari nu-i interesează.—Isaia 42:19.

M'am bucurat mult când am înțeles din T. de V. ce înseamnă cuvântul Sion, adică organizația familiei Domnului, dintre cari o parte sunt pe pământ spre a îndeplini o lucrare anumită. Să-i căutăm cari sunt aceia? Acei cari în loc să îmbărbăteze pe frați să uită la lucrul lor cu mâinile în sân și încă încearcă a-i opri? Sau cari au abzis de drepturile lor pământestii și sunt cu totul devotați cauzei Domnului? Nu de anumite persoane vorbesc, ci despre toți cari fac lucrul Domnului și din purtarea cărora se vede credincioșia și zelul. Nu numai că mă unesc cu aceștia din urmă, ci mă bucur mult dacă pot să petrec cu ei câteva zile, cu atari persoane cari sunt ca și urgisiții soartei și sunt neînțeleși de mulți frați.

În ce privește învățăturile, cu acelea sunt iarăși în deplin acord, fiindu-mi lipsă de ele pentru a înțelege planul lui Dumnezeu. Pot unii să se lipsească de ele fiindcă au mai bune? Domnul a folosit întotdeauna și întrebunțează și azi unelte spre executarea planului Său și încă nu e gata cu lucrarea sa.

Iubiți frați, eu cred că dacă ar trăi între noi apostolul Pavel, el ne-ar spune că încă prin multe strămtorări, persecuțiuni și neînțelegeri trebuie să trecem până vom ajunge la împărăția lui Dumnezeu. Sunt convins că Acela care a început lucrul său bun în noi, îl va și duce la îndeplinire.

Crasna, la 27 August 1926.

Szigyarto Elek

„ÎNTRE VOI ESTE RÂMNIRE ȘI CEARTĂ ȘI DESBINARE”

— 1 Corinteni 3:3 —

În timp ce lucrăm la acest memoriu s'a întâmplat următoarea corespondență între fratele Béni și Faluvegi, pe care o reproducem aci, spre binele fraților.

SCRISOAREA FRATELUI BENI

Petroșeni la 16 August 1926.

Iubite frate Faluvegi:

Harul lui Dumnezeu și iubirea lui Isus Christos să fie cu tine și cu voi toți. Doresc a te încunostiința că eu petrec în prezent aici în ținutul Minelor. Multe și diferite discuții decurg despre sguduirea prezentă, și partea cea mai grea e a noastră, și ce pedeapsă putem aștepta dela Dumnezeu pentru că STĂRUIM în neînțelegere și luptăm unul cu altul.

Pentru ce publici în foaia voastră lucruri contra fraților tăi, lucruri cu cari li lovești? Ce folos ai din acestea? Și cine-i acel Egle Ferenc? Așa că tu ești acela? Nu ției în considerare că frații maghiari încă te iubesc, iar tu tot lovești în frații tăi? Doar așteptăm timpul când vei părăsi leproasa „Viața”, ca în necazul tău să te ajute. Până când nu vei lua în considerare interesele fraților și vei scrie lucruri nedrepte despre noi?

Pentru ce zici că 64 mii lei am confiscat din al vostru la Tg. Mureș—e drept aceasta? Nu stă chestiunea tocmai din potrivă? Că fratele Szabo Lajos a dat banii pe care trebuia să-i deie fraților maghiari lui Filipoiu? Așa trebuie să defaimi pe frații tăi? Și ca cum aceasta n'ar fi de ajuns, ci că să fie mai mulți rățacitori și ca rățacirea să fie mai mare, mai vestiți că foile noastre sunt dela frații din Germania care sau rupt dela isvorul din Brooklyn. Să nu împingem înainte căruța neînțelegerii, a urii și a defaimării. Să lășăm aceste iubite frate, și să spunem și fratelui Kiss să nu defaimi pe frații Thiess și Panczel, și chiar și pe

Szabo Dănes, scoțând la față trecutul lor. Domnul n'ar face-o aceasta. Barem dacă la întrebările mele ai răspunde așa cum eu cuget. Crede-mă, că noi nu suntem contrari vouă. Pentru ce nu ne dai pace dacă ne-ai părăsit? Crezi că frații aceea caută în amândouă revistele că cine atacă pe celălalt, sau că cine a piredut lupta?

Dacă pe noi ne-ați osândit la moarte, măcar voi nu ne urmați; las să mergem noi cari merităm, voi rămâneți. Aceasta o scriu serios frate, pentru că foarte multă pagubă spirituală faceți tu și fratele Kiss, căci mulți se uită la voi și astfel nu văd curat. Cugetă-te numai frate, ce deosebire ar fi dacă eu ași fi lângă Viața, ca și tine. Răspunde la aceasta Domnului. Ar mai avea Viața atâția părtinitori și acuma? Acum când și-a pierdut omenia înaintea fraților? Interes, interes, pericolos: când va răsări soarele? Cugetă-te—dacă crezi că e vrednic—asupra rândurilor și întrebărilor de mai sus. Iartă-mă dacă te conturb, fratele tău pe care l-ai gonit în moarte.

Iacob Béni

RĂSPUNSUL FRATELUI FALUVEGI

Iubite frate Béni:

Sunt de aceeași părere cu tine că între frați domnește toarecare neorânduială și neînțelegere. Sunt iarăși de părere că dacă frățietatea ar avea curajul moral necesar, și dacă ar asculta cuvintele Scripturii și nu cuvintele bătrânilor și peregrinilor, cauzatori de ruptură, atunci n'ar avea nevoie să trăiască în actuala neliniște care i-a cuprins. Inșă așa se vede că n'a sosit încă momentul potrivit pentru o mișcare a fraților împotriva acestora.

Sunt de aceeași părere cu tine, că povara socoteli apasă asupra acelor cari au provocat această neorânduială. E bine să facem o examinare în privința aceasta: Oare înainte sau după conferință a fost pacea fraților conturbată? Cine

a lucră la pregătirea acestui complot între frați? La astfel de apucături să pricep mai bine politicianii. Răspunde la acestea după conștiința ta.

In ce privește conținutul revistei „Keresztyén Zarándok”, mă miră mult că încă nu știi, că articolele publicate într-însa sunt exact articolele publicate printre frații din toată lumea. La Russellisti cred că nu e așa.

Că articolele revistei „Keresztyén Zarándok” sunt tăioase, nu e de tăgăduit. Cuvântul lui Dumnezeu este o sabie cu două tășuri, taie în ambele părți și nu cruță pe nimeni, nici chiar pe copiii lui Dumnezeu care greșesc contra ordinilor Sale. Cuvântul lui Dumnezeu muștră, ceartă și indeamnă. Sau tu nu poți suferi muștrarea Domnului? Vezi, eu mă bucur de ea.

Greșești atunci când crezi că eu aș fi Egle Ferenc. Numele meu e și azi tot Faluvégi Dénes. Eu nu sunt obișnuit să mă ascund în penel altuia. Dacă eu aș fi scris-o, nu mi-ar fi rușine să o semnez. Din contră. Inșă fiind că a scris-o altul, eu nu sunt autorizat să o iscălesc cu numele meu. Probează, scrie în acel spirit în numele tău, dacă poți. Chiar și dacă numele tău ar fi semnat, alții ar face tot aceeași observație pe care o faci tu că fratele Faluvégi a scris-o. Probează.

Pentru mine nu aceea e principalul că unii încă mă mai iubesc. Cu aceea că mă iubesc nu eu ci ei vor fi mai avuți—in fructele spiritului. Principalul e ca eu să-i pot iubi pe ei. Nu acela este bogat sufletește pe care îl iubesc mulți, ci acela care iubește pe mulți. Eu iubesc mult pe frați, întru servirea cărora sunt legat de ei cu toată inima—ca să fie serviți cu adevărul clar, neamestecat. O fac aceasta pentru că îi iubesc, și pentru că interesele lor le port în sufletul meu.

„Viața”, după susținerea ta, e leproasă. Să poate. Oare dintre cei zece leproși nu găsim că unul dintre ei s'a întors și a dat mărire lui Dumnezeu? Astfel dacă dintre atâtea tipografii câte există în țară—bine înțeles „leproase”—nu ne pare oare bine că este una care lucrează și tipărește literatură pentru mărirea lui Dumnezeu? Că cărțile nu le dă gratuit, e evident, dar dacă ar avea posibilitatea ar face-o și asta. Oare averile voastre, cei care le aveți, nu sunt tot atât de leproase ca bietele mașini ale tipografiei Viața? De ce nu împărțiți venitul de pe ele gratuit, sau de ce nu îl puneți în cauza Domnului? Iată câteva întrebări la care ar trebui să răspunzi. Lucrul principal de care mă bucur e că tipografia și funcționarii sunt în adevărul prezent, și nu al Russellismului sau altor secte. Până aceasta va continua astfel, pe mine nu mă vei găsi printre cei despărțiți.

Mă silesc din toată inima să apăr interesele fraților, cu deosebirea că în timp ce voi le apărați interesele lor pământești [ca să obțineți toate cele ieftin, iar întrucât se poate să le obțineți chiar pe nimic, și serviciul Domnului să nu vă coste deasemenea nimic], eu mă îngrijesc de interesele lor sufletești. Numai pentru a obține prietenia lor precum și aplaudelile lor, eu nu le pot spune ca să jertfească cât de puțin din averea și bani lor, ci mai mult; fi voi îndemna ca să jertfească totul pentru Domnul și interesele sale. Creștinul neconsacrat pe deplin va fi prietenul tău și se vor alipi vouă, iar creștinul deplin consacrat se va bucura împreună cu mine, apreciind că bogăția sufletească este mai prețioasă în ochii săi ca suma aproape de nimic ce o plătește pentru „Keresztyén Zarándok.”

Referitor la cele 60 mii lei, te rog să fim sinceri: oare după conferința dela Tg.-Mureș au dat frați banii aceștia, sau că ei au fost strănși la fratele Gál de pe cărțile, broșurile și foile trimise de aici precum și pentru „Buna Speranță”, care sumă s'a adunat la fratele Gál înainte cu 6 luni de această conferință, care frate Gál nu ne-a predat nici un leu în aceste 6 luni, întrucât un numit „conducător” i-a interzis să ne trimită acești bani, și pentru care noi

am publicat broșuri și reviste și le-am trimis astfel gratuit lor. Răspunde la această întrebare: e drept ceeace susțin sau nu?

Intrucât comitetul de 3 [nu cel dela Tg.-Mureș ci cel dela Cluj] nu s'a vârit singur ci a fost ales de toți frații maghiari, nu după cum a făcut comitetul de 3 la Tg.-Mureș, și întrucât toți membrii din comitetul de 3 aleși din majoritatea fraților recunosc Societatea ca și canalul Domnului, n'ar fi oare un lucru necuviincios ca noi să predăm banii unui comitet, sau să ție banii care să cuvin lucrului Domnului, care n'a fost recunoscut încă nici până astăzi de majoritatea fraților și să dăm unui comitet care disprețuește adevărul pregătit pe masa Domnului? Cugetă-te puțin mai serios. Eu n'am spus la nimeni că voi ați publica articole din foile fraților din Germania despărțiți de Societate, căci e fapt bine știut că între cei care se despărțesc de Societate nu există acea unitate care există între poporul Domnului. Dar, ca și cei din Germania, cari s'au despărțit de Societate, voi încă încercați să opriți soarele în loc, ca și Iosua. Astăzi porunca Domnului este că lumina va străluci tot mai minunat până se va face ziua deplină.—Proverbe 4:18.

In ce privește fratele Kiss, el este în stare ca să-ți răspundă despre cele ce-l acuzi, și sunt sigur să nu-ți va rămânea dator cu răspunsul. Nu mă privește pe mine că frații în care parte se apleacă, după ce s'au împărțit din adevărul prezent. Datoria mea este ca să le spun adevărul. (Ezekiel 33:3-9). Că unii frați vor căuta să afle greșeli în „Zarándok”, și, după părerea lor, el lovește pe frați și deci trebuie să-l părăsească—pot s'o facă. „Zarándok” nu se poate face pe gustul și pe placul tuturor. El este în primul rând servitorul Domnului și numai după aceea al fraților. Nu „Zarándok” trebuie să se modifice după dorințele fraților de aici, ci frații trebuie să se modifice după adevărurile cuprinse în el—care vor. Acei care vor să afle greșeli în „Zarándok” vor găsi destule. Sfaturile sale sunt însă numai pentru cei pe deplin consacrați și credincioși.

Nu eu sunt judecătorul cuiva, și tocmai de aceea nici nu sunt pus ca să vă osândesc la moarte. Pe toți ne va judeca Domnul, după credințioșia și faptele noastre. Aceasta e judecata de care trebuie să ne temem.

E destul de trist că frații se uită la mine și fratele Kiss și nu știu pe ce cale s'o apuce. Putem fi siguri că cunoaște Domnul pe care sunt ai săi, și-i va alege. Azi trăim în acel timp. Azi nu se mai poate schiopăta, căci acum „chiar și cel drept abia mai poate sta”, cum va sta atunci acela care nu prețuește hrana servită de Domnul, și învață chiar și pe alții să disprețuiască această hrană. Până când vor mai sta frații în neactivitate? Așteaptă ei că Domnul să le arate cărarea pe care trebuie să umble prin vr'o minune oarecare? Domnului nu-i place șovăiala, și deaceea prin profetul său spune: „Până când veți schiopăta; dacă este Iehova Dumnezeuul vostru, atunci urmați-l dacă Baal, atunci urmați-l pe dânsul.”—1 Regi 18:21.

Nu persoanele care lucrează la Viața sunt de vre-o însemnătate; poate fi unul sau poate fi altul. Lucrul principal pe care trebuie să-l cumpănească fiecare consacrat al Domnului este acesta: oare funcționarii aceștia se ocupă ei sau vestesc adevărul prezent poporului lui Dumnezeu? Înaintea mea Viața cu palatul său ar fi prețuită mai pe jos decât un cort de Beduini, dacă n'ar fi dinapoi adevărului și luminei. Acesta este interes, iubite frate? Da, interes sufletește! Aceasta nu se poate schimba, și este un izvor de bucurie pentru mine. Dacă m'ai putea înțelege și tu, te-ai împărtași de aceeași bucurie.

Probează iubite frate, și atunci vei vedea că nu vreau să te gonesc în moarte, ci mai mult mă nizuie să te salvez. Probează numai!

Cu multă dragoste frățească
Faluvégi Dénes

Ne dăm pe deplin seama că prin celece scriem aci, furnizăm un nou prilej dușmanilor noștri de a ne ataca și batjocori. Suntem însă conduși de spiritul de a nu plăcea deloc aceluia cari ni-se împotrivesc. Prin cele ce urmează vrem se vorbim celor „curați“ (Vezi Tit. 1:15) Celor „necurați“ în gândurile lor față de noi, le dăm sfatul Apocalipsului 22:11.

Suntem tineri după ani, dar avem în inima noastră cauza sfântă, și avem și puțină experiență. Suntem conduși de dorința sinceră de a susține adevărul și cauza sfântă în această țară. Unul doi nu mult pot face. Scriptura spune: „Și un fir, pus în trei, nu se rupe curând“. (Ecclesiastul 4:12) Vrem să facem un astfel de fir. Invităm pe frați să ne ajute să facem acest fir. Invităm pe frații cari s'au deosebit de noi, se părăsescă spiritul de a se lupta contra noastră. Li invităm să vie și se luptăm împreună contra dușmanilor adevărului. Li rugăm se nu lupte contra noastră, căci și noi numai sânge și carne suntem și avem mulți dușmani din afară fără a mai avea se luptăm și contra celor dinlăuntru. Gândiți-vă că timpul e prețios, că ocaziunile sunt multe și mari; ridicăți-vă deasupra patimilor personale, și jertfiți-vă în adevăr pentru cauza sfântă. De aceia vă rugăm plecați urechea voastră la cele ce avem se spunem noi aci, considerați-le din punctul de vedere al înaintării a adevărului în această țară.

Când s'a înființat editura și tipografia „Viața“ n'a fost acela scopul ca frații să primească cărțile gratuit sau pe un preț de nimic. Creștinul e chemat să jertfească, nu se primească ceva pe nimic, cum se spune astăzi. Scopul era să facă posibilă o răspândire mai largă a adevărului prin literatură. Mulțumim lui Dumnezeu că în parte acest scop a și fost atins. Raportul vorbește dela sine. Dar lupta nu e terminată. Ea numai a început. Invităm pe frați să intre în această luptă. Se știe astăzi că cel mai puternic mijloc de a răspândi o idee, un adevăr, e hârtia tipărită. Pentru aceasta e nevoie de tipografie.

Mai departe, se știe că poticneala unor frați a fost aceea că tipografia este a fratelui Sima, care a devenit astfel foarte bogat. Deci pentru a înlătura aceste idei greșite, și pentru a încunajura pe viitor orice gând greșit că doar cineva s'ar îmbogăți de pe urma tipăririi literaturii noastre, noi propunem ca tipografia să devie a fraților. Când spunem că tipografia să fie a fraților nu înțelegem că frații să o primească gratuit. Fiecare știe ce el a dat pentru înființarea acestei tipografii, și prin urmare nici un frate nu poate aștepta ceva pentru nimic. Unii au crezut că tipografia este a fraților și deci are și el parte în ea, fără să se fi întrebat de sine ce a dat pentru cumpărarea acestor

mașini cari costă milioane de lei și fără a se fi interesat de unde sunt aceste milioane. Această lipsă de judecată a condus la gândurile greșite ale unora în ce privește această tipografie.

În propunerea acestei chestiuni noi plecăm dela părerea că e foarte greu ca câțiva frați să se împartă în o sută de părți și să pună tot ce au în această tipografie și pe urmă să sufere pagube colosale pentru adevăr, când cei mulți se împotrivesc și lucrează în contra operei lor de a vesti adevărul, numindu-i comercianți. De aceea este mult mai bine și mai frumos, ca tipografia această să nu fie a câtorva frați, ci a tuturor fraților. Și cum am zis mai sus, frații nu pot aștepta ca aceasta să fie a lor pe nimic. Ei trebuie să facă fiecare o oarecare jertfă care de altfel nu e jertfă, căci în schimb au o avere pipăibilă la mână. Noi am ajuns la convingerea că întrucât nedumirea între frați se datorește cauzei că a cui este tipografia, și întrucât tipografia este un mijloc absolut de trebuință întru răspândirea adevărului, și întrucât răspândirea adevărului cere mari jertfe pe care unul doi nu le pot suporta, pe când mai mulți le poartă mult mai ușor și lucrul merge înainte, de aceea suntem ferm convinși că tipografia trebuie să fie a tuturor fraților din țara aceasta, și să fie condusă de ei.

SOCIETATE PE ACȚIUNI

Am hotărît dar să propunem fraților următorul plan:

Să se facă din „Viața“ o Societate pe acțiuni, iar acționarii să fie numai frați, și numai frați în adevărul prezent, nu în cel de acum 10 sau 15 ani. Avera Societății este de 11 milioane lei, în fața căreia stau aceia cari au pus bani și aceia cărora încă le suntem datori. Să împărțim cele 11 milioane lei în acțiuni de câte 1000 lei, și avem 11 mii acțiuni. În România sunt 4500 frați. Din aceștia unii sunt săraci. Dar să spunem că din aceștia s'ar găsi 2200 care se poată cumpăra fiecare 5 acțiuni de câte 1000 lei adică 5000 lei, prin care să se plătească datoriile și pe cei cari și-au pus banii în ea, și atunci tipografia nu mai este a câtorva frați ci a tuturor fraților.

Deci dacă s'ar găsi 2200 de frați cu câte 5000 lei fiecare, s'ar putea face următoarele:

Tipografia are astăzi vr'o 40 mii cărți, costând 2 și jumătate milioane lei. Când tipografia ar fi a fraților, ei ar putea să le deie pe toate aceste aproape gratuit, și la nevoie chiar gratuit. Inchipuiți-vă a da astăzi 40 mii de cărți gratuit, cum e de pildă Foto-Drama, Vol. 6, Vol. 1, broșuri de tot felul. Inchipuiți-

CERNERILE SECERIȘULUI

vă lumina ce aceste ar revărsa-o asupra întunecului și cât ar înainta aceasta cauza adevărului.

Propunem așadar fraților următoarele:

- 1) Să se facă din tipografia „Viața”, de altfel cea mai modernă din Transilvania, o societate pe acțiuni.
- 2) Averea Societății este astăzi de 11 milioane lei, cu care datorăm altora.
- 3) Cele 11 milioane să se împartă în 11 mii de acțiuni de câte 1000 fiecare.
- 4) Să cumpere fiecare, dar cel mai sărac, 5 acțiuni de câte 1000 lei, și cei mai cu bună stare mai multe, până se va subscrie întreaga sumă.
- 5) Acțiunile subscrise nu se vor plăti la subscriere, ci numai după ce ele au fost subscrise toate, iar atunci se va face o adunare generală din toți aceia cari le-au subscris, și aceștia vor alege un comitet, sau cum spune legea, un **consiliu de administrație**, compus din 5 sau din 7 membrii [așa prevede legea]. Acestui comitet se vor plăti apoi acțiunile subscrise, și care la rândul său, va plăti datoriile ce stau asupra tipografiei, astfel că atunci tipografia devine fără datorii a fraților.
- 6) Acțiunile nu trebuie plătite toate deodată. Aceia care pot, dacă vor și ar fi chiar bine, le pot plăti și toate odată, iar aceia care nu pot, să le plătească lunar câte 1000 sau 500 lei, astfel ca plata integrală a acțiunilor subscrise să se facă în timp de 6 luni de zile dela subscriere.
- 7) În fiecare an se va face adunarea generală a acționarilor, cărora se va face raport asupra activității trecute, și se va alege un nou consiliu de administrație pe anul ce vine. Fiecare acțiune va fi un vot, și astfel câte acțiuni are unul, atâtea voturi va avea la aceste adunări.

Publicăm aici anteproiectul Statutelor acestei Societăți. Prin Statute se înțeleg Regulele pe care este întemeiată o societate, și după care se conduce. Abatere dela aceste statute legea nu permite. Statutele sunt după cum urmează, care pot fi însă modificate sau schimbate în total sau în parte de către prima adunare generală a celor cari au subscris acțiunile.

S T A T U T E

CAP. I.

CONSTITUIREA, SCOPUL, SEDIUL ȘI DURATA SOCIETĂȚII

Art. 1.—Se înființează la Cluj o societate anonimă pe acțiuni sub denumirea de „**VIAȚA**” SOCIETATE ANONIMĂ PE ACȚIUNI DE EDITURĂ ȘI PUBLICITATE.

Art. 2.—Scopul societății este:

- a) Înlesnirea scrierei, tipăririi și vânzării cărților didactice și religioase, popularizarea științelor, literelor, artelor, etc., precum și a hărților și tablourilor școlare și artistice și a orice lucrări de artă grafică.
- b) Înființarea de librării pentru vânzarea publicațiilor românești din editura proprie sau alte edituri din țară, precum și vânzarea de cărți didactice, științifice, religioase sau literare străine și în genere exercitarea comerțului de librărie.

c) Confecționarea, cumpărarea și vânzarea de rechizite școlare, registre și orice articole de papetărie.

Art. 3.—În vederea ajungerii acestui scop societatea:

- a) Va exploata stabilimentele tipografice, de librărie și instalațiuni pentru trebuințele societății.
 - b) Va putea cumpăra sau închiria pentru trebuințele sale orice teren cu sau fără clădiri sau instalațiuni.
 - c) Va putea construi orice clădiri și face orice instalațiuni pentru trebuințele societății.
 - d) Va putea cumpăra orice mașini, materiale și mărfuri necesare exploatării întreprinderii sale.
 - e) Va exploata instalațiile sale de arte grafice și toate anexele lor, fie pentru lucrări proprii, fie pentru alții.
 - f) Va putea participa la orice afacere sau întreprindere în legătură cu operațiile sale.
 - g) Va înființa magazine de desfacere a produselor sale de editură și pentru orice alte articole de librărie desfacere prin colportaj și papetărie.
 - h) Va putea face orice alte operațiuni în legătură cu scopurile enumerate la art. 2.
- Art. 4.—Sediul Societății este în Cluj. Societatea va putea înființa sucursale și în alte localități.
- Art. 5.—Durata societății este nelimitată.

CAPITOLUL II.

CAPITALUL SOCIAL—ACȚIUNI

Art. 6.—Capitalul de fond al societății este de 11 milioane lei împărțit în 11 mii bucăți acțiuni la purtător a câte 1000 lei bucata. Se vor putea emite și titluri de 5, 10, 20 și 50 acțiuni. Acțiunile societății sunt a se semna de către directorul general și un membru al consiliului de administrație cu mână proprie. Acțiunile societății sunt a se prevedea cu 25 cupoane și un talon. Cupoanele viitoare se vor elibera la timpul lor pe baza talonului. Timpul prescrierii cupoanelor este 6 ani socotit dela ziua scadenței dividendei ce se poate ridica pe baza cuponului. Dividenda neridicată prescrisă este a se adăuga la capitalul de fond de rezervă al societății.

Art. 7.—Capitalul social poate fi sporit, după necesitate, prin hotărârea adunării generale a acționarilor. În caz de sporire a capitalului deținătorii vechilor acțiuni au dreptul de preferință la nouile emisiuni. Nici un acționar nu are dreptul a se opune la sporirea capitalului, chiar dacă ar fi fost absent dela Adunarea Generală.

Art. 8.—Vărsămintele se vor face deodată sau în mai multe rate, la epocile și în condițiunile ce se vor fixa de Consiliul de Administrație. În caz de neachitare la timp Consiliul va proceda conform Codului de Comerț.

Art. 9.—Acțiunile vor fi tăiate dintr'un registru cu matcă, numerotate și vor fi semnate de doi membrii din Consiliu și o semnătură de control.

Art. 10.—Societatea nu recunoaște decât un singur proprietar pentru fiecare acțiune. Posesiunea unei acțiuni atrage după sine aderarea fără rezervă la statutele societății și la deciziunile adunării generale.

ADMINISTRAREA SOCIETĂȚII

Art. 11.—Administrația societății este încredințată unui Consiliu de Administrație compus din 3-7 persoane, membrii aleși de adunarea generală pe timp de un an.

Art. 12.—Consiliul de Administrație este capabil de a decide în ședințele sale, unde sunt prezent cel puțin 3 membrii din Consiliul de Administrație împreună cu președintele. Asupra ședinței este a se dresa proces verbal. Ședințele Consiliului de administrație sunt a se ține la Cluj.

Art. 13.—Directorul general este ales de adunarea generală pentru durata de un an. Directorul general în urma acestui post este membru al Consiliului de administrație. Dotația directorului general o stabilește contractul încheiat între societate și directorul general. Directorul general girează agendele societății conform deciziunilor Consiliului de Administrație.

Art. 15.—Atribuțiunea direcțiunii se extinde asupra tuturor actelor care nu sunt în îndrumate expres de legea comercială în atribuția adunării generale.

Art. 16.—Regulamentul intern de funcționare al direcțiunii îl stabilește însăși direcțiunea.

SEMNAREA FIRMEI

Art. 17.—Semnătura socială a Societății se efectuează astfel, că sub textul imprimat, ștampilat sau scris al firmei societății își semnează numele un membru din consiliul de administrație împreună cu directorul general sau împuternicitul acestuia.

COMISIUNEA CENSORILOR

Art. 18.—Comisiunea cenzorilor constă din 3 membri, cari se aleg de adunarea generală pe un an. Atribuțiunile cenzorilor sunt prevăzute în legea comercială.

FONDUL DE REZERVĂ

Art. 19.—Pentru acoperirea eventualelor pierderi comerciale se va forma de către Adunarea Generală un fond de rezervă, care se va forma din suma beneficiului anual desitnat spre acest scop de către Adunarea Generală.

SOCOTELILE FINALE ȘI BILANȚUL

Art. 20.—Cu expirarea anului comercial, identic cu anul calendaristic, sunt a se întocmi socotelile de încheiere și bilanș, în privința cărora sunt indicatoare normele legii comerciale.

PROFIT ȘI PIERDERE

Art. 21.—Asupra beneficiului arătat în bilanșul anual va decide Adunarea Generală.

ADUNAREA GENERALĂ

Art. 22.—Toate acele drepturi cari se cuvîin acționarilor în privința aducerii chestiunilor societății se vor exercita în Adunarea Generală. Acționarii societății anonime în anual în Cluj o adunare generală ordinară și anume în partea primă din an, a cărei

zi o fixează Consiliul de Administrație și la care acționarii se vor convoca de către Consiliul de Administrație cel puțin cu 8 zile înainte. Consiliul de Administrație poate convoca ori când Adunarea Generală extraordinară.

Convocarea la o asemenea adunare generală este a se extrăda împreună cu ordinea de zi, cu cel puțin 8 zile premergător adunării generale, tot așa ca invitațiile pentru adunarea generală ordinară.

Art. 23.—Convocarea pentru Adunarea Generală este a se publica într'o gazetă care apare în Cluj.

Art. 24.—Adunarea Generală, fără considerare la numărul celor prezenți, este capabilă de a decide, dacă sunt de față cel puțin 50 la sută din capitalul social. Dacă cei de față nu ar reprezenta procentul de mai sus al capitalului social, în acest caz este a se convoca o nouă adunare generală, cel puțin la 30 de zile socotit dela ziua adunării generale nereușite, care convocare pentru adunarea generală este a se publica cel puțin cu 8 zile înainte, și în această nouă adunare generală se vor putea aduce hotăriri numai asupra punctelor cuprinse în ordinea zilei adunării generale nereușite și se vor putea aduce hotăriri valabile fără considerare la numărul acționarilor prezenți, la cătîimea capitalului social reprezentat prin ei.

Art. 25.—În adunarea generală prezidează președintele consiliului de administrație, sau în caz de piedecă substituțitul său. Cel care deschide și închide discuțiile și declară hotărîrea adunării generale este prezidentul.

Art. 26.—Fiecare acțiune îndreptățește la un vot. Acționarii vor putea vota direct sau prin mandatar împuternicit în scris. Neacționar nu poate fi împuternicit la exercitarea votului și nu poate fi împuternicit nici în scris. Deciziunile se aduc prin votare pe față cu majoritatea generală. La caz de paritate de voturi, votul președintelui adică acela punct de vedere pe care îl susține președintele, hotărêște. În chestii personale votarea e secretă.

Art. 27.—Despre fiecare adunare generală se va dresa proces verbal în care se va trece numele acționarilor prezenți și numărul acțiunilor și voturilor reprezentate prin ei.

Procesul verbal dresat asupra adunării generale se va semna de președintele, grefierul adunării generale și de doi acționari delegați de președintele pentru verificarea procesului verbal.

Art. 28.—Adunarea generală va hotărî în cauzele îndrumate în competența sa de către legea comercială.

INCETAREA SOCIETĂȚII (LICHIDAREA)

Art. 29.—În caz de dizolvare a societății Adunarea Generală va decide asupra modului de lichidare și va numi lichidatorii.

Lichidatorii vor putea fi aleși dintre membrii Consiliului de Administrație, sau alte persoane.

Art. 30.—Odată cu numirea lichidatorilor încetează funcțiunile Consiliului de Administrație.

Art. 31.—În timpul duratei lichidării și până la terminarea ei, rămân în vigoare dispozițiunile acestui

statut în ceea ce privește Adunarea Generală și Consiliul cenzorilor.

În timpul lichidării convocarea Adunării Generale se va face de către lichidatori.

Lichidatorii vor supune Adunării Generale un raport amănunțit însoțit de actele justificative necesare despre starea societății.

Art. 32.—Orice contestațiuni s'ar ivi în timpul lichidării între societate de o parte și între administratori, acționari și lichidatori de altă parte, se vor supune judecății Tribunalului Cluj și instanțelor judiciare superioare acestui Tribunal.

Art. 33.—În caz când Adunarea generală ar hotărî lichidarea societății, fără a lua măsurile speciale privilegiate la lichidare, se va urma potrivit dispozițiilor codului comercial.

Art. 34.—Toate publicațiunile societății sunt valabile făcute prin o singură inserțiune într'o gazetă aleasă de administrația generală.

Când tipografia ar fi a tuturor fraților s'ar putea face mult mai multe lucruri pentru adevăr, căci n'am fi obligați a câștiga procente și să plătim datoriile care stau pe capul ei, și nici n'am avea nevoie să plătim atâtea camele ca astăzi. Mai departe, n'ar trebui să ne pierdem timpul cu aranjarea datoriilor, de unde să scoatem banii să le plătim, ci acest timp l-am putea folosi pentru înaintarea adevărului.

Când tipografia e numai a câtorva, și când mai ales jumătate din ea e a băncilor și altor creditori, cei câțiva nu pot suporta toate greutățile care se ivesc în legătură cu răspândirea adevărului, și nu pot suporta toate pagubele care rezultă din această răspândire a adevărului, fără ca să nu ajungă cu toată treaba în șanț. Pildă de aceasta e scrisoarea fratelui Scurtu și alte sute de cazuri asemenea. Invinuirea unora contra fratelui Sima că s'a făcut comerciant, se datorește faptului că el a căutat să suporte toate aceste cheltuieli și pagube din venitele de pe lucrările din afară.

Unul doi sau câțiva, nu mult pot face.

Cauza pe care o reprezintă poporul lui Dumnezeu e atât de nobilă și de măreață încât ea are neapărată nevoie de o unealtă puternică cum e tipografia. Știm că vor fi unii care vor spune că tipografie nu ne trebuie, literatura de care avem nevoie se poate face și în alte tipografii. Noi încă ne unim cu aceasta—dar numai dintr'un punct de vedere. Cărțile de care au nevoie frații se pot face în orice tipografie. Dar nu numai despre aceasta e vorba astăzi.

Aduceți-vă aminte, iubitorilor, că „voi sunteți martorii lui Dumnezeu” (Isaia 43:10); aduceți-vă aminte că voi sunteți „frumoasele picioare pe munți” care proclamă îmbucurătoarea veste a mântuirii (Isaia 52:7-8); aduceți-vă aminte că voi sunteți „vocea de trâmbiță” (Isaia 58:1); aduceți-vă aminte că voi sunteți aceia cari adresați lumii flămânde cuvintele profetului Isaia 55:1. Aduceți-vă aminte că voi formați organizația Domnului care îndeplinește și va îndeplini Matei 24:14. Gândiți-vă apoi cum ar aprecia

Ingerii privilegiul vostru de a face cele ce trebuie făcute astăzi de aceia cari compun organizația Domnului; cum ar aprecia serviciul Isaia, Daniel și alți sfinți profeți. (1 Petru 1:12) Gândiți-vă la Pavel, ce n'ar face el dacă ar trăi astăzi pentru cauza sfântă.

Astfel iubitorilor, pentru noi cei cari trăim astăzi nu e de ajuns să mâncăm și să bem numai noi. Domnul are un lucru mare de făcut, o veste de dat, o trâmbiță de sunat, și aceasta el o face prin aceia cari să pun fără rezervă pe partea Sa. Se pune întrebarea: cum să o facem? Răspunsul e clar, că așa o mare lucrare se poate face numai prin hârtie tipărită, iar la aceasta e nevoie de tipografie—nu orice tipografie, ci o tipografie cât mai bună și mai modernă. Acesta a fost scopul înființării acestei tipografii. În parte acest scop a fost atins, și dacă voi voiți să vă folosiți de privilegiul vostru atunci el se poate atinge deplin. Vă amintiți de frumoasa poezie populară, care spune:

„Unde-i unul nu-i putere,
Unde-s doi puterea crește;
Și dușmanul nu sporește.”

De aceea, cu cât vom fi mai mulți, cu atât vom fi mai tari și în stare să întâlnim pe vrăjmaș.

Inchipuți-vă, 2200 de frați stând dinapoia acestei tipografii cu câte 5000 lei, ce nu s'ar putea face pentru adevăr, și fără ca aceasta să pună prea mare sarcină asupra lor. În adevăr, atunci jugul ar fi mai ușor, și sarcina n'ar fi grea. Deci vă invităm iubitorilor ostași ai crucei lui Isus Christos, intrați în acest jug: faceți-l să fie mai ușor pentru noi, și în schimb noi vă vom ajuta vouă. Aduceți-vă aminte de Isachar (Facere 49:14,15) și de însemnătatea acestuia în Apocalips 7:7. Citiți explicația în Vol. 7, pagina 167. Citiți apoi cazul lui Dan în Vol. 7, pagina 168, paragraful 3 și pagina 169.

De aceea invităm pe toți frații: veniți să punem cu toții umărul la o sarcină comună. Invităm pe aceia cari se împotrivesc nouă: lăsați la o parte gândurile greșite contra noastră; aideți să ne unim cu toții; aideți să luptăm împreună și nu despărțiți; să luptăm contra neamicului din afară și nu întreolaltă. Numai atunci vom împlini noi voința lui Dumnezeu, și numai atunci vom fi noi ucenicii adevărați ai lui Isus. (Ioan 13:35) Dacă anumite persoane nu vă convin, acestea nu trebuie puse în calea lucrului Domnului. Domnul le va înlătura, ele se vor retrage, și căruța Domnului va merge înainte.

Mai departe, gândiți-vă, că banii astfel puși, nu sunt nici bani pierduți și nici bani donați; în schimbul lor este averea pipăibilă care oricând se poate face bani, și care până atunci poate fi întrebuințată pentru înaintarea cauzei Domnului. Dacă tipografia era dela început a tuturor fraților, poate că nu erau atâtea neînțelegeri și gânduri rele între frați unii față de alții. Nu e încă târziu. Chiar acum e timpul.

Gândiți-vă, că prin o mică silință acest puternic aparat poate fi al vostru, controlat de voi, condus de voi, prin aceia care-i vreți voi. Deci nu stați la o parte, uitându-vă cum câți-va se luptă de moarte cu lucruri care dacă ați pune și voi umărul ar fi ca o peană de ușoare.

O acțiune costă 1000 lei. Să cumpere fiecare cel puțin 5 acțiuni, iar aceia care stau mai bineșor, să cumpere mai multe. Vă trimitem aci un formular, umpleți-l. Nu ne dați nici un ban acum. După ce acțiunile vor fi subscribe, atunci noi vă vom aduna laolaltă, și voi veți alege conform statutelor pe aceia care să conducă această afacere un an de zile, iar la anul vă veți aduna din nou, când se va face raport

și să-i alegeți din nou, sau dacă n'au fost buni, apoi pe alții. Unul câte unul nu mult putem face. Uniți și cu puțină jertfă vom fi un zid în fața dușmanului.

Așadar, umpleți listele pe care vi-le trimitem și înapoiati-le nouă. Faceți aceasta cât mai curând. Se începe toamna și trebuie să începem lucrul cu amândouă mânele. Se nu pierdem dar vremea de geaba

Această scrisoare să citește ca urmare dela pag. 6.

Iubitul nostru frate în Domnul Isus Christos:

Cu această ocazie, cercetându-te cu acestea cuvinte, o facem din încredințarea reprezentanților a adunărilor de frați maghiari, din Transilvania, cari ne-au ales pe noi, subsemnații, încredințându-ne ca să-ți comunicăm cu deamănuntul despre hotărârile noastre ce-am luat, în armonie cu legea Domnului.

Noi, față de Domnul, față de frați și față de tine—ca conducătorul lucrului Român—cu iubire ne îndeplinim această însărcinare.

Hotărârile luate de frați și-le comunicăm, ca următoarele:

1. Cu privire la aceea, că iubitul nostru frate Szabo a plecat din mijlocul nostru și jurul nostru, pe un timp nehotărît, și nefiind până acum dispozițiuni despre ocuparea locului său vacant, pentru a reprezenta pe frații de limba maghiară; în acest scop, frații maghiari, după dorința și voința lor comună, și în conformitate cu legea Domnului careia supunându-ne, am ales pe un timp de un an pentru reprezentarea intereselor lucrului maghiar, pe un așa frate care se bucură de toată încrederea noastră. Pentru acest scop au fost ca denumiți de către frați: Kiss Josif, Jakab Beniamin, Szabo Ludovic și Faluvégi Dionisie. Dintre acești frați denumiți, fratele Faluvégi Dionisie a obținut majoritatea voturilor, 569 la număr, față de care ceilalți frați au primit un număr de voturi restrâns de tot. Așa dar, fr. Faluvégi a fost ales de către noi pentru ocuparea acestei poziții pe timp de un an, pentru a reprezenta lucrul maghiar atât în sfera de activitate economică, cât și literară. Înțelegând însă prin aceasta că, fr. Faluvégi și fr. Sima, unul ca conducător al fraților maghiari, pe când celalalt al fraților români, vor conlucra în deplină armonie, comunicând reciproc unul altuia toate interesele Societății, nelucrând nici unul după cum îl va capul, sau să se apuce de ceva întreprindere, fără de comunicația prealabilă făcută de celelalte părți dela care trebuie să aprimească bunul sfat. Iar cu privire la hotărârile în comun când executarea se va face din partea fratelui Sima, fratele Faluvégi îl va controla într'un mod binevoitor și conștiincios.

2. Fratele Faluvégi și Sima, după aflarea cu cale a fr. Rutherford, vor alege pe lângă ei pe un al treilea frate, demn de toată încrederea, pentru ca astfel să se formeze un comitet de trei membrii, pentru executarea sau ducerea la îndeplinire a tuturor lucrurilor sau intereselor curente.

3. Următorii colportori, eventual peregrini, au fost aleși pe lângă aceea condiție, că se vor supune cercului de activitate maghiar; neamestecându-se în afacerile oricărei adunări, fără numai la caz când sunt chemați pentru a da vre-un sfat:

Kiss Josif, Ilyés Simon, Thies Jakab, Szigyarto Elek, Jakab Beniamin, Nemes Lucaci (cu condiția că vor accepta pe deplin epistola ocazională ce li-se va pune înainte pentru retragerea învățăturilor de mai înainte) Farkas Andrei, Mihály Iosif, Ginzer Coloman, Györfy Lajos, Timár Stefan, la caz că se va putea dispensa pentru un lucru periodic, Biro Pál, Oláh Dénes și Pánya János.

Frații de mai sus vor fi împărțiți în lucru după modul cum își vor fi dovedit aptitudinea.

4. Eventuala purtare sau procedură nepotrivită a careiiva dintre ei, se va dovedi, aducându-se la cunoștința

reprezentanței maghiare, și întărindu-se prin doi martori din partea adunării respective, care a fost vătămată.

6. S'a hotărât înființarea unui „fond al săracilor” sub administrarea reprezentanței maghiare; precum și prevederea fraților peregrini cu acoperirea speselor de drum, îmbrăcăminte și alte necesități, ce se vor împărți într'un mod just, proporțional, din donațiunile ce se vor strânge pentru lucrul Domnului.

7) A fost exprimată și aceea dorință, ca frații români să ajungă într'o mai strânsă legătură cu frățietatea maghiară, manifestându-se prin faptul, că peregrinii români și maghiari să cerceteze unii adunările celorlalți fără nici o excepție.

8. Pentru restrângerea spiritului de revoltă și pentru lămurirea unor înțelegeri greșite, șau înlăturarea tuturor abuzurilor, s'a luat hotărârea, ca să nu se permită în sânul Societății femei singuratice sub 50-60 ani; sau întrucât este posibil, să se încunjoare angajarea acestora. Mai departe admitem angajarea numai acestui fel de personal care constă din membrii, ce-au obținut recomandarea dela adunările din sânul cărora ies; precum se vor angaja numai aceia, cari se vor aproba, atât de reprezentanții fraților români, cât și de cei ai fraților maghiari.

9. Mai departe s'a sprijinit și aceea dorință a fraților, că aceea adunare care face comenzi permanente, să acorde colportorilor ei permanenți un rabat de 50 la sută, iar celor periodici numai 25 la sută. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât a și fost promisă într'un timp.

10. Frații, adunare de adunare, se obligă, ca în luna în care le sosește comanda, într'acea să o și achite. Cine nu se va supune la aceasta, nu se bucură de rabatul acordat. Înțelegem prin aceasta adunările, și nu persoanele singuratice.

Primește sincerul salut cordial al frățietății

Turda, la 27 Iulie 1924.

Membrii comitetului:

(ss)

Magyarosi Márton	Daroci Bálint
Keresztes Jozsef	Márton Jozsef
Samu András	Orbán János
Szabo Lajos	

O copie după scrisoarea de mai sus s'a trimes fratelui Rutherford, care a dat următorul răspuns:

Lucrătorilor dela centrală și tuturor adunărilor din România și alte locuri

Iubiți frați în Christos:

Lucrul desfășurat la Cluj noi avem orice motiv să credem că e lucrul Domnului pentru lățirea vestei împărăției sale. Când s'a început acolo lucrul, s'a crezut de bine ca fratele Sima și fratele Carol Szabo să lucreze împreună cu egală autoritate. Acum însă lucrul a înaintat în așa măsură încât a devenit necesar să avem un singur director general care să fie sub directa supraveghere a oficiului central din Brooklyn, și asupra căruia să se așeze toată răspunderea pentru conducerea lucrului în România, Ungaria, Albania, Jugoslavia și o parte din Cehoslovacia. În acest sens Societatea l'a și autorizat pe fratele..... Fratele..... va fi îndrumat să aibă asociați cu sine de aceia frați

cari doresc să lucreze în armonie cu el, sub conducerea Societății, pentru manuirea corespondenței, traduceri și publicarea literaturii în diferite limbi. Toți aceștia vor fi numai funcționari de birou și nu conducători. Societatea recunoaște acum numai un singur director sau reprezentant.

Eu sunt sigur, iubii frați, că acest aranjament va lucra mai bine și va fi spre mărirea Domnului. Nici un aranjament nu poate avea mai mulți capi, și în timp ce fratele..... este pus acolo ca director sau administrator, el nu este pus ca un fel de „domnitor“, ci numai ca unul asupra căruia se așează toată răspunderea, conducerea și îndrumarea lucrului așa cum el va fi îndrumat din acest oficiu și după cum noi vom fi îndrumați de Domnul. Vă îndemn să conlucrați cu el din toate puterile. Puneți deoparte eul și interesele personale, iar pe aceia cari doresc să strălucească să-i nesocotiți, ținând totdeauna în minte că Domnul își conduce singur lucrul său. Românii n'au un lucru al lor, iar ungurii altul, ci TOT lucrul e al Domnului. Fie că noi vorbim o limbă sau nu, n'are importanță. Noi toți suntem una în Christos și trebuie să lucrăm împreună și în armonie. Orice încercare din partea bătrânilor sau a altor frați să facă alegeri, să aleagă peregrini, să inspecteze cărțile, să cenzureze lucrul și să denumească pe unul și pe altul să reprezinte lucrul, e cu totul afară din cale și nelaloc.

Eu îndemn pe toți aceia iubii frați cari sunt în armonie cu vestea împărăției ca să conlucreze și să supoarte pe fratele..... pe atâta timp pe cât Domnul

și întrebuițează ca reprezentantul Societății, și eu nădăduesc că fiecare își va recunoaște privilegiile sale pentru a face aceasta. Să ținem seamă că noi suntem aci pentru a reprezenta pe Domnul și nu pentru a reprezenta pe noi sau interese personale. Interesele Domnului trebuie să fie și sunt aceleaș preutindeni. Căderea Satanei a fost cauzată de ambițiunea acestuia, și ambițiunea a fost cauza tuturor decăderilor omenești pe toată linia, fie că ei au început ca creștini sau cu alte ocupațiuni. Să ținem seamă că ceea ce e plăcut Domnului este umilința, iar umilința înseamnă a fi supus căilor Domnului.

Eu sunt sigur că fiecare dintre voi va recunoaște că ceea ce se zice aici e corect. De aceea fiecare să ceară îndrumare dela Domnul și fiecare să se hotărăască să lucreze în conțelegere deplină și cu stăruință pentru a face de cunoseut popoarelor pământului că Iehova este Dumnezeu și că Isus Christos este Regele și că împărăția cerului a sosit, și astfel fiecare să mângâie pe cei intristați cu vestea Sa. Sperez să aud în curând despre o deplină conțelegere și un aranjament armonios pentru vestirea și lățirea vestei Domnului în acele părți ale pământului.

Rugându-mă de continuarea binecuvântărilor Domnului asupra voastră și cu multă iubire și cele mai bune dorințe, sunt

al vostru frate și servitor prin
grația Domnului
J. F. Rutherford

SE ÎNSĂRCINEAZĂ NEFIIND ÎNSĂRCINAȚI

În 1909 fratele Russell scrie:

„Unii frați iubii să însărcinează“ degeaba într'un fel sau altul. Unii se incunjură cu atâtea griji de ale vieții și sunt prinși în cursă prin înzeldiciunile bogățiilor, pe cari sau deja le au sau caută să le adune, în cât nu mai au timp pentru hrănirea spirituală cuvenită și devotațiune creștinească. Ca urmare a acestui fapt, ei sunt slabi și bolnavi spiritualmente, și au mare nevoie de a alerga la Medicul cel Bun, căutându-i sfațul și cuvântul său. Alții sunt supra-încărcați cu gândirile de a întocmi afacerile altora, și simt pe umerii lor anumite răspunderi pe care Domnul niciodată nu le-a pus asupra lor. Aceasta iarăș e o dovadă că unii ca aceștia sunt slabi spiritualmente, căci însărcinându-se cu treburile altora ei neglijează propria lor nutrire cu hrana spirituală. Ei au nevoie să citească, și să citească mult, și să bage de seamă ce efect are asupra lăuntrului lor hrana pe care o mănâncă. Ei trebuie să mistuiesc deosebitele sfaturi și învățături ale Cuvântului lui Dumnezeu în sensul ca să nu se amestece în treburile altor oameni. Sf. Pavel spune: „Pentru că auzim că unii umblă fără rânduiială între voi, nelucrând nimic, ci ostentindu-să în lucruri fără folos.“ (2 Tesaloniceni 3:11) Și iarăș el spune: „Dar în același timp și fără plăcere de lucruri, învață umblând din casă în casă, dar nu numai fără plăcere de lucru, ci și limbute și slrquitoare în lucruri fără folos, vorbind ceace nu se cade.“ (1 Timotei 5:13) Apostolul Petru ne îndeamnă: „Să nu suferi cineva dintre voi ca omoritor sau fur, sau rău făcător sau veghetor de cele streine.“—1 Petru 4:15.

„Nu scriem cele de mai sus iubii frați și surori cu gândul de a vătăma pe cineva, ci într'un spirit blând și umilit și cu gândul de a ajuta unora care înadevăr sunt buni și nobili la inimă, dar au tare mică credință în ce privește că Domnul însuși este conducătorul lucrului Său. Din această pricină și lipsă de credință ei adesea se dedau la vorbire de rău despre aceia frați pe care ei mai bine i-ar lăsa în grija Domnului, să se roage pentru ei și să le ajute

în toate spre ducerea la îndeplinire a lucrului lui Dumnezeu. Mai departe, pe măsura cunoștinței lor, dacă au vre-o propunere bună, să le-o scrie. Dar de la aceasta încolo să nu meargă. Ei nu trebuie să se pună ca regulatori ai afacerilor altora, și în deosebi să nu se așeze pe ei ca regulatori ai afacerilor Domnului. De sigur Domnul este vrednic de încredere pentru a-și conduce propriul său lucru. Și desigur noi trebuie să avem încredere în înțelepciunea și abilitatea Sa, precum și în dreptatea și iubirea Sa. Să avem deci mai multă credință în Domnul și să privim la conducerea sa în loc de a încerca să oprim barca operei sale, afară numai dacă el ne-a însărcinat în mod deosebit cu aceasta, punându-ne în corpul său în poziții de răspundere specială. „Dumnezeu pune membrele în corp după cum îi place lui.“—1 Corinteni 12:18.

.... Răspunsul nostru este că nu trebuie să se însărcineze nimeni în această chestiune, ci să o lase în mâinile Domnului. Lui i-a reușit destul de bine până acum, în ași călăuzi și îndruma lucrul său și pe noi, și noi ne simțim siguri că îi va reuși și pe viitor. Acestora le-ar sta bine să ia un purgativ acru sau un tonic de credință pentru a-și alina această nelisite spirituală.

„Puteți fi siguri iubii frați și surori că mutarea noastră și ocuparea unui loc mai larg potrivit pentru înlărgirea lucrului nu înseamnă nici o schimbare de sentiment din partea noastră. Noi credem că Domnul va găsi pe fiecare lucrător din Brooklyn tot atât de sârguincios și modest și umilit și jertfitor de sine ca oricând înainte—și poate încă și mai mult. Nu judecați dar numai după înfățișarea pe dinafară și să nu gândiți în inimile voastre rele.“—Watch Tower 1909, pagina 119.

„SLUGA ACEEA“

În Turnul de Veghere din 1909 el a publicat un articol ce se ocupă despre „sluga aceea“, în care printre altele, a spus:

CERNERILE SEGERIȘULUI

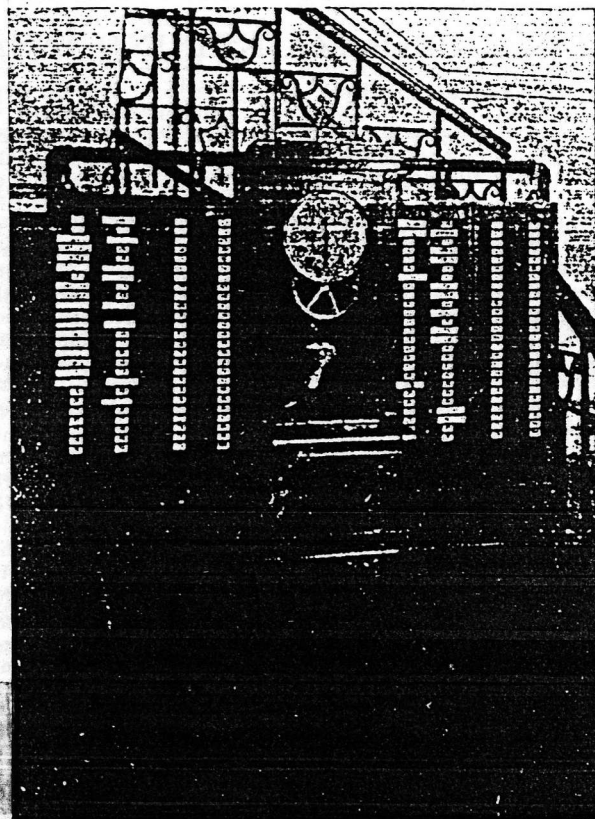
Impotrivorii noștri sunt gata să admită [să recunoască] că Domnul a folosit Societatea de Biblii și Tractate Turnul de Veghere ca canalul sau serva se pentru răspândirea vestei secerișului într'o măsură minunată—în o măsură ce se pare greu de a crede și niciodată n'a avut pereche—în multe limbi și prin mânele multor servi urmași: colporterii, peregrini, voluntari, ș. a. Impotrivorii noștri recunosc că mare lucru s'a săvârșit, și că nu încapă nici o îndoială din partea acelor cari cred că e astăzi un lucru de seceriș în progres, și că Societatea a fost o servă a vestei secerișului în sensul cel mai profund [adânc] chiar și dacă ei neagă că Societatea a ocupat funcția descrisă în Matei 24:43, ca fiind „sluga aceea.”

Tot în acel articol a mai spus:

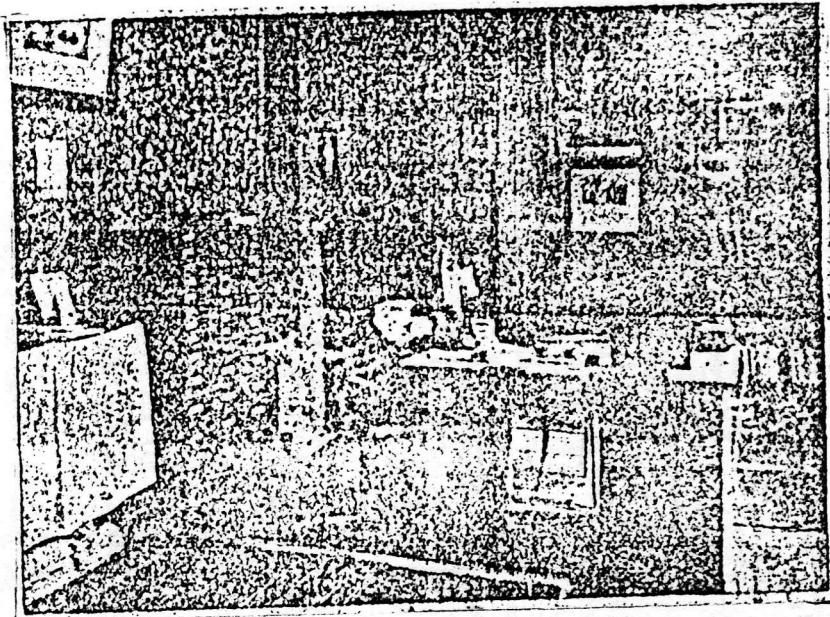
„Amicii noștri răspund că numai Domnul e în drept să hotărască cine și când și ce să va pregăti spre hrană pentru casa credinței; și numai el singur are să hotărască dacă el va trimite hrană spirituală printr'un singur canal sau prin mai multe. Ei arată că toți cari sunt flămânzi și însetează după adevăr, toți cari să uită la Domnul după hrană, toți cari sunt în starea minței potrivită, blânzi și cu spiritul de învățacel, vor putea să zică: „Doamne făcă-se voia Ta în modul cum Tu voiești! Noi Ție îți suntem datori pentru orice binecuvântare, orice milă, orice rază de lumină, și noi suntem mulțumiți a le primi toate acestea în modul cum Tu vezi bine să le împărțești! Noi n'avem dorință sau voe de a noastră pe care voim să o ascultați!

Rugăciunea noastră este, să se facă voia Ta). El mai departe îndeamnă pe împotrivorii se judece că vestea secerișului să vestește acum de treizeci și cinci de ani, și dacă Domnul și-ar schimba programul și canalul său și ar înceta a mai trimite prin el adevăr acum în ziua de pe urmă, ar fi lucru însemnat—mai puțin înțelept a crede decât că el va continua să se folosească de „sluga aceea”. Ei arată mai departe, că toți câți să despărțesc de Societate, și lucrul ei, în loc ca lor să le meargă bine, sau să edifice pe alții în credință și în fructele spiritului, li-se întâmplă tocmai contrarul—și caută să vatemze cauza pe care odată au servit-o, și cu mult sau mai puțin șgomot, cu încetul, să cufundă în uitare, vătămându-se numai pe ei și pe cei cari au același spirit de ceartă ca și ei.”—Watch Tower 1909, pagina 293.

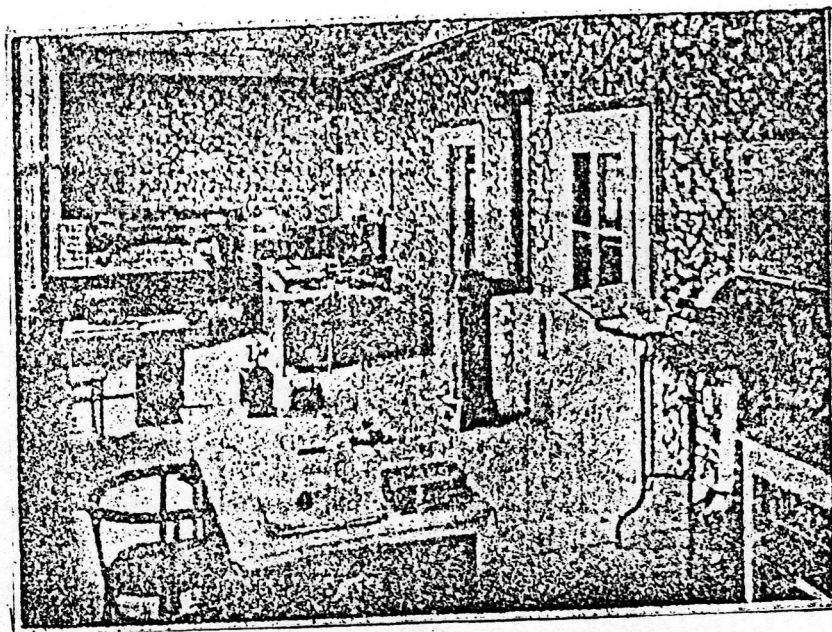
„Fiecare să incheie pentru sine cum voiește și să pășească conform acelei incheieri. Dacă cineva gândește că poate avea tot așa sau mai bună hrană la alte mese, sau pot produce tot așa sau mai bună ei înșiși—să și urmeze calea lor. Toți cari se găesc nemulțumiți cu hrana spirituală pe care marele nostru învățator ne-a învrednicit să o trimitem în lumea întreagă la toate popoarele să caute aiurea ceva mai bun. Dorința noastră pentru ei este ca ei să afle ceva mai bun. Noi înșine dacă am fi nemulțumiți, sau dacă am ști că undeva se poate găsi ceva mai bun, desigur am căuta-o cu orice preț.”—Watch Tower 1909, pagina 293.

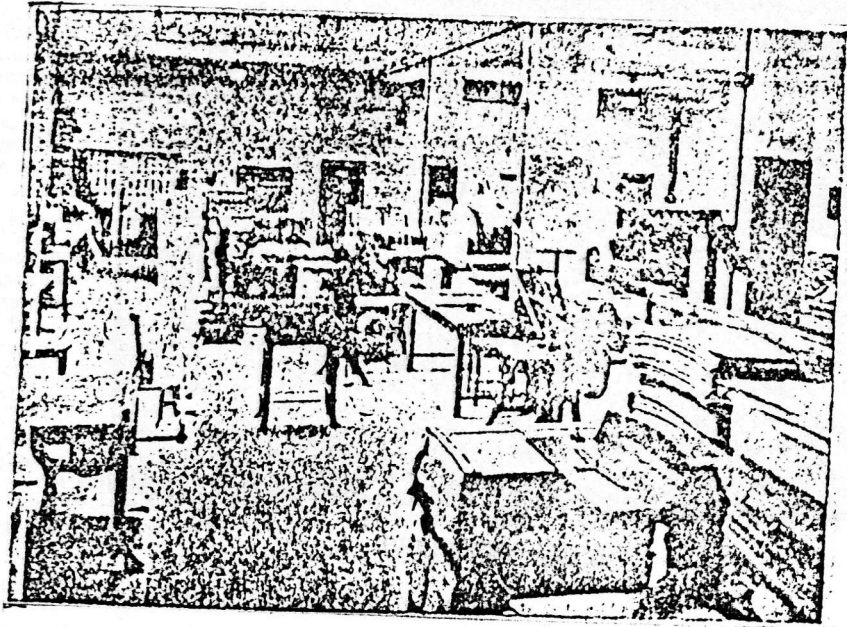
CEASUL DE CONTROL

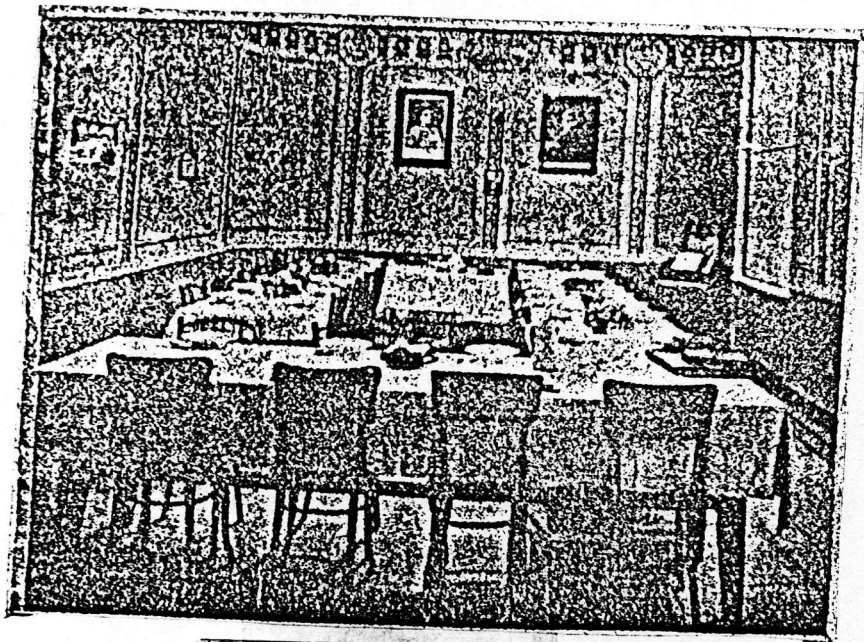
BIROULE DIRECTIUNII

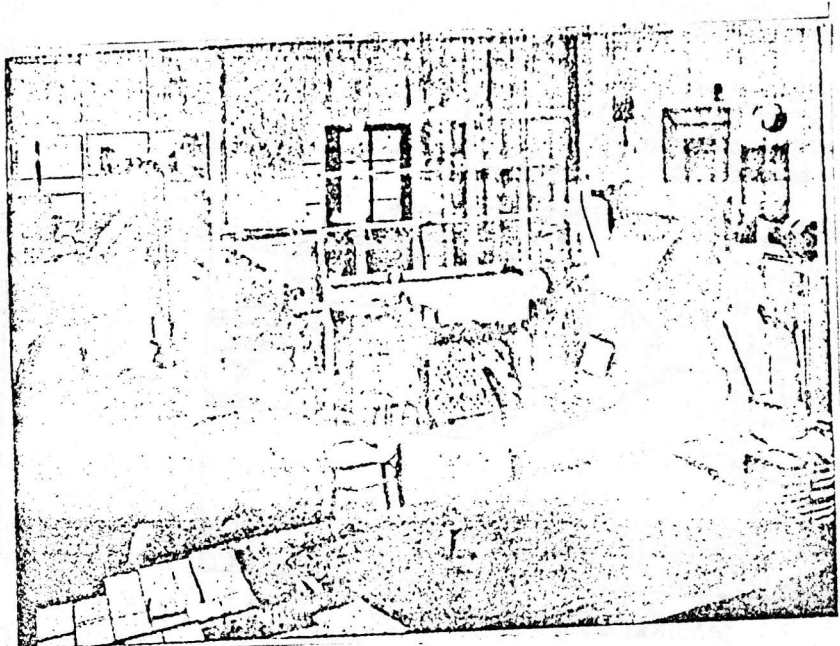
BIROURILE GENERALE

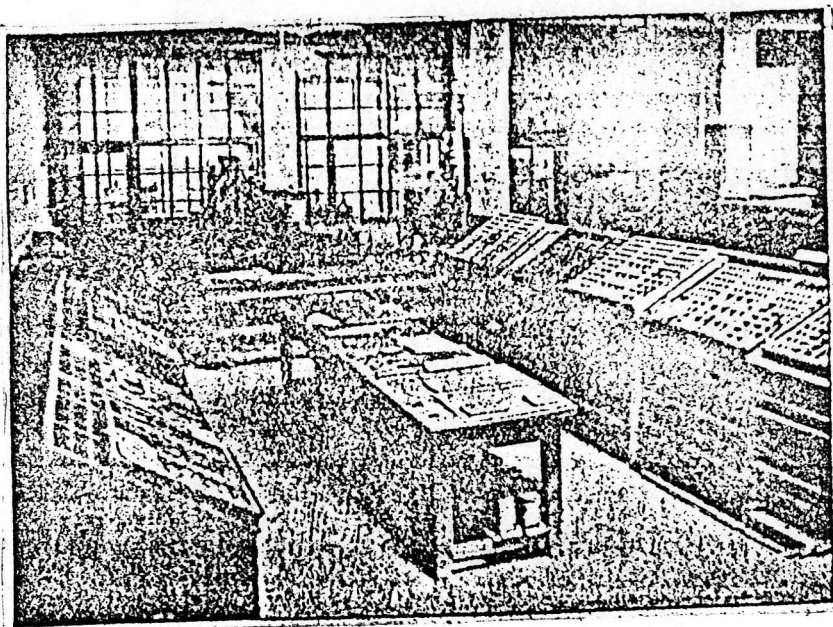
LEGĂTORIA DE CĂRȚI

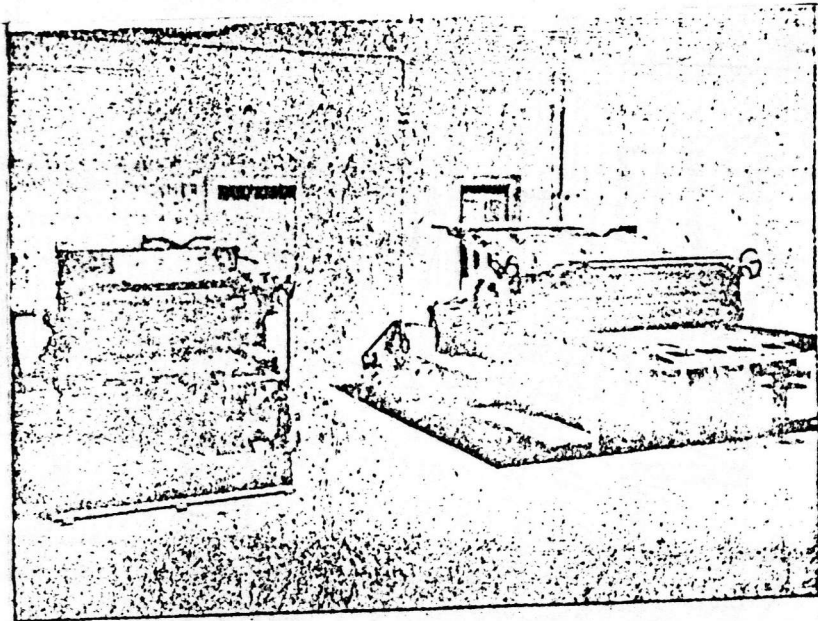
SALA DE MĂNĂCARE A FRAȚILOR

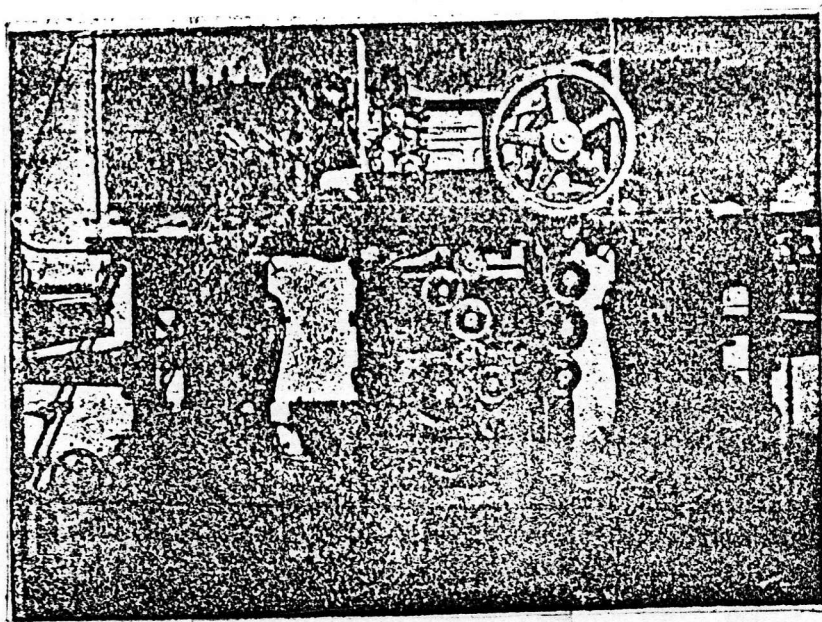
MAȘINELE DE CULES

SALA DE ZETĂRIE

MAȘINELE DE TIPAR

MAȘINA ROTATIVĂ